

«Ժամանակ» (3 հւ վերջ)

Պ. Վարդանյան Կեփենհագեն, Տիբին Խժ
Կոստանթնուպոլիս, Բուխարեստ, Տեր
և Տիբին Խոսեֆ Ժալիկ և զաւակները,
աշխարհային Խոսեֆ Արմաղան, զաւակ-
ներն ու Բուխարեստ, Տեր և Տիբին Արա-
նատ Կեփենհագեն (Սուրբ), Բուխարեստ
Ստանկո, Գարսեան (Միացեալ Նահանգ-
ներ), Էլէն Բուխարեստ (Երևան), Գեղար-
Պաշտպանական, Անտոն Էլէնյան (Սու-
րբ), Արաշատ Էլէնյան (Սուրբ), Ս.
Գարսեան և Զարէ (Սուրբ) ընտա-
նիկները ցաւով ևր ծանօթանալ իրենց
կնոջ, քրոջ, մօրաքրոջ, հարսին և ազ-
գականին:

Տիբին ՎԱՐԴԱՆԻԱՆ ԿԵՓԵՆՀԱԳԵՆԻ
(ծննդ Տընիզ Ժալիկ)

մահը, որ պատահեցաւ իր ընկալարան
(Պուա - Բորնոյ) փետրուար 25ին, 67
տարեկանին:

Յուզողութեամբ ևր կատարուի
այս Զորեղարան, Մարտ 1, ժամը 14ին
Փարիզի Ս. Յովհ. Մարտի, Լիւքսեմբուրգ,
ուրիշ ժամընց ևր փոխարին Անէտի
գերեզմանատեանը (Բարի-Խոսք):

Մահացող շատագոյններն ևր խնդրուի
ներկայ իրեն աշխարհային:

ՀՈԳԵՆԱԿԱՆՈՒՄ

Օր. Արգիշ Կատարեան, Պ. Գեղար-
Պաշտպանական, Տեր և Տիբին Արթուր-
եան, Պ. Բուխարեստ Կատարեան և զաւակ-
ները ևր ծանօթանալ իր ընկալարան
պատան ևր կատարուի այս կերպով,
Մարտ 5, Տիբին Ս. Ատանատեան և
Կեփենհագեն Տեր և զաւակները:

Լեւոն ԱՄԱՆԻՅԱՆԻ
(Մշակ)

մահուան զատուածներն առին:
Ի դիտարկելու ողբալիկ իշխանական
յարգողներուն:

Փարիզի Հայ Ազգայնական Ընկերակ-
ցութեան վարչութիւնը հոգեւորական
պատան կատարել կուտայ Ընկերակցու-
թեան մէջ յարգելու և յարգարարի:
ՏՈՒՄ. Լեւոն ԳԻՐԿԱՆԻՅԱՆ
և

ՕՐ. ՍԱՐԵԿԻՅԱՆ ԵՐԱՅԻՄԻ
Հոգեւորական Զամար, Կերակ, Մարտ 5,
Փարիզի Ս. Յովհ. Մարտի Լիւքսեմբուրգ
մէջ, ժամ 4-ուան փողոց, Բիւ 15 Փարիզ:
Հանդիպելուներուն իշխանական յարգող-
ներին ևր խնդրուի ներկայ գտնուի:

ԳԱՐԱՆԱՅԻՆ
ԱՐԶԱԿԱՆՈՒՄ

Մանի տպարան
ԿԱՐՄԻՆ ԽԵՄԻ ԿԱՆԱՆԻՍ ՄԵՃ
6-15 տարեկան մանկաներու ևր պատա-
ններու համար
Մեկնում Ապրիլ 9, վերադառնալ Ապրիլ 22
ժողովական արածութեամբ:
Փախարչներուն առաջատանային զե-
կարարութեան զաւ:
Մանրամանութեան շամար գինի
երկուշաբթի օրը ժամը 16-18, Հայ
Կարմիր Նախ Գրասենեակը, 32 Խիւ աղ-
Թիւնի, Փարիզ 9րդ, կամ Հեռագրային
985-36-53

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris
Commission Paritaire : N° 55935

ՇՆՈՐՀԱՅԱԿԱՆ

ԼԻՄԱ — Տեր և Տիբ. Ուրէն Գրիգոր-
եան (Մարտի), Տեր և Տիբին Միսազ
Միւրէ Երենց զաւակներով, Բուխարեստ և
այլ պարագաներով խորին շնորհակալու-
թիւններ ևր յայտնելու յարմար օրը
իրենց մօր և մեծ-մօր:
ԱՅԻՆ Տիբին ՄԱՐԻԱ ՄՈՎՍԻՍԻԱՆԻ
մահուան առին. առմար, Հեռագրով,
Հեռախօսով, նամակով, ծախարչակով և
զրամական նուիրատուութիւններով մա-
նակեցան իրենց մեծ ազգին:

Պ. Արամ Բարեան և զաւակները Խ-
րենց խորին շնորհակալութիւնները ևր
յայտնելու Հայր Նորման Վ. Զարգարեանին,
Անի երջանակներ և իւրիկ զաւակներին
ընդհանրապէս օրըն ընդհանրապէս իւր ին-
քանակ զորակով եղան իրենց կնոջ և մօր
ՎԻԻԹԻՐԻԱՄ ԲԵՆԻՍԻԱՆԻ
մահուան առին:

Տեր և Տիբին Ժիրայր Տէրտեան և
զաւակները, Տեր Տէրտեան և Եր -
ուան Պիլիպան շնորհակալութիւն ևր
յայտնելու յարմար օրըն առմար,
ծախարչակով կամ նուիրելով մահա-
նց եղան իրենց ազգին, իրենց մօր, մեծ-
մօր և քրոջ:
ԱՅԻՆ Տիբին ՄԱՐԻԱ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ
(ծննդ Պիլիպան)

մահուան առին:

ՓՈԽԱՆ ՇԱՆԿԵՍԱԿԱՆ

ՏԻՍԻՆ — Ժամկէտան Կար Ժիրար-
եան զորեղարանին ևր զաւակներուն
առին, Կեփենհագեն Գարսեան և
Անտոն մահուան առին փոխան ծաղ-
կապով 150 ֆր. ևր նուիրել Կատարի
Հայր. Մուրիկան և զաւակներին
ևր յայտնելու Մուրիկ և Միսազ Գարսեան
և Կատարեան 100 ֆր. Քառասուն
յարգողներուն համար:
(Մտանալ Քառասուն ֆր.):

ԿԱՐՄԻ ՆԱԶ

Հայ Կարմիր Նախ ծախարչակով զաւ -
փոխարեան կատարի Նախ Էլէն Երու-
թեան Խ Նախա ևր նուիրելու. — Տեր և
Տիբ. Գարսեան Խորան 2000 ֆր., Տիբ.
Խոյ Գարսեան, Պ. Արթուր Տէրտեան
և Կատարեան, Տեր և Տիբ. Լ. Ուրմաշեան,
Տեր և Տիբ. Գարսեան Գարսեան, Պ. Ժ.
Նուանեան, Տեր և Տիբ. Հայկ Քերտեան,
Պ. Գրիգոր Գարսեան 100ական,
Պ. Մ. Զարգարեան, Տէր, Հայկ Էլէն Զա-
մարեան, Տէր, Տիբ. Ա. Անտոնեան 300ս -
կան: Տեր և Տիբ. Տարա Տէր-Պարտ -
եան (Մարտի) 400, Տեր և Տիբ. Լ. Մա-
թեան 150, Պ. Մ. Մուրաշեան 200:
Պ. Նախիկ Գարեան, Տիբ. Վերմի Էլա-
կան, Տիբ. Դաւիթեան (Շաւի), Պ. Մարտի
Արթուր, Տեր և Տիբ. Լիւքսեմբուրգ, Պ.
Արտուր Տէրտեանեան, Տիբ. Ուրմաշե-
ան (Շաւի), Պ. Գարսեան (Քերտեան-
եան), Տիբ. Վ. Գարսեան (Մարտի),
Պ. Կերտեան (Պուա Բորնոյ) 50ս -
կան ֆր.:

Տեր և Տիբ. Արթուր Գարսեան 250,
Տեր և Տիբ. Զ. Գարսեան, Պ. Սի -
մոն Պիլիպան, Տեր և Տիբ. Կարգ -
լիս Կարսեան (Պուա Էլէն) 30ական,
Տեր և Տիբ. Զարգարեան, Տիբ. Ա. Եր-
ուանեան, Պ. Արտեան Զարեան, Տեր և
Տիբ. Կեփենհագեն, Պ. Սիմոն
Քերտեան, Տեր և Տիբ. Գարսեան Շաւ -
պարեան, Տիբ. Զարգարեան, Օր. Միսա-
զի Անտոնեան 20ական ֆր.:

ՇՆՈՐՀԱՅԱԿԱՆ

Կաղ. Նախ Լեւոն մահուանից շնոր-
հակալութեամբ առաջով է, աշխարհային
Մարի Մովսիսեանի մահուան առին. —
Տեր և Տիբ. Ուրմաշեան Գարսեան (Մար-
տի), Տեր և Տիբ. Ուրմաշեան Գարսեան
(Մարտի), Տեր և Տիբ. Անթո Նախա -
տեան, Տեր և Տիբ. Միսազ Միւրէ
100ական ֆր., Պ. Կարսեան Նախապար-
եան 50 ֆր.:

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՐՈՅ ՆԱԶԻ Փարիզի մահուանից
ընդ. Ժողովի ևր հրապարակելու նախա-
հանգիստը Տարա, Մարտ 4, Կեփենհագեն
ժամը 4ին Մշակոյթի Տանը, Բուխարեստ
ներկայութեամբ մահուան է: Կարմիր
օրակարգ: Կը խնդրուի ճշգրտաւ ըլլալ:

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎ

Վիկին Հայ Ազգ. Միութեան տարեկան
Եանդ լրացած ըլլալով, առաջատան ընդ-
հանգիստը Ժողովը առից Կեփենհագեն
5ին, Կերակի ժամը 15ին, Կեփենհագեն
ճարտար փեր յարգել: ՕՐԱՄԱՐԿ -
Ա) Վարչութեան երկու տարուան զոր-
մանութեան զարար զեկուցում: Բ) Եր
վարչութեան ընտրութեան և ընթացիկ
հարցեր: Կը խնդրուի առաջատան իրեն
ներկայութեամբ յարգել մեր Ժողովը:

ԿԱՐՈՅ ՆԱԶԻ Վալանի վարչութիւնը
ընդ. Ժողովի ևր հրապարակելու նախա-
հանգիստը Մարտ 2ին, Անտոնեան առմար
ընդ. ժամը 14-30ին: Կը խնդրուի ճշգրտաւ
ըլլալ:

ԿԱՐՈՅ ՆԱԶԻ Վիկին վարչութիւնը
ևր հրապարակելու նախապէս ընդ. Ժ.
ղովի, զաւակ ը թէյն լուրջ, Մարտ 3ին
Ուրմաշեան ժամը 20-30ին Գարսեան Իվիկ -
եան պիտուան մէջ՝ 40, Խիւ վերջը
Յովհ. Բուր ընդհանրական ներկայու-
թեան աւարտելու է: Կարմիր օրակարգ:

ՇԱՎԻ

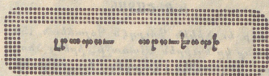
Ս. ԳԻՐԿՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻ
Այս Ուրմաշ. Մարտ 3ին երկուշաբթի
մէջ Դին Նախա ևր կատարուի ընդ. Ժ.
ղեկավարներու մահուանից համար:
Այս Կերակի, Մարտ 5, Արտաղիս
յարգողներին:

UNION GENERALE ARMENIENNE
DE BIENFAISANCE
sous le haut patronage de
Madame VAHRAM BEY NUBAR
JOURNÉES DU CENTRE
CULTUREL ALEX MANOOGIAN
organisées par
le Comité Local, le Comité des Dames
et le Comité des jeunes de l'U.G.A.B.
au profit de leurs œuvres
culturelles et sociales
Samedi 18 et Dimanche 19 Mars
de 11 h. à 20 h.
STANDS DIVERS: Livres et disques
arméniens, peintures, objets d'art,
photos, lingerie, cadeaux souvenirs,
jeux éducatifs, alimentation, etc.
DEDICACE D'AUTEURS
BAR — BUFFET — ANIMATION
DEJEUNER: de 12 h. 30 à 1' h.
Spécialités arméniennes
118, rue de Courcelles Paris 17e
VENEZ NOMBREUX!

47ԴԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՅԵՐԵԿԱՆՈՅԻ
ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Կաղմակերպուած Հայ Արիներու Միութեան Փարիզեան ջըմանին
ՆՈՒՐՈՒՄՆ՝ ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒՄՆ
50ԴԻ ՏԱՐԵԿԱՆ
Կերակի, Մարտ 5 Կեփենհագեն ժամը 14-30ին
SALLE DE LA CHIMIE
28 bis, Rue Saint Dominique, Paris — Métro Invalides
մահուանից համար Հայ Արիներու Միութեան ընդ. Ժողովի
Բաղարիկ սկստուան և ընդարձակապէս յայտարար հրապարակելու, պա-
րտաւորաբար Արիներուն, Արեւելեաններուն, Գարսեաններուն համար
ՄՈՒՍԿ 20 ՖԵՐԵՐ
ՊԻՏԵ

ՅԻՄԱՆԱՅ ԳԻՐԿԱՆԻՅԱՆ ԼԵՆԻՆԻՅԱՆՈՒՄԻՆ
ՀԱՅ ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐԱՆԻՅԻՆ
ԱՌԹԻԻ
Կերակի, Մարտ 5, Այն Մանուկան Մշակար. կեդրոնի քահան մէջ, ժամը 13ին
118, Rue de Courcelles Paris (Métro : Courcelles)
Հովանաւորութեամբ Կարգ. Պատուարի ՍԵՐՈՒԿԻ ԱՐԻ. ՄԱՆՈՒԿԱՆԻ
և Նախապարտեան իրեն և իւր ԿԱՆԱՆԻՅԱՆ
1977 զրական միջամտել ևր յամենիկ փրկանալով անուանի արապակի
ՀԱՄԱՐԱՆԻՅԻՆ
Գերազանդական պատան յայտարար
Յաւարտել ևր խնդրուի կարեւոր ազգային ընդհանր, հեռախօսով. առին
առաւուս, մինչև ժամը 10, 343-04-20 և առին ֆր. 242-14-81
ՀԱՆԿԱՆԻ 60 ՖԵՐԵՐ

ՏԱՐՈՆԻ
ՀԱՐԵՆԱՅԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՅԻ, ՏԱՐԵԿԱՆ, ԱՌԹԻԻ
ԴԵՐԵՂ ՀԱՅ
Կերակի Մարտ 5, ժամը 13ին
ՀԱՅ ՄԵԼԱՆՈՒՄՆ ՏԱՆ
վաղարկալիս և Տարա քահանալու մէջ
12-14, Rue Saint-Bazile, 13001 Marseille
մահուանից համար ԳՈՅԱՐԻ Նախապարտեան
Կը նախապէս հարգողներին
ԱՐԱՐ ԵՐԵԿԱՆ
ԱՐԱՐԱՆԻՅԻՆ — ՀԱՅ ԿԱՐԱՆ ՄԻՈՒՄՆ
Կը խնդրուի կարեւոր ազգային ընդհանրապէս հեռախօսով ընդհանր թիւեր
Ժողովի 93-59-04 — Երկու Մանուկան 50-78-23 —
Ուրմաշեան 39-13-42 — Արեւելեան Սարգսեան 60-76-02
Հաւաքին 50 ֆր.

ԳԻՐԱԶՈՒ

Լիւսինապոլսի մէջ, Փրանսական մշա-
կութային կիւրծին 344, Իւն Ֆիլիպի,
միջին Մարտ 11-ը ցուցադրեան Գաւ-
դիս դրշական գործեր, վիճարարութիւն-
ները եւ նշարադարշարած գիրքերը:

ՊՐԻՍՏԵՒ ՄԵՏ

Զօրեղբայրի, Մարտ 8-ին կը բացուի
Գաղտնի գործերի ցուցահանդէսը՝
620, Ալլընի Լոկի:

Գաղտնի, սորվեցնելով նաեւ անոր ըր-
ւոյ տաղաւայ գիտակցի Հայ մը:
Տարեկան կիսնակին եւ ամէն ինչ աւելի
կը գիտարարեն: Դուրեւոր պիտորեւ
իւր կը նուազի, սորվական կիսնակը շատ
քիչ աւելի մաքիւրեցնելով միւսանցիները:
Կարծես իր քաղցր քաղցր քաղցր քաղցր
Մալան աշխարհի վրայ գտնուող 15 մի-
լիոն սիւտանտներ տաղացոյն են սիւտան-
տական շարժումի կիսնակները, եւ Գլաւի
Զաֆուրի մարտիկը սքիւսիսանու-
թիւն:

Հայ տրեւերը հաստատուի եւ խաղա-
կապութիւններ կը շարունակեն իրենց գոր-
ծունէութիւնը սիւտանտ եւ յարգանք
բարեկ, շնորհիւ Հայ պատմութեան
Հայտնութիւնը ծանցուած է աշխարհի ըս-
տի երկրներէն մէջ, ուր իր պատմու-
թեան շարժում, եւ միշտ նշանակուած է
գին սիւտանտական կապակցութիւնը
մը:

Մարտ 5-ին հարիւրաւոր Արեւելուներ,
Արեւելի, Գալիկիոյ եւ Իսպանիոյ Սալ-
ալ լա Եմիլի մէջ, ուրպէս հանդիս մը
սիւտանտ, թէ անոնք իրենց 5000-
միւս եւ թէ ցոյց տալու իրենց հաստատու-
եւ խաղապատմութիւնը յաղակող տա-
րեւերը. գործունէութեան համար:

Գաղտնի Հայ կիսնակին մէջ Հայ Արե-
ւելի Միութիւնը վերջին լիստան տարի-
ներուն մէջ զի կատարած է ի նպատակ
Հայ նոր պատմութեան հայկական պատմա-
րապետութեան եւ կարեւոր տեղ մը կը պա-
շէ հայկական իրականութեան մէջ: Եղած
մարտիկ աշխատանք, գոհուողութիւններ,
նորութիւնը բարեկ կը թափանչի են
գիտահաստատութեան եւ բարեկ անոր որ կը
պատմու են կը ծառայեն Հայ պատմութեան
իւր եւ Հայ մշակութեան, գիտահ հեղ մը
անորով պատմել եւ կարապատմութեան
պիտի գտն Մարտ 5-ին՝ ծափահարութեան
եւ գոհութեան:

Ընթերթ տարեկարծ եւ զօտ ապրիլ
Արեւելի եւ Արեւելուներ:

ԳՈՐԻՔԵՆ ՄԵՆՏԱՏՈՐԻՆԵՆ

Զիւրիկ եւ միւրեւոյն է: Հարսնիկը երեւ-
նալով սեւ թուրքիկ զարդ էին թաւել,
որոնց կեանքը խորտակու էին հետաքրք-
րութեամբ ինչոնք նրանց աշխարհ: Հայի
Բաւոնը ձեռնարկ էլլէ պրկալ թուրքիկ
որոշակով պատմել, որ իրենք այլեւ էին
գիտելով թեմալ բնի կիսնակը:

— Թէ շարժումը իր անդամ լիւրժամ նը-
քան ի սեռ, կը լիստանով տալով:
— Տեսնում եմ, — գլխով տարեկ
ժառանգ: — Բարեկ սիւտանտ սորվա-
նալով հանդիմ, այս, հարկաւ:

Հայի Բաւոնը սքիւսիսեց երկանիկ
ժառանգ:

— Գա՛յ, ստեղծել, մի՛ր փնտց, տուն
մանկան:

Գիտարով ժառանգարը համարուեց:
— Ենթադրում եմ, անորմար: Եւ եւս
պիտի գտն թեմալ բնի տունը՝ նրա
պիտի գտն գիտարարելով զօտ տալ:

— Գիտեմ որ մուտք ունեն թէ տու-
նը, մի՛ր փնտց: Երաւի եմ: Բայց ի՞նչ որ
հարկ պար համարելով մը:

Գաղտնիկը գլուխ տակել նրան ու հե-
տապա: Բայց ինչով զիմ միւր արկներն
ծանրեցնելով փոյց գրել, գրակցել իր մա-
ցիւն հաստակ իւրով, ի՞նչ, այնք իր քաղ-
իկ հարցումն է, մուտքար: Տարեկ:
Ջառնարեկի պատմիկը եկաւ տալով:
Ահա ժառանգը Օսման յարգելի պիտի
է:

Փրանսակցական Հայ թիւնակներ

0

ՓԱՐՏԻՔ - ՔԱՂԱՔ

Մարտ 12-ի երեւոյթականական ընտրու-
թիւններուն առթիւ, ընտրացանկներն
վրայ կան նաեւ հայի: անուններ եւ որ-
գան քանից, ցարդ առաջին անգամ է,
որ առաջ թիւը նման համեմատութիւն
տալով է:

Փարսիկ 29-ը ընտրութեանին մէջ (19-ը
թուղթական) Ժողովարարութիւնը Պարժու-
մին (Ժողով) ցանկին վրայ կա՛յ Ար-
նան:

X

Երբ ընտրութեան (9-ը թուղթական)
ժողովարար - ձախերը ցանկին վրայ է
Մուշեկ Արաքսանան, որ մեկի յանձնել
րապետական երկար գրութիւն մը խորագը-
րուած՝ «Հայ Ժողովարար կապակցութիւն
ի բերդարարութիւն» միջին եւ որմէ, ստու-
րեւ կուտար երկարափակ հաստատու:

« Հայը չի կրնար անտարբեր ըլլալ այն
վատանքն որ կը սպառնալ սիւտանտը Հա-
յութեան: Այլ վատանք կը կուտար ձա-
նալ: Հայ Ժողովարարը նախկին չի կր-
նար անտարբեր մնալ այս նոր սիւտանտ
Հայ կիսնակին ուժացած բարձրագոյնիկ
որ ինտանտիւրին միայն դրաւած է հա-
րատարարութիւն:

« Երբ հարկ իր պատմութեան Հայ լիստի
ու հայկալի իրականութիւնը, ինչպէս կը
պահանջեն Օրիստաններ, Պատմիկ Պը-
թիւնները, Քաղաքաններ եւ Քաղաքան-
ները, սիւտանտ մէջ հայ պատմութեան պա-
հանքներ իրենց տալով եւ ինչն աշ-
խատարարութիւն եւ երեւոյթարարութիւն
վր-
այ: Հոս եւս ինքնագործարարական ստեղծող
մը որոտան պահանջ է: Իր տեսնելը որ
Հայ Ժողովարարին միայնակին թէ՛ կապ-
կապութիւն, թէ՛ ինքնարկութիւն եւ թէ՛ ըն-
դարարութեան: Անոր համար այ Հայ աշ-
խարհի պաշարը անդամանիկ է միւս մը
զոյլուրդութիւն իրենց մեղքը անտուր հա-
մար իրենց հակապատմութիւն: Հետաքրք-
ար, Հայերը պէտք է օգտագործեն Փրանսա-
կան ընտրութիւնները, թիւնակներին
պատմութեան պահանջելով հայկական հար-
ցերու մասին: Իմ թիւնակներին իր
նպատակին համար ի՞նչպէս կը թելէ Հայ-
կական հարցերու լուսարարութիւն է:

X

(Յանդուրով՝ այլ թիւնակներուն մա-
սին):

ԺԼՆԵՒԻ — Մեր եկեղեցիներուն նիւթա-
պէս րաբարարները առկուտ արարած -
ցիւրքն էր տառան ամէն պատմութեան ու յա-
րանք եւ գիտահաստակ: Բայց շնորհաւոր
մեր եկեղեցիները կոտորելու կը մնան ու
պահածա՝ շնորհիւ նաեւ անուններ ու ան-
տարակր աշխարհական պատմարարներու:
Առաջինն է ժիւրիկը Յովակիմեան: ա-
ռաջ տարակուս, ու Անդրանիկ Կարա -
պետեան: պատմութեան փնտիկ Ս. Յակոբ
Հայաստանեայ եկեղեցիներ, երկուքն ալ
երկար տարեկներ, եկեղեցանուէր ծառա-
յորներ որոնք տարուան ամէն կերպիկին
ներկայ են եկեղեցի, օրինակիկ անմարդ-
րութեամբ կատարուելով: Հայութեան հաստ-
տապելով իրենց պարտաւորութիւնները,
ժիւրիկը Յովակիմեան րապետական Լոգա-
թիւն փնտ: Տառար այլ կարելի ամէն
անգամ:

Համարն Զուգեցիկ Հայութիւնը եւ -
րապետարար է իրենց ու միմայէն կը
գիտահատէ զիրեն:

Եւ ինչ սիւտանտը անակնկալ մը եկաւ
երբ վերջերս, եկեղեցանուէր Ս. Յա-
կոբ օրը, երկուքն ալ ստապան, շնորհիւ
Արեւմտեան երկարակ Հայաստանիկ
Պատմարար Սեդրիկ Արք: Մատնակներ
միւրեւորութիւն, Ամենայն Հայոց կաթի-
ղիկները հայրապետական կոտորել
օրհնութիւն, բարձր գիտահաստակներ
եւ ջիւր րաբարարութիւններով: Արեւմտի
էին:

Ու արմանք են որ Զուգեցիկը Հայու-
թեան անմաններն ալ անդիմ մըր ժո -
ղովուրդը դիտանց ու գիտահատէ նման
նշաններ, զաւրդարարութիւն յաղակի օրի-
նակներն ալ:

ԻՐԱԶԿ

ԹԵՐԵԲԵՆՈՎ ՕՏԱՊ ՄԱՐՏԻՈՐԸ

ՈՒՋԱՆԻՔ ԶԱՓ ԳԱՂԱ

Մարդկային գանկերու գործունէութիւն
մը երեսուն երեւ է շնորհապատմութեան
հը հարցը թալով: Համաձայն լուսնական օ-
րաթիւթիւն, այս գործունէութիւն, որ
տարեկան 645-000 սեփերին վնջ միլիոն
Փարսը) լա՛հ կ'ապահովէր, երեսուն հաւա-
ռած է հնդկ Նաւապատմութեան մը
կողմէ: Բարձրագոյնը գանկեր, զիւրապե-
տեան մէջ գեղեցնուած ժառանգներն առ-
նուած, արտասահման կը ծառայեն զանի
ընդիւ 26 սեփերին (240 ֆր.)... Գանկա-
բու եւ կիսաթիւթներ. արտասահման արդի-
նուած եր 1976-ին, ապա կը բարձրան-
ուած անցկալ Յուլիսի, թուր միայն ը-
մէկական նպատակներ համար:

Ուսուցիչը աշխատում էր, աշխարհ ան-
ուած էին առկ: Այդպէս է լիստով պա-
տանի ուստիկան Գարապ Ալին, երբ հօր
կանոնով զաւրս էր իրենց համար փալտ
մանկերու: Աշխարհիկ կրթանք գէշով ու-
սուցիւն:

— Գաղէ քաղի (օղի) բերմը մեզ հա-
մար, մուսուլման թիւնակը:
Վարձարարը հաղիկ հաղապատ. նրա
հարցը:

— Գաղտնիկը եմ ինչ հեղ միայն գիւ-
մանիկներ խոտել:
— Վարձարարին ստեղծող Մեհնէլը պիւ-
տեղ կարգով դառաւ: Վարձարարը աշխ-
րեց կիսապատմութեան արեւ, զայն, որ միայն
է Մեհնէլիկ մարդը օրուկ ուղարկել:
Ինքուրդ Գոհարն Ալի Մանուկէն էր: Նա
մի ծնողով Գոհարն րապետիկ զարգել եւ ար-
ձաթէ մատուցողութեան րապետ պապալա -
կան: Գիտարար չէինգիկներ վերցրել տարեկ
գիտարար: Յիւլի, թէ ինչպէս էր իմիւր
գիտարար պարտով այս տարեկ ուղարկող
համարի մէջէն դիտան: Կա՛յ, Առաւմուտ
... Մեհնէլիկ գիտարարները հարցերը, թէ
ո՞վ է այս տարեկ:

— Մարտիկ է, ինչ էլ, հայրն էլ:
Հերթով զաւրս են մեր տան գործերին
օշինքու:

ՍԵՐՈ ԽԱՆԶԱՐԻՆԵՆ

(20 - Երթ.)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՍՏԷՔ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՆԻՆԵՐ

ԱՐԱՐԱՐ ՄԱՍ

ԲՈՐՈՂՆՈՒՄԵՐ ԶԵՆԱՐԱՐԱՎ ԲԵՆՈՐԱՐ

1.

Վարձարարը խոտարն ուղեւորել նրան:
Հայ Գաղտնիկը թալան էր:
— Գաղտնի Դուրեւոր է, ինչն որոշակ:
— Է՛, ինչ պիտի լինի Գաղտնի, ան-
հարց: Լա՛հ է եւ մեր ձեռքը կը հա-
մար:
Հայի Բաւոնը տալով հանդիմել էր
կարեւորութիւնը զարգելով, օճիկներ ու
թեւեղներ տալով սեւ ժողովի կարած:

[illegible]

« Յ Ե Ր Ի Տ Է Թ »

ԲԱՐՅԱՌԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Տէր և Տէկին Սարգիս Փափազեան 200 Փր. հը նուիրեն Ճատաւէնն Ե. Միսաւ-հանի և Հրաման — Սամուէլի անուանոց իշխառակին:

X

Նիւս — Ընկ. Գեղամ Խորոսեան Ե. ի իշխառակին 100 Փր.:
ԿԱՓ — Պ. Անթուանեան 50 Փր.:

ՓՈՒՆԱ ՇԱԿԵՊԱԿԻ

Տէկին Պ. Պապեան 100 Փր. հը նուիրէ Սամուէլ-Մարտեան վարժարանին Թմա-բալ ինճեանի մաշուան առթիւ:
(Ստանալ Ճատաւէնն):

X

Այլի Տէկին Մարիամ Տէրտէրեանի (ձեռնադրեալ) մաշուան առթիւ հե-տեանոց նուէրները կ'ընեն — Բէշէրեան ընտանիքը 100ական Փր. հը նուիրեն Իսիկ Կապ. Ուսան. Ս. Աստուածամէն եկեղեց-այ և Մշակոյթի Տան, Նշան և Պար-զե. Ասլըրի Իսիկ Մշակոյթի Տան 100, Դպրոցաւոր Տէկեանց վարժարանին 100, Սամուէլ-Մարտեան վարժարանին 100, Ճատաւէնն 100, Նշան Գալաթեա՝ Իսիկ Կապ. Ուսան. 100, Պարտու Գալաթեոյ — Կան՝ Աղբառաւորանին 100 Փր.:
(Ստանալ Ճատաւէնն):

ՅԱՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Համախորհրդակցական Միութեան Զրահայի շրջանի, Կեդր. Կարգաւորները, իր բոլոր մասնաճիւղերով, խոր ցաւակ-ցովքները կը յայտնէ Տէկին Հոգիավիճ կրթութեան և իր դասակներուն, իրենց բնականաբար պարտաւորեալ ու ազգա-կաներուն Յովհաննէս Վիպակեանի մաշուան առթիւ (1978, Փետր. 18, 78 տարեկանին, Սէնթ Մարտին, Մարտի 11):

ԸՆԴԻՒՄ ԺՈՂՈՎ — ԼԻՈՒՆ

Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Ազգային Միութեան վարչութիւնը հը հրաւերէ իր բոլոր անդամ — անդամուհիները ընդ-տարեկան իր ժողովին, Կիրակի Մարտ 5, կէսօրէ լիցայ ժամը ճիշդ 4ին, Ազգ. Տան մէջ արահի մէջ:

Օրակարգ — 1. Բացման խոր վարչու-թեան նախագահին կողմէ: 2. Բաղորդական գիւղացում անձնակազմի կողմէ: 3. Նիւ-թական հաշուառութեան գանձապահին կողմէ: 4. Նշանակում հաշուարկիչը եր-կու անդամներու: 5. Զանազան հարցեր:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՍՒԱԳՈՅԹ

ԻՍՒԻ ՄԷՋ

Իսիկ Գեղարքայեան և Տայ Հա — մարտի 5-ու յարաբերութեանց պատաս-խատաւ Մարտիրոս Գարակէզեանի հը հրաւերէ շրջանի հաշիւակցները ընտրա-կան հանդիպումի մէջ:

Երկուշաբթի, Մարտ 6, ժամը 2ին, Ժուլիէ-Մուսէ վարժարանին մէջ
72, Rue du Fort — Issy
որու ընթացքին

ANDRÉ SANTINI

(բիւլիմանու մեծամասնութեան)

խոր պիտի անէ, ինչպէս նաեւ Փրոֆ. Փէն և Մարտիրոս Գարակէզեան:

UNIQUE CONCERT
POUR CHYPRE

MIKIS THEODORAKIS
à MARSEILLE

Dimanche, 5 Mars à 15 h.
Salle Vallier

Loc. des places: Office du Tourisme
4, La Canebière, Banque Commer-
ciale de la Grèce
10, Pl. du Gén. de Gaulle
Prix des places: 50, 30 et 20 Fr.
Association des Amis
de la République de Chypre

ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍԱՆԱԳԱՐԱՆ ՏՈՒՆ
57, Պալլադա փողոցով Փարիս 14րդ
ԳԱՍԱՍՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Հարցի 100ամեակին առթիւ
Կը խալի Ա. Գեճէլեան

Պատմութեան գիտութեան մասին տարբեր
նիւթեր — ԼՊՏՅ՝ ՀԱՐՑԻ ՆՈՒՊԱՐՈՒՄԸ
Փաստաթուղթերու ցուցադրութեան
Կիրակի, Մարտ 5, ժամը 20-30ին

ՎԻՊՈՒՄ — Փետր. 25-26, Բուսկան
Ճատաւէնն Գ. ԷՋ. Միլանի վարչական
ստանկառարութեան Բոլիսկոյնի
վերջին պարբերութեան մէջ բնութիւն
նուէր պէտք է ըլլայ: ԱՅՐԱԼԵՆ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՅԻ Փարիզի մասնաճիւղը
ընդհ. Ժողովի հը հրաւերէ իր անդամու-
հիները Տարաթ, Մարտ 4, կէսօրէ վերջ
ժամը 4ին Մշակոյթի Տանը: Բոլորին
նիւթայութիւնը անհրաժեշտ է: Կարեւոր
օրակարգ: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ԵԱԿԼ

Ս. ԳՐԻԳՐԻ ԼՈՒՍԱՍՈՒՐԻՅ

Այս Ուրբաթ, Մարտ 3ի երեկոյան ժա-
մը 7ին հսկում կը կատարուի բոլոր եկե-
ղեցականներու մասնախմբութեան:
Այս Կիրակի, Մարտ 5, Սեւակալի ա-
րարողութիւն:

LA BONNE CUISINE FRANÇAISE à St. GERMAIN-DES-PRÉS

Le Perron
Restaurant

6, Rue Perronet — 75007 PARIS
Métro St. Germain des Prés
Tél.: 548-62-97

Ses terrines, son ris de veau, son filet aux pistaches, ses desserts maison

Dans un cadre agréable

Déjeuner et dîner d'affaire Noces - banquets - Réunions

Ouvert jusqu'à 2 heures du matin. fermé le Dimanche
Direction arménienne

47ԻԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՑԵՐԵԿՈՅԹ
ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Կազմակերպում Հայ Արիներու Միութեան Փարիզեան շրջանին
ՆՈՒՐՈՒՄ՝ ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳՈՒԹԵԱՆ
50ԻԻ ՏԱՐԵԿԱՆԻՆ

Կիրակի, Մարտ 5 կէսօրէ վերջ ժամը 4ին 14-30ին

SALLE DE LA CHIMIE

28 bis, Rue Saint Dominique, Paris — Métro Invalides

Մասնակցութեան Հայ Արիներու Միութեան բոլոր շրջաններուն
Բացառիկ սեռական և զեղարկեցական յայտագրի հայերէն, պա-
րաստաւոր Արիներուն, Արեւոյններուն, Գալիկներուն և Թեւիկներուն կողմէ

ՄՈՒՏԻ 20 ՄԱՐԿ

ՊԻՏԻ

ՅԻՐԱՄԱՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՃԱՏ ՀԻՄՆԱԳՈՒԹԵԱՆ 45ԱՐԵԿԱԿԻ

ԱՌԹԻԻ

Կիրակի, Մարտ 5, Այն Մանուկեան Մշակու- Կեդրոնի արահի մէջ, ժամը 13ին
118, Rue de Courcelles Paris (Métro: Courcelles)

Հովանաւորութեան կարգը Պատուիրակ՝ ՍԵՆՈՒՐԻ ԱՐԿ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ
և Լաւաշաւորութեան՝ Տէկին Ե. ԻԶԳԱՆԵԱՆԻ
1977 զրպակն մրցանակը կը յանձնուի Գրանտայի անուան արահիակիր
ՀՐԱՋ ԶԱՐԻԱՐԵԱՆԻ

Գեղարկեցական պատշաճ յայտագիր
Բաւական կը խնդրուի կանխաւ ապահովել անդանները, հեռախօսելով
առաւուր, մինչեւ ժամը 10, 343-04-20 եւ ամէն օր՝ 242-14-81

ՃԱՏԱԿԻ 60 ՄԱՐԿ

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCHI»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris
Commission Paritaire: N° 55935

Ի ՅԵՇԱՏԱԿ

Երեսնամյա Գարուբիքնամի մահուան 10րդ տարեկիցին ինչպե՞ս հանձնարել ինձե՜սնամի իշխատակն Տ. Ա. Գարուբիքնամին կը նուիրեն 100 Փր. Մարտիրոսի հան, 100 Կապ. Ուսին, 100 Աղաթառ - խառնին, 50 Գարուբաբերին, 50 Հ. Օդն. Միութեան ուսանողներու, 50 «Յառաջին» 50 Տրապիզոնի Հայր. Միութեան: (Մասնաձև Գրասխան):

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԵՂՈՒԿԻ

Պր. ե. Օր. Կարթիկեան, Տէր ե. Տիկին Հանրաժեան, Տէր ե. Տիկին Սեփ Գառնի կը նուիրեն 100տանի Փր. ի նպատակ Հայ Կարմիր Ուսին ժողովրդական օգնությունը հայկական նոր շէնք շինութեան, փոխան ծաղկեղապի, Թարսուլ ինձե՜սնամի մահուան տխուր տարեկից:

ԾԱՆՈՒՒ Է

Պր. ե. Օր. Կարթիկեան (Սէն Լազարի զին) կայարանի մօտ, մախու է յարկաւ լամպի մը, յոր յարկ, առանց վերելակի, երկու սենեակի եւ փոքր մը եւս զոր կարելի է թողնել ղերածել, խառնուող, արտաքին, նորոգութեան աշխատանքներ: Մասնակի դիմ:

Կարելի է այցելել. բանալիները դռնապանի մօտ են:

Հասցէ՝
56, Rue de la Sablière
(Gare Becon, côté Asnières)
Pour tous renseignements téléphoner à
Mme Blanchet (16-98) 30-35-51

ՄԱՐԻ ՆՈՒՊԱՐ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ ՏՈՒՆ
57, Պուլպա ժառանգ Գաբիգ 14րդ
ԳԱՍԱՍՈՒՍՈՒՅԻՆ

Հայկական Հարցի 100ամակն ապրի
կը խօսի՝ Ա. ՊԵՏԼԻՆԵԱՆ

Պատմութեան գիտութիւններու տնօրէն
Եր. Բ. ՆԱԶԻ. ՀԱՐՑԻ ԾԱՂԱՌՈՐԸ
Փաստաթղթերու ցուցակութեամբ
Կրակի, Մարտ 5, ժամը 20-30ին

ԳԱՐԱՆԱՑԻՆ

ԱՐԶԱԿՈՒՐԻ

Մանչի ամբարան

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԵՋ

6-15 տարեկան մանկաներու եւ պատանիներու համար

Մեկնում՝ Ապրիլ 9, վերադարձ Ապրիլ 22
Փափաքողներուն առաջատանակի դեկորացիան հաս
ճողական արտօնութեամբ:

Մանրամասնութեան համար զինք
երկուշաբթի օրերը ժամը 16-18, Հայ
Կարմիր Ուսին գրասենեակը, 32 Թիւ տը
Թրէվիլ, Փարիզ 9րդ, կամ Հեռագրային
985-36-53

RESTAURANT EREVAN

ՀԱՅԵՏՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ

26, RUE BERGÈRE PARIS 9e Tél. 770 85 81

Հայկական ժառուր խոհանոց — Հայկական ինքն ճիւղերու
Մասնակի զինք

Երկուշաբթի՝ Կարթն տօնօր

Զորեշաբթի իրիկուն՝ ձիւղապար — մանր

Հինգշաբթի իրիկուն՝ պատուէրին վրայ լաւաման ու ին-է-օֆթի

Ուրբաթ իրիկուն՝ Մուս-պօրէկ

Եւ ամէն Կրակի առաւ, պատուէրին վրայ՝ խաչ:

ՓԱՎ Է ԵՐԵՎԱՆԻ

ՍԱՐՈՒՅԻ — ՄՈՒՐԱՅԵԱՆ

ՎԱՐՈՒՅԵԱՆ

26, Rue Troyon — SEVRES

ՄԵՆՏ ԶՈՆԱՎԱՇԱԿ

KERMESSE

Կարճակերպութեամբ վարձարանի
Մոտոց Միութեան

ՄԱՐՏ 11 ԵՎ 12

Շաբաթ եւ Կիրակի ժամը 11էն սկսեալ
վարձարանի Քառասորաշին մէջ,
զերպուստական հանելի թափին,
նուազ եւ պար: Համէկ կերակուրներ
Գաւառական ժառանգութեան
սրահներու եւ պտու մը, տեսական
մէք տրամադրութեան տակ, ձեռ
պատարկութեամբ համար:
Անպակշիռներ: Հան պիտի գտնէ
մէք բարեկամները:

Մայրերու եւ հայրերու տօները կը
մօտենան, մէք փոխան նուէրները
պիտի գտնէ մէք տօնախմբում:

A L'OCCASION DE SON 10ème ANNIVERSAIRE

l'ensemble folklorique arménien

NAVASART

AU PALAIS DES CONGRES

soirée unique SAMEDI 18 MARS

à 20 h. 30

Prix des places : 30, 50 et 75 F.

En vente auprès des membres de Navasart, ainsi que chez Bakerdjian
35 Rue de Trévisse — Palouyan, 9 Rue de Trévisse.

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

UNIQUE CONCERT POUR CHYPRE

MIKIS THEODORAKIS

à MARSEILLE

Dimanche, 5 Mars à 15 h.

Salle Vallier

Loc. des places : Office du Tourisme

4, La Canebière, Banque Commerciale de la Grèce

10, Pl. du Gén. de Gaulle

Prix des places : 50, 30 et 20 Fr.

Association des Amis

de la République de Chypre

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

ԱՍ ՈՒՍԾԱՄԱՅՐ

Բ. տպագրութիւն

Գրեց ՎԱՅԻ Ե. Վ. ԻԿԵՆՍՏԻՍԵԱՆ

Գին 10 ֆրանկ — Գրիլ

P. V. IKENADIOSIAN

Eglise St. Tatéos

Camp. Périer. S. Antoine

13015 Marseille

ՈՒՆՏԱԳԻՆՅՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ ԵՎ ՍՐԱՍՎԱՅՐԵՐԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ ՀԱՅՈՑ ԶԱՏԻՍ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

1978

Երկուշաբթի Ապրիլ 24էն Մայիս, 5 Ուրբաթ

Կարճակերպութեամբ եւ առաջնորդութեամբ Լիւի

ՍԵՒԱՆ

ՃԱՄԱՐՈՒՄԱՆ ԳՐԱՄԵՆԱԿԱՆ

ՏՅՈՒՐԵ

ՎԱՐՈՒԹԱՆ ՍԱՐՈՒՍԵԱՆԻ

Կը ժառանգի նաեւ ԴԱՌԻՐ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ ՍԱՀԱԿԱՆ

Առաջնորդ պատուով (տպիւն — փամփոխ) եւ պատշաճ

ձամբորդութեան վերաբերեալ մանրամասնութեանց եւ յայտարարեալ

Համար զինք

Catalogues à votre disposition sur demandes pour toutes destinations
RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS :

Varoujan SARKISSIAN

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66

Tél. : 60-13-66 — Téléx 900287

Licence organisatrice : A 529

Տեղերը աւանտապահ ըլլալով, կը խնդրուի անյապազ արձանագրել

PELERINAGE A JERUSALEM ET AUX LIEUX SAINTS

du 24 avril au 5 mai

Départs par avion de PARIS — MARSEILLE ET LYON

Places limitées

A PARIS — MONDOTOURS

(Peruz Melkonian et Lévon Baghdassarian)

2, Rue de Seze, 75009 PARIS — Tél. : 073-30-64

Tél. : 073-30-64

ԿԻՐԱԿԻ
ՄԱՐՏ
D
DIMANCHE
5 MARS
1978

ՅԱՐԱՇ

ՄԻՏԳ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

H A R A T C H

Le SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE

Directrice : ARPÏK MISSAKIAN

83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS

— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 E 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,30 F

330re ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 14-069

ՕՐԱԹԵՐԹ
ՀԱՄԱՐԵՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱԴՈՒԹԻՒՆ
Տար. 200 ֆ. վեցսմայ 110 ֆ.
Արտասահման Տար. 230 ֆ. Հաղթ 1 ֆ. 30

53e ANNÉE — N° 14.069

ՅԱՆՈՒՆ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻ ՈՒ ԳՐԻ ՍԻՐԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ո՞ր ես, Արա՛յ —

Ար, ժամանակ է յայտնաբերում —
Երբ տակալի հոգիներու մէջ
Կառուցվումը կան որ չեն անուշամբ,
Անպատկան համարեցում քանակ
Յոյսը մահամ չափ չէ հաւարակցում:

(ՋՈՂՈՂԱ)

×

Պատ է ապրիլ, գեղեցիկ գոյութեան
ձէ. ժամըն ընտ, չափիկ, ամբողջ
ժամն է հաղորդական այնքան որ հո —
Գեղեցիկ ցոյցայ ֆիգուրան իրակա —
Հաճեան մէջ, տեսանիկ, ներդրածական
ու գեղեցիկ ըլլալու համար ցանկալի:

×

Պատ է գրիլ, ապա ապրիլու համար —
Իսկ տա՛ի՛ չափիկը համար գրիլ —
Ինձանք սակիւթիւթերը երբ անձանկան
Կարծեցիկին եւ հասարակական քայլ —
Լա՛ն, իր հաճեցիկ տը կրտսկ կամ
Ու մը սիրելու, այլ որովհետեւ գրիլ:

2. ՌԱՓԱՅԻ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Ժամանակն է հինգուրի եւ ժաման —
Ինչը իր յառաժի ունի հաւաքակա —
Մանկեր:

Գրի անցանք եւ ապագայի դէմ պայ —
Երկու համար, որպէսզի ներկան ապրի:
Ան իտալ:

Եւ ահա —

Պատը յեղափոխութեան:

Ներկան է իրականացում իր ներ —
Կա՛ն, կոյն է կրէ եւ կոյն է վաղը, կր —
Էնք պայք:

×

Քննչական դէ կնարապալաքին:

Գոյեղերը պարկուշտ էր իրականութիւնն
է, (վերին ժամանակներն) որուն դէ —
Մայ կան ինձնէ ժամանակներն ... Եւ
Գրողը ապրումը երկու այլ քառերով
Կարծեցիկով իրականութեան եւ պատճա —
ժան ապրիլներն իտալը կ'ուզէ ըլ —
լալ: (*)

Քննչիկը կը նշանակէ ծառայող քողո —
ղի լին, կողմերին էր գինաց որ ալ —
Ինչ անպատկան էր է:

Ներկան էր ապրիլի քայլաշարին է իր
Կր. ակտի շափուկ է եւ հոգեբանակա —
նակն մըն է, անհրաժեշտ պայման գի —
ճարարէ: Համար գոյութիւնը իր առ —
կալութեան մէջ:

Պատը քայլաշարին ընտ, եւ կամ ժողո —
ղիներն պատկերաւոր քայլաշար —
Ինձանք անպատկան էր ինչին, ըլլալու:
Համար ժողո այն իրականութեան ո —
րուն ու կամ կանոն, այսօր կամ վաղը
Կրէ հակադրուի. մէկ կողմը, այսօրին
մէկ անգամ իր մէջ ներքին տեղեկո —
թեան մէջ անկեղծութիւն կը իտալան —
ըր Եւսին հոն, մեր կողմէն ամբողջ —
Հաճեան արկայականութեան քաղաքով,
Խաղաղութիւն՝ որ մէկ կնարը ցրտի թի —
նէ. ծանոթանալ իտալերին նմանակ,
Հոսն իր քաղաք ծոցէն, կորուսելու հա —
մար անանանանան արժեքի մը մէջ, որ
Կրկնութեան է իր անգէմ ժամանակի մը:

Պատը քայլաշարը վերաբնական աշխա —
տանք է. ծրարի մը անդրաշխան —
տանք, այսօր, անդրաշխան համար մեր
ներկայով, չափախու համար մեր ինք —

նութիւնը գիտակցի ու վնասական:

Այն տանն պատկերանաւ կ'ընտրէ
միտադարձութեան թմբեցոյցէ ներքոյ —
Կրտսերին, անհետա՛յ մեր ինքնուրոյն
Հողը պատմութեան մէջ, որուն կը պատ —
կաներէն յառապելու մեր եւ մեր յատուկ
Կանգնէն յիշատակով եւ հաւատարմութե —
անքան, քայլ եւ միտադարձայն հոգաւոր —
մով, արժէքականացումով եւ ժամանակը —
լամ ցանկալի ապագայի մը կարելի —
Ինձանք մը սամաններէն գոյութիւնը, ըլլալու
Համար յարաւան, ներդրում —
Ինչն:

×

Ապրիլին շատ ցանկալիքն եւ բիւրուար
կարելիութիւնները պարզեցին մեր գոյութե —
անքան հետ: Հինգ անուշադրեցիկ յոյժան
էն պայք, եւ ժամանակ իր միտադարձ
կողմով ոչինչ կը ներքին պարտքն —
րուն: Եւ ինչեւ, պարզ գրիլը, դո —
Խաղաղ յառախարակական ժամանակով
սկսած կ'ըլլան յուսանալու հաճախ —
անները, փոխադարձ ինչեւ լնորմէն:

Երկր՝ եւ շատ երկար պարկէ տուիւր
Ապրիլ իր քաղաքային կարելիութեան —
ներքին հետ, գինացած իր անցանքի իր
դրեցիկութեան հրապարակ, տանք եր —
րեք հանդիպելու այն կարելիութեան, որ
իր գոյութեան անպատճառ ներդրում —
Ինչը պիտի ըլլալ:

Ապր Ժողով ձեռնադրու ու ... ծերա —
ցած է. եւ այլևս անհրապարկ ըլլալու վը —
տանքն անպատճառ կ'ընդգիւլ արժէ ու
Հաւատարմութեցի վերին իր պարկերով,
տանքին իր երկտարադր գեղեցիկութեան
կրտսեր՝ մէկ գերակատարներուն զարա —
րանքի արժանապարհէն տանք, կ'ըլլալ
վերին, յուսանալու, ցնցիկ ապագա —
կը անանք, որուն պարկէ արժեք կ'ընտ
նեցիկը Ապրիլն, թէ — Գրողը, տակալ —
էնք է որ կը քաղաքէ: Ապրիլն է որ կը
հաճեցիկ մէկ ապրիլ եւ հաղորդով վար —
ժարաները վերին ներքին կ'ընտն կո —
րունք փրկելու, անպատկան մէջ, մէկս
ապրիլ անպարկէ. հաղորդութիւն:

Տարբեր արժէքական եւ անոր ոգրոր —
դակ հրապարակ արտանանք է, քաղ —
ժամանակ ընդգրկուածով:

×

Արժէքներու պայքարն է, անպատճա —
րանք ամպաստաններու վրայ, որ արժէ
մէկ մըն իր իր արժանապարհ է գործ —
քան, եւ ամէն հեռ ժամանակը իր յու —
սանակն ճիշդութեան մէջ է ինքնուրոյն: Եւ
Ինչը ինքնակն անհրապարկ գինացում
ներկայութեան մըն է անպայման: Երկուս —
թեան մէջ որ նշանակ է վերջնականութեան
է. սպաննուած Անգլիան, եւ որուն համար
պայքանք ծաղաւոր մըն է. հոսն իր —
անհաւատ, ամէն կարելիութեան:

Ներկան, որուն հերոսն է, որուն հեր —
ոսութեան մէջ ինչպիսի կը ապրիլին
պայքանք միջնակցութեան մեր անպայման
է. անհասարակ կոյնացում մեր ինչն —
Խաղաղութեան՝ փայլուն ապագայի մը

(Շարք կորապ Գ. էջ)

(*) Հնուց ժամանակի յայտնաբերումն
թան պատմագրութեան չէ ամ, այլ իր քաղ —
դի մշտական իրականութեան ու միտադ —
ժամանակով: Գրողը (կապալան ունի) քաղ —
քային չափաւոր իր քաղաքին ամ ինք —
գինքն կը գտնէ իր քաղաքին մէջ. եւ ան —
քին ապրումն է որ կը ցոյցանէ իր ոչ ար —
տաքին իրականութեան եւ դիտարկում քաղա —
քային կաղաքային:

KOMITAS

ou la limpidité

Il n'est assurément pas de plus grande figure de musicien en Arménie que celle de Komitas, si ce n'est peut-être le groupe des merveilleux anonymes à qui nous devons tant d'admirables chansons populaires ou de nobles charagans, mais il n'en est pas de plus méconnu. C'est une étrange difficulté dans le destin de ce maître que de n'avoir pas eu, en son pays même, d'héritier réel. Je m'en étonne depuis trente ans. Et pourtant, je ne pense pas qu'une approche sérieuse de la musique arménienne puisse se faire, sans examiner de près l'apport de Komitas, et le style de l'homme. Jalouser sa gloire, en secret, oser même — fort de quelque petite école occidentale — corriger, modifier, vulgariser et finalement souiller, ce qui constitue le plus pur de son art, tout cela a été commis maintes fois, avec une désinvolture singulière, que nul ou presque en Occident ne risquerait sur un autre compositeur. Il en va comme si on reprochait, par exemple, à son écriture de piano, de ne pas présenter des appareils aussi étincelants que ceux de Liszt, alors qu'il apporte à cette limpidité et cette économie de texture un admirable soin, que tout occidental peut constater et qui requiert une grande science. On veut gonfler ce qui se doit d'être d'une exquisite discrétion. Heureusement, ce ne sont pas là des œuvres altérables et le moindre rajout fait aussitôt crier la vulgarité de l'esprit qui s'autorise. Il m'est arrivé souvent d'entendre des versions instrumentales scandaleuses, bourrées de réminiscences de bazar, comportant des modifications harmoniques dérivées de la pire école. Je me suis toujours soulevé contre ces intrusions de mauvais goût et contre cet irrespect, y voyant jouer à vif un des drames que les anciens diasporas ont connu, à savoir le besoin d'un laisser-passer qui tout à la fois les excuse et les autorise de vivre chez l'étranger sans trop gêner. Drame que je comprends fort bien, mais qui reste déplorable et contre quoi toute la jeunesse arménienne doit se soulever, car l'autonomie de l'art arménien demeure son meilleur avocat. La musique arménienne peut acquérir la renommée qui lui revient de plein droit, si elle se refuse à se compromettre dans des habillements de fortune qui la baffonnent. C'est un désastre qu'il faut bien comprendre. Tout l'art de Komitas a été de filtrer ce qui corrompait l'authenticité de la musique arménienne, et surtout de surveiller la qualité des rapports entre elle et l'art occidental. Car là se trouve le point difficile. Si l'art arménien peut présenter des équivalents avec les grandes œuvres de l'Europe, si le fait de pratiquer des enseignements officiels tels que l'Europe les enseigne et selon tout l'éventail des esthétiques et des disciplines d'écriture proposé, accroit le génie d'un musicien arménien jusqu'à le rendre exemplaire, il n'y a rien à redouter. Mais si l'on édulcore l'authenticité d'un art en le mêlant à des artifices qui lui sont étrangers et qui le dénaturent, l'am-

bigu s'instaure et l'hybridité marque aussitôt la faille. Une des maladies de notre temps est de s'enivrer de mots. On essaie de sauver la peau des arts avec des gloses. Ce qui est son, peinture, ou architecture, ne se justifie plus par la qualité de l'art, mais à coup de publicité à prétention analytique. Le public lecteur est souvent trompé par là; et cette frivolité nous vaut des créations sans visage. Passivité endémique qui a toujours noyé bien des moutons de Panurge. Et, tout l'art de Komitas est de nous alerter sur ce qui est moins de culture que de constante. Il sert l'art arménien, mais ne s'en sert pour rien au monde. C'est d'abord un décrypteur. Savant, fervent et modeste. Il décomposait la musique arménienne de ce qui n'est pas purement elle-même. Il écoute chanter les paysans. Il les traque de village en village, grimpe sur les toits, se cache derrière les meules, crayon et papier en main. Il exerce sa mémoire. Il confronte les versions d'une

par

LUC ANDRÉ MARCEL

même cantilène. Il en étudie les structures, les ornements, le style, les variations, leur qualité, leur « charme » au sens profond. Il en constate les usages. Il inaugure ou poursuit cet admirable travail de prospection qui sera celui de Bartok, de Kodaly et de quelques autres à qui l'histoire de la musique et des hommes doit tant. Passé Komitas un voile tombe sur tout ce génie paysan qui est celui même des ancêtres. Ils n'auront plus de voix. Sans Komitas, des chansons qui sont parmi les plus belles de tout folklore seraient perdues à jamais. De même la recherche des neumes et le lent établissement de certaines œuvres religieuses, sera une de ses préoccupations. Il avertira l'Institut de musicologie de Berlin de ses découvertes. Il parcourt l'Europe, formant des chorales dans chaque grande ville, comme celle qu'il avait créée à Constantinople. Admirable chanteur lui-même, il initiera le public de nos capitales à la singularité et à la beauté de l'art de sa patrie. Il se dégage avec ferveur, une intransigeance et comme une pure sauvagerie à boire, comme le disait Bartok, à des sources pures car le besoin en est grand. De là, l'importance de l'aventure de Komitas; et certes, derrière le musicien et le musicologue, l'éthicien se découvre et le moine. C'est tout son génie que d'épurer, avec ce goût si particulier des grégoriens dont l'histoire ne peut se séparer du destin de l'Arménie dans les temps modernes — si après puissent être les discussions sur l'opportunité et le bonheur d'une mu-

être Arménien en 78 (*)

Le sujet, autour duquel était organisé le « débat » de la FNAC (vendredi 20 janvier) était fort intéressant, quoique le titre semblât incomplet. Effectivement, il eut peut-être été nécessaire, même si cela se comprenait implicitement, d'ajouter : en France, car en ce qui nous concerne, nous ne pouvons discuter que sur notre propre cas.

Mais, tant s'en faut, il ne fut possible ni de se concentrer sur le sujet même, ni de donner un tour intéressant au débat. Selon la routine, chacun parla du sujet qui lui est cher et le temps était limité (de 18 h. à 19 h.45) ce ne fut qu'à 19 h.40 que nous parvîmes enfin à la réflexion pertinente d'un jeune, qui allait ouvrir le vrai débat, mais il était temps de mettre le point final.

Au début, les personnes présentes sur scène présentèrent, par un bref avant-propos, leur propre sujet. Il y avait Anahit Ter-Minassian, maître assistant à Paris II, Jean-Marie Carzou, écrivain et auteur de « Un Génocide Exemple », Rouben Melik, poète et rédacteur de l'Anthologie de la Poésie Arménienne, Ardash Berberian, responsable de la partie historique du même ouvrage, Jeanine Altounian, enseignante et auteur de divers articles sur le fait d'être arménien, dans des revues françaises, le Prof. Mahé, Professeur d'arménien à l'Ecole Nle. des Langues Orientales vivantes.

Il faut, je pense, avouer que la réussite de tout débat dépend principalement de la personne menant ce débat, qui doit avoir une profonde connaissance du sujet choisi et doit diriger ce débat sans permettre des questions-réponses hors du sujet. Mais Françoise Doquieres Orabana n'avait pas cette compétence. Et nous assistâmes à l'inévitable, c'est-à-dire

qu'on parla de tout, sauf du sujet, qui était autrement complexe. Nous passons sur les interventions folkloriques.

L'Arménien de la Diaspora a perdu son vrai visage, puisque nous avons l'Arménien de France, celui d'Egypte, du Liban, des Etats-Unis, de Turquie, etc, etc, et que chacun, qu'il le veuille ou non, a subi l'influence du pays où il vit, et qu'en plus il dénie « l'autre ». Mais il y a aujourd'hui, un aspect encore plus triste, qui provient de la succession des générations. Et nous en arrivons là, où nous devons admettre, que dans le même pays, chaque Arménien se différencie de l'autre, selon sa génération. Nous avons la génération, celle de nos parents (ou de nos grands-parents) qui vint ici après l'Avril noir, quelquefois mariée, souvent se mariant ici et pour cette génération, le fait d'être Arménien n'était pas un problème. Ils étaient Arméniens et l'exil ne créait qu'un obstacle économique ou linguistique. Son cas n'était pas tellement différent de celui de tout émigré, voué à un sort peu enviable, sauf que pour lui, le problème n'était pas tant de *vivre* mais de *survivre*, puisqu'il n'avait pas immigré de son plein gré mais avait été déraciné. Puis, il y eut notre génération, née ici, vivant à la maison dans un milieu arménien et recevant à l'extérieur une instruction française. Néanmoins (m'apuyant au moins sur ma propre expérience) il n'y avait pas de difficulté majeure. Nous avons dit en d'autres occasions que « l'affrontement » de deux cultures est un cas psycho-pathologique comme il y a une tendance à le représenter. Et nous avons maintenant une troisième génération dont le cas est le plus complexe et le plus important. Les

autres ne sont plus que le passé, elle c'est : Demain.

Cette génération là, et d'une manière inattendue, se croit plus arménienne, même avec une certaine rage, que la nôtre, tout en n'ayant même pas sur le plan culturel (langue, histoire, littérature) le bagage imparfait de la précédente. Et le vrai sujet, qui devait être débattu concernait le fait d'être arménien de cette génération là. Comment peut-elle rester arménienne, que comprenons-nous en disant rester arménien et quels moyens avons-nous pour réaliser cet objectif, quand nous vivons dans une période où l'urbanisme, l'industrialisation et aussi la société de consommation (et nous ne pouvons lutter contre ces courants), rendent chaque jour plus difficile, voire parfois impossible l'accomplissement de l'objectif précité. Et parce que personne ne possède la panacée pour résoudre ce problème, nous avons aujourd'hui une jeunesse et des jeunes laissés à leur propre sort et dont chacun cherche sa voie (nous ne disons pas trouve, elle non plus ne l'a pas trouvée). Quand on parle de cette génération, de langue, d'histoire ou de culture, la réponse est invariable : c'est la tradition, c'est le passé, ce n'est pas ce que nous voulons. Mais nous le répétons, la culture c'est de la politique et un moyen de durer. Ce refus de la culture n'est pas seulement une conséquence de « révolutionnarisation », il y a aussi une presse, une répulsion au moindre effort, dont on donne comme justification ce mépris et ce moyen facile de traiter de bourgeois-réactionnaire celui qui s'entête encore à parler de langue et de civilisation.

Vouloir être Arménien en 78, cela ne signifie pas seulement s'occuper de Paradjanov, de l'emprisonnement des membres des groupes de surveillance d'Hel-sinki. Ces questions, du reste, par leur caractère même, sont universelles et non spécifiquement nationales. Et si, aujourd'hui, nous avons devant nous des jeunes qui crient : « Nous sommes Arméniens » (et ils ne peuvent le crier qu'en français) c'est davantage une contestation qu'ils expriment contre la société que la conscience d'une identité nationale. Et rien d'étonnant à cela.

Dans notre société détériorée de consommation, quand il y a une jeunesse désespérée, qui cherche quelque chose, notre jeunesse utilise son origine comme argument de sa révolte. Et notre drame réside dans le fait même que nous pouvons étaler nos réflexions, faire même parfois des constatations réalistes mais nous ne sommes pas à même de proposer des solutions. Ceci, nous devons avoir le courage de l'avouer et nous devons comprendre que les discours surarménisés des résolutions démagogiques ne passent plus. Notre cercle vicieux est de ne pas avoir de solution immédiate et de se contenter de demi-moyens qui ne servent que le meilleur des cas, qu'à reculer l'échéance.

La solution logique, bien sûr, c'est la patrie, mais nous savons que, malheureusement, ce n'est pas *notre* solution, actuellement. Ceci ne signifie aucunement décrier l'Arménie. Mais c'est ainsi : nous savons tous pertinemment que l'Arménie reste la garantie de notre existence physique; mais ne représente pas la solution immédiate de l'Arménien, diasporique.

Renforcer et organiser la diaspora, tout en étant une nécessité de La Patrie, n'est pas une solution. Défendre la cause arménienne, certainement, en essayant de l'actualiser, mais cela non plus n'a pas un caractère immédiat pour solutionner cette seule question, si simple par ailleurs :

Comment rester Arménien en 78 ?

×

Quelques mots aussi au sujet des mariages mixtes, dont on fait beaucoup de ces derniers temps (à la FNAC aussi) : dans des milieux français, où cela revêt même un caractère assez raciste, le mariage mixte pouvait nuire à nos parents, voire à notre génération, mais quand nous avons aujourd'hui des jeunes de 20 ans, qui n'ont rien d'arménien, à cette menace par la langue, quelle conséquence catastrophique peut avoir un mariage avec un non-arménien (ou une non-arménienne) ? Par ailleurs, nous avons de nombreux exemples de mariages mixtes, où les enfants ont reçu une éducation plus arménienne que les enfants d'un couple arménien. Il suffit pour cela que l'un des époux ait un brin de dignité nationale.

Avouons, qu'au fond, tout cela n'est que prétexte pour dissimuler notre lâcheté. Nous devons cesser de nous leurrer, de nous laisser bercer doucement, de feindre de croire que nous resterons Arméniens parce que nous fêtons Noël le 6 janvier et non le 25 décembre ou parce qu'on nous fait la grâce suprême de nous permettre de déposer une gerbe au Soldat Inconnu chaque 24 avril ou encore qu'une rue est baptisée « Arménie ».

Et en définitive, après ces réflexions, nous sommes, nous aussi, contraints de constater, que tout ceci ne va pas plus loin qu'un article de routine, qui ne réussit pas à parvenir à une conclusion, trouver La Réponse. Mais, pourtant, il est nécessaire de multiplier les débats sur ce sujet, sous d'autres formes, sous des échanges de vue et en donnant tout à la parole aux jeunes, à condition qu'ils analysent la question, essaient de donner corps à leurs objectifs, et qu'ils ne répètent pas sans cesse ce qu'ils ne veulent pas, tentent de dire ce qu'ils veulent, qu'ils ne se contentent pas de contester et de railler les anciens, car en fin de compte, cela non plus ne mène nulle part et devient négatif.

Arpik MISSAKIAN

(*) NDLR — A la suite de nombreuses demandes faites par nos lecteurs, nous donnons la version française de cet article, paru en arménien, dans le n° 23 25 janvier de « Haratch ».

գալին եւ քէշ մը տարօրինակ տնէի մը, յաճախեալ զէսդ, մտաւորական եւ յատկապէս տիպարի մը: Գերմանացիք մերկ ողորդողական մը: Հնդկական տնէի մը: Տիպարը կը գտնէ Գերմանական եւ գերմանական մեկտրամադրութիւնները, զանի ճշտութիւն տիպարը ալ տակի զան ողորդողական է:

Իրենցոյ շունի պատգամ, շունի լուծում: Լուծում մը ապա պիտի նշանակէր արդէն ընդհանրացած տնէիի տեսութիւն մը որ գաղափարաբաններու, յատկապէս է եւ արտի գէշ է արդէն ինք: Ամէն մարդ պէտք է արտի, փնտէի էր իսկ հողիին մէջ անհատական լուծում մը:

Միջանկեայ նշմար մը: Թատերաբանի վերջնականութեան կարճատե պահ մը կայ, աչքերն զրուշէ, սրտայայտ: Ինչ տնէի մտացած վերջին զոյգին զգացական զե - զուտ է, քէշ, քէշ եւ քէշ կ'են ալ պիտի երթնայ Թատերա, տնէիի վերջին լուծում: Այսպէս մը, երկրիին լաւութեամբ շնոր մը՝ այդ պահէ, աչքարի եւ շփութեանով աշխարհի մը մէջ: Կարծես այդ կարճատե պահէ պիտի ծնէր նոր աշխարհ մը: Ըստի նաեւ, քէշ նման տեսութեան մը հանդիպած էինք Իտալացի վերջին շրջանին գրած « Զարգացողութե » աշխարհ Թատերաբանի մէջ եւս: Արդեւք կարելի պիտի ըլլար պատգամի նմանող լուծում մը տնէիի աշխարհականութեան լուծում մէջ:

Ինչ մեկտրամադրութիւն ալ արտի « Թեր-զեղիւրիւն », ան ունի տարրողական խորութիւններու: Գերմանացիներու մը, անհատ մտածումի տառապանքը:

×

Լուիք:

Հարկովներում միջնադարի միջնադարում:

Բնակչության մեծացումը չեն համարում վերադարձ:

Եւ միջ վերադարձում եւ անպայմալ:

Գու ինք եւս կը լուծուեալ ետնադրենք:

Խոսիք:

Մի՞ք եւս կարող եմ գտնել ստոր չեն,

Հասուն կրկին չեն, — ուսկեայ խոստովներ:

Մի՞ք երեքը պիտի տնէիներ չեն, —

Ձար պատմութեան:

Ու խոսիք:

Անհատականութեան միջնադարում աշխարհի:

Ու արտի խոստով, որ կրակի պէս

Հողի կարծիք է աշխարհ:

Պարզապէս խոստով:

Աստուծոյ ինք խոստովանի եւ նշանակուի:

Եւ միջ կը ստեղծուի ամէնօրեայ ամառային իմք:

ՇՈՒՆԱԿԱՅԻ ՄԱՆՈՒՅԱԿԱՆ
(Մարտի 11)

பெரிய அளவு :

ՆԻՒ ԵՌՈՐ

ԿԵԱՆՓԸ ՎԵՐԵԼԱԿԻՆ ՄԵՋ

—

ԳՈՂՈՍԹԻ

ԳՈՂՈՍԹԻ

ԳՈՂՈՍԹ Ս. ՓԻՐԷԷ ԶԻՆԱԳՆԱՅԻՆ ՄԵՋ

մեռած է անդերեքի և անդրկանս դառնալով...

բելախի մարտը վարելակները, կեցողությունը...

Առաջ ընդդիմ պատերազմներ են մատչող նախագծեր...

Նրա երեք վերելակները և հետադարձ մեքանիզմներ...

Վերելակը արգելափակում է զգալիորեն մեծ վնաս...

Ք. Ա. Ք.

մե, դուրս չե՛ս հանձնել, մանուկ չե՛ս հարթ...

Այս օրը Վոլոդյա Նաչյեյ և որ կուզայի և իր հայր...

Մեծ, աշակերտներ, կարգով շարժվե՛ք...

Կա, կեցցե՛ս, ով հայր, կեցցե՛ս դու լավագույն...

Մեկ կ'օրհնե՛ր Պարզասրբ և կեղեցիկ համար...

ԻՍՍԵՔ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԵՌՆԵՐ

ԱՊՐԱՅԻՆ ՄԱՍ

ՓԻՐԱՎԱՅՈՒՄԻ ԶԵՆՈՒՄԸ ԲԵՆԻՄԻՆ

2.

Կախիկի գույնը ապակույն ու կարմիր է...

Լեցին դժբախտաբար. քաղաքական շրջանը...

Սպասե՛ք Քուրդիսի՝ Վերելակի պատերազմը...

Այլ խուճապի օրերուն էր որ, երբ մենք ամեն ինչ ձգած...

Ու հիմա, հարց կուտամ ես ինձի, ինչու՞...

Կը ցուցի որ առիթը չունեցայ, միայն ապրիլ...

Բոլոր ներքին ինքն, ընդօրինակել զայն, որպես...

Ե՛ւ Յ՛ւ... Նաչյեյին որ, Վարդանիկի ընտիր...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

ՊԱՏԻՋԱՅԻ

Ինչիմանք ու տան վարը Արեւը, լեռուն...

Նուր՝ իրար գլխի ծնունդ, գրեթե իրար շարժ...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Ե՛ւ ինչու չե՛ս զգուշացրել ինձի, որպես...

Դիմամբ է արեւը ստան՝ Սկի էլ բեյ չէ...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Մե՛ն, չէ, թող մամուկը մաքնե՛ր ձեռնի՛ր...

Prix de vente : 25 Frs.

որոշել Գաճաճի ախտահան ժամկետը միջ-
նորմալ Սևանի ախտահանող ժամկետի
հիմնարկի վրա՝ մ.թ. դարերի Հայ առե-
կապի միջին պատմությունները, որ նույն տարե-
կապում էրևում և՛ ստույգորեն Արևոյ մեջ
հայտնի սելանգանի Մուղղբերուն և նպա-
քբերական ու մանրեպական այլ զինվեր
հաստատած աղբադատման վանքի պատմու-
թյունը և՛ զարգացման մե, որ, ինչպես
Հեղինակը կը ցույց տաերէր, ու աշտար կը
գտնու թէ՛ Հայաստանի և թէ՛ տասնութոր
Արևոյ պատմութեան Համար: Գրքը
ուղարկու է անող, որ 1952ին, այս աշ-
խատանքին Գ. Հատուրի հրատարակու-
թեան ժամանակ, Հայաստան իր մեծ դա-
րը պատմութեան շարունակները և կարգ
մը աշտար այլ փոփոխութիւններ կատարե-
լուով էին: Ինչպէս հրատարակութիւնը
Հեղինակի տուեալ Հատորի ձեռագիրը բե-
նագրելու և՛ Հայաստան ինչ նաեւ անու-
նունակներ և աղբորոշմանը ցանկեր:
Գրքին մէջ նաեւ պատմ յօդուածներ մէջ
Թ. Մանանդեան, պատմի Ստ. Օրբելեան
է ժամանակակից տարեկան յիշատակ
ներու ժամերէն մէկուն պատմանոց Ան-
տարարի իշխանականութիւնը տեսնելու
Հիման վրայ, ինչ մէջէ Մանդեանը կը
զէջ Գաճաճի գրական և աղբորոշի իր-
ականութիւն: Այս յօդուածը տասնի տղայով
և՛ որ Հայերէն կը տպագրուի:

En vente auprès des membres de Navasart, ainsi que chez Bakerdjian
35 Rue de Trévis — Palouyan, 9 Rue de Trévis.

Վապոյտ խաչի օղակոխութեան կայ-
անին համար կ'ողուին մոնիթօր և
մոնիթրիւններ, նախընտրաբար հայերէ-
լուսոտ: Դիմել Շրջ. Վարչութեան, Ռի-
Պլե, 17:

Tél. : 073-30-64

Յաջորդ օրը, թուրք մամուլը, մեծա-
մասնովիմամբ պատկերացրել լրատու-
թեւեհը ըրած է ընդհ. դատախազին Ուր-
բախիւնի համար մահապատիւի պահանջ
մեղադրին: Այն մամուլը որ, եր խնդ-
րէինք իր առաջադէմ գրիչներ Յաջերմ
դատախառութեան մասին քան չէր գի-
տալիս, յորմեհետեւ առաջին իսկ նիստի
դատախառը հայ մարտաստեղծու ու ձե-
րապիւղի վիճակի մէջ գտաւ որոշա-
լք:

18, rue de Chabrol Paris 10e
tél. 770 26 55/6

« ՅԱՌԱՋ »

ԲԱՐԳԱՆԱԶՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆՅՈՐՈՒԼ — Տիկին Զարուհի Քելեհ-
հան 100 Քր. կը նուիրէ:
ՓԱՐԻՋ — Տիկին Գ. Սիրաբեան 100
Քրանք կը նուիրէ:

« ՅԱՌԱՋ »

կը նուիրեն

ՍԷՆ — Ժե՛ՆԵՐԻՆ ԱՆ — ԼԷՔԷՆ Տիկին Ե-
զեկիկան վեցամսեայ ճառագէ կը նուիրէ
Տէր և Տիկին Նահապետեանի (Վիլէնէ):

A L'OCCASION DE SON 10ème ANNIVERSAIRE

l'ensemble folklorique arménien

NAVASART

AU PALAIS DES CONGRES

soirée unique SAMEDI 18 MARS

à 20 h. 30

Prix des places : 30, 50 et 75 F.

En vente auprès des membres de Navasart, ainsi que chez Bakerdjian
35 Rue de Trévisse — Palouyan, 9 Rue de Trévisse.

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻ

ԿԱՊՈՅՄ ԽԱՅԻ Գույ. Օտտոյի վարչու-
նք ընդհ. Ժողովի կը հրապարակէ կը ըրայ
ընկերակիցները Զորքարարի, Մարտ 15-
ժամը 15-30ին ընկերակիցի Փ. Արմաղան-
եանի ընտանքանքը: Ետև կարեւոր օրը —
կարգ:

Կ'ՈՒՇՈՒՆ

Կապույտ խաչ օղակախաչեան կաշա-
յանի ճամար կ'ուղարկէ մոնիթօր և
մոնիթրինքներ, նախընտրաբար Հայերէն
խօսող: Դիմել Երբ. Վարչութեան, Ռիւ
Պիտ, 17:

ԾԱՆԿԱԶՈՐԴ

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 19, ԾԱՆԿԱԶՈՐԴ

ՎԱՍԱՆՍ

Ս. ԳԻԿԻՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԵ

Սկիզբ ժամը 8ին, պատարագ 10ին, Դոգ-
րացէ 17ին:

ՊՕՄՆ

Ս. ԳԻԿԻՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԵ

Սկիզբ ժամը 9ին, պատարագ 10ին,
բարոյ 11ին, Դոգրացէ 17ին:

ՍԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ, Ս. ԹԱՐԿԻՈՍ

Շաբաթ իրիկուան ժամերու ընկ.
լոյս դուարթ ժամը 17ին:

Կիրակի — Սկիզբ ժամը 8, պատարագ
10, Դոգրացէ 17:

ՍԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ

Կիրակի — Սկիզբ ժամը 8-30, պատարագ
10-15, Դոգրացէ 17:

ԵԱԿԻ

Ս. ԳԻԿԻՐԻ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԵ

Կիրակի Մարգարաթի պատարագ:

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris
Commission Paritaire : N° 55933

ԵՐՈՐԱԿԱԼԻՅԵ

Այլի Տիկին Բաբեկ Ռոնէկան և ըն-
տանեկան պարագանքը իրենց խորին
նորահալարութիւնները կը յայտնեն բոլոր
անոց որոնք փախա՛ն ծաղկապալի Նը-
կիներով, անձանք, մատուցով թէ դրա-
ւոր մասնակցի կոյն իրենց սուգին
ԹԱՐԻՈՒՆ ԻՆՏԵՐՆԱՅԻ

Կիւնիակ մասնաճիւղն առթիւ:

X

Այս առթիւ, իր սիրելի ամուսնոյն ըն-
տանեկան Տիկին Մարգարիթ Ռոնէկան հե-
տևեալ նուիրենք կ'ընէ. — Կապ. Խաչի
Փարիզի մասնաճիւղին 250 Քր., Կար —
մի Խաչին 250 Քր., Աղջտախնամին
250 Քր., Փարիզի Հայ Մշակույթի Տան
250 Քր., Սամուէլ — Մուրաւանի վար-
ժարանին 250 (ստանդ ճառագէն) և
200 Քր. ճառագէն:

ՅԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կապ. Խաչի Վիկին մասնաճիւղը իր
անկեղծ ցատկախաչները կը յայտնեն
այլի Տիկ. Աղջտախնամի Քելեհեան, Տէր
և Տիկին Բարսեղի Քելեհեանի, Տէր և
Տիկին Համարձում Խաչիկեանի և բո-
լոր ընտանեկան պարագանքով, իրենց
ամուսնոյն, հոր և ընտանքին Գարիշի
Քելեհեանի մասնաճիւղն առթիւ, նախկին
ցատկախաչները կը յայտնեն այլի Տիկին
Քարսի Մուրաւանի, Օր. Վանուհի
Մուրաւանի, Տէր և Տիկ. Վալիկ Մու-
րաւանի իրենց մեծ-մօր, և մօրաքոյր
մասնաճիւղն առթիւ:

X

Ենթադրութեամբ ստացած է այլի
Տիկին Մարիամ Չոլորեանի 100 Քր. զբո-
րոյն ճամբ, նախկին Տէր և Տիկին
Մարգարեան կարգապահ 100 Քր.:

sous le haut patronage de
Madame VAHRAM BEY NUBAR
JOURNÉES DU CENTRE
CULTUREL ALEX MANOOGIAN
organisées par
le Comité Local, le Comité des Dames
et le Comité des jeunes de l'U.G.A.A.B.
au profit de leurs oeuvres
culturelles et sociales
Samedi 18 et Dimanche 19 Mars
de 11 h. à 20 h.
STANDS DIVERS: Livres et disques
arméniens, peintures, objets d'art,
photos, lingerie, cadeaux souvenirs,
jeux éducatifs, alimentation, etc.
DEDICACE D'AUTEURS
BAR — BUFFET — ANIMATION
DEJEUNER: de 12 h. 30 à 17 h.
Spécialités arméniennes
118, rue de Courcelles, Paris 17e
VENEZ NOMBREUX!

ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ

Նախիկ պարախմբը երաժիշտներ և
նուագործներ կը գիտակցեն, որոնք կը փա-
նագին իր նուագախմբներին մէջ նուագել:

MUSICIENS

L'ensemble folklorique de danse Naïri
recherche musiciens et instrumentistes
désirant jouer dans son orchestre.

Pour tous renseignements, téléphoner
les Lundi, Mercredi, Vendredi de 19 à 21
heures au 824-63-89, ou se présenter les
Mercredi et Vendredi à la Maison de la
Culture Arménienne, 17 Rue Bleue,
75009 Paris.

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՏԻՅԵՆ — Վապուրականի յաղթա-
կան հերոսամարտի 63րդ տարեկարծի
տոնակատարութիւնը Մարտի 16, Մարտի-
լի Հայ Մշակույթի Տան Վապուրականի
սրահին մէջ:

X

Կեանքի և շրջանի Հայրենակցական
Միութեան տարեկան ճաշ — պարահան-
դէսը Մարտի 20ին, Մայիս 2ը, Այրիւն
Հոշ, (Փարիզի Մէրք):

X

Մուրաւ — Ուսուցիչներ նախկին աշա-
կերացող Միութեան դաշտահանդէսը
ՅՈՒՆԻՍ 11ին:

X

« ՅԱՌԱՋ »

ԸՆԹԱՑՅԻ ԱՋԿԵՐՈՒ

ՍԱԿԱԳԻՆ

ՅՈՒՆԻՍԻԱՐ ՄԵԿԷՆ

Table with 2 columns: Name, Amount. Rows include Մանգո, Հոգիանցիս, Շնորհակալիք, Հարսնիք, Յամաուֆ, Մնուտի, Կր փնտալի, Կնդուի.

Այս գինքը մէկ անգամ հրաւ-
րակի և սպորական ծառայով աջ-
գրուի ճամբը ևն, շրջապէս է:
Կանխիկ վճարումը պարտաւորել է:
Առեւտրական և եւսլի ազգերու
մասնաճիւղը պարտաւորել ճամբը,
գինքի իրենք վարչութեան:

A LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-83-45

ouvert tous les jours midi et soir sauf lundi

SA NOUVELLE DIRECTION

présente

son mini-spectacle

avec Marten Yorgantz et Norayr

ՈՒՆԵՍԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՈՒՍԱԳՆԵՐ ԵՒ ՍՐԲԱՎԱՅՐԵՐԸ

ԵՐՈՒՍԱԳՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ԶԱՏԻՍԻ ՏՈՒՆԻ ԱՌԻԻՒ

1978

Երկուշաբթի Ապրիլ 24ին Մայիս, 5 Ուրբաթ
Կազմակերպութեամբ և առաջնորդութեամբ Լեւոնի

Ս Ե Ն Ի Ա Ն

ՃԱՄԱՐՈՒԳԱԿԱՆ ԳԻՐԱՆԵՆԱԿԻՆ

ՏՅՈՒՆԸ

ՎԵՐՈՒԹԱՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ

Կը մասնակցի նաեւ ԴԱՌԻԹ ԵՂՐԱԳՈՍՍ ՍԱՀԱԿԵԱՆ
Առաջնորդը պանդուխ (տղմի — փանդմի) և պատաններ
ճամբորդութեան վերաբերեալ մանրամասնութեան և յայտարարութեան
Համար դիմել:

Catalogues à votre disposition sur demandes pour toutes destinations
RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS:

Varoujan SARKISSIAN

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66

Tél. : 60-13-66 — Téléc 900287

Licence organisatrice : A 529

Տեղերը սահմանափակ ըլլալով, կը խնդրուի անպաշտ արձանարկով

PELERINAGE A JERUSALEM ET AUX LIEUX SAINTS

du 24 avril au 5 mai

Départs par avion de PARIS — MARSEILLE ET LYON

Places limitées

A PARIS — MONDOTOURS

(Pertuz Melkonian et Lévon Baghdassarian)

2, Rue de Séze, 75009 PARIS — Téléph. : 073-30-64

Tél. : 073-30-64

Պատմություն և ժամանակագրություն

Ի ԵՐԵՎԱՆ

Լակտանեն Տիկին Երեմյան փոխան
ծաղիկի Միքուման Երեմյանի արվածայի
մանուշակա զարդաները, 50 ֆր. և չուկ-
րի Փարիզի Հայ Մշակույթի Տան և 50 ֆր.
«Յասալեն» լոյն տուրք առիվը Տէր և
Տիկին Գարուշեան 100 ֆր. և չուկրին Ս.
Թէշեքեան արձանի և Անիկան Տէր և
Տիկին Տէգլեան 100 ֆր. և չուկրին
Անիկան չափազանց անոն:
(Ստանդարտ «Յասալեն»):

ՓՈԽԱՆ ԵՄԱԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մարիամ Կարապետյանի մանուշակա առ-
թիւ, փոխան ծաղիկազարդ, հետեւում
չուկրները եղան են Իսիկ Ս. Մարիամ
Աստուածածնի եկեղեցւոյ պաշտօնը -
թեան չափը - Կարապետյան ընտանիք
1000 ֆր., ալիկ Տիկին Կերոյ Միքան -
եան և զաւակները 500, Արամի Թորոս-
եան 300, Մարգար Մարկիան 50: Մա-
րիամ Տէրաբեկյանի մանուշակա առթիւ,
լոյն նպատակին Արամի Տէրաբեկյան 100
և Մարգար Մարկիան 50 ֆր. նուիրած
են,

UGAB
COMITE DE MARSEILLE

33, Cours Pierre-Puget — 13006 Marseille

SECTION CULTURELLE
présente

Le Samedi 18 Mars à 20 h. 45
UNE CONFERENCE

par

M. YLMAZIAN

chef de chorale et d'Orchestre

HISTOIRE DE LA MUSIQUE ET DU
CHANT ARMÉNIEN des origines au
19e siècle

Chants, instruments, diapositives

ԳԱՐՄԱՆԱՅԻՆ

ԱՐՁԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մամուլի ամսագրում

ԿԱՄՄԻ ՆԱԶԻ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԵՋ

6-15 տարեկան մանուկներու և պատան-
իներու համար

Մեկուսում Ապրիլ 9, վերադարձ Ապրիլ 22
Փափաքովներուն առաջատարական զե-
կապարտեման դաս, ծնողական արտոնու-
թեանը:

Մարիամ աստուծոյ չափը չափը զինի
Երեւոյաբեկի օրերը ժամը 16-18, Հայ
Կարիքի Նաչի գրասենեակը, 32 Ռիւ տը
Թրէշեքեան, Փարիզ 9րդ, կամ Հեռագրային
985-36-53

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Մուրադ - Ռաֆայելյան նախկին աշա-
կերտաց Միտիկան դաշտանադէտը՝
ՅՈՒՆԱՍ 111Ի

TRANSTOURS organise plusieurs voyages à EREVAN

ԴԵՊՈՒ ԵՐԵՎԱՆ

ԹՐԱՆՍՏՈՒՐԻ 1978Ի ՀԱՄԱՐՈՒՄԻՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

զանազան ուղեգրերով՝ Լենինգրադ — Մոսկովա — Երևան կամ Մոսկովա —

Թիֆլիզ — Երևան

ԱՊՐԻԼ — ՅՈՒՆԻՍ — ՅՈՒՆԻՍ — ՕԳՈՍՏՈՍ — ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Երեւոյաբեկ արտոնուով «Արմենիա» կամ «Անի» պաշտօնները, Ա. Կարպի

պատասխանատու

Գին՝ 3100՝ Ապրիլ և Յունիս

3200՝ Յուլիս, 3150՝ Օգոստոս և Սեպտեմբր

2800՝ Հոկտեմբեր

Մեկուսում Մարտի 22 Օգոստոսի և Սեպտեմբերի:

Արձանագրութեան չափը չափը զինի՝

TRANSTOURS, 28 Rue St. Roch, 75001 Paris — Tél. : 261-58-28

ուր կարելի է ներկայանալ ամէն Երեւոյաբեկի և Ուրաբի կէտքի հար ժամը 15:30 18

Մարտի 2, ԴԵՊՈՒ 2. ԱՄԻՐԱՆԵՆԻՆ

11, Rue du Bassin — SAINT-JULIEN, Tél. 93-04-90 et 08-31-55

վաղանձ զինի Ն. ԳԱՊԱՐԵԱՆ, Ալփրադի՝ ԴԵՊՈՒ 3. ՊՅՈՒՆԵՆԻՆ:

Հ. Բ. Բ. Մ.

UGAB

Sous le haut patronage de Madame VAHRAM BEY NUBAR

Journées du Centre Culturel
Alex Manoogian

organisée par

le Comité Local, le Comité des Dames, le Comité des Jeunes

aux profit de leurs œuvres culturelles et sociales

Samedi 18 et Dimanche 19 Mars, de 11 h. à 20 heures

Standes divers : Livres et Disques arméniens — Peintures — Objets d'Art
Photos — Lingerie — Cadeaux-souvenirs — Jeux éducatifs — Alimentation ite.
Dédicace d'Auteurs : Nane Carzou, Michel Krikorian, Rouben Melik, Melkon,
Norayr, Lise Sarian, Yves Ternon, Rosy Varte, Marten Yourgantz, etc...

BAR — BUFFET — ANIMATION

Déjeuner de 12 h. 30 à 15 h. — Spécialités Arméniennes

118, rue de Courcelles, Paris 17e

Tél. : 924-86-71 et 227-12-26

Autobus No 84 et No 30 — Métro Courcelles

VENEZ NOMBREUX — AMENEZ VOS AMIS

ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՄԱՐՈՒՄԻՌՈՒՆ

Հաշարակներ

PIZZA OSKIAN

ընդարձակ արձան, յարմար խմորակ
խրախմբներու և ընկերական հաւա-
քայիններու:

139, rue St. Honoré Paris 1er tél. 260 23 80

ILE DE CRETE

Հայկական և յունական խոհանոց

10, rue Mouffetard Paris 5e tél. 326 31 37

ARCHE DE NOE

42, rue Descartes Paris 5e tél. 329 68 83

Խմորակներ

արեւելեան ուստանդերներու:

ԵՐԵՎԱՆ Ա.

26, rue de Trévisse Paris 9e

tél. 770 38 63

ԵՐԵՎԱՆ Բ.

18, rue de Chabrol Paris 10e

tél. 770 26 55/6

ԿՈՂՈՒՆԻՆ

Կաղաւթ Նաչի օղակոնութեան կալա-
յանին համար Կոլոլոյին մոնիթորը և
մոնիթորները, նախընտրաբար Հայերին
խօսող: Դիմել Շրջ. Կարչուեան, Ռիւ
Պիե, 17:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

A L'OCCASION DE SON 10ème ANNIVERSAIRE

l'ensemble folklorique arménien

NAVASART

AU PALAIS DES CONGRES

soirée unique SAMEDI 18 MARS

à 20 h. 30

Prix des places : 30, 50 et 75 F.

En vente auprès des membres de Navasart, ainsi que chez Bakerdjian
35 Rue de Trévisse — Palouyan, 9 Rue de Trévisse.

RESTAURANT EREVAN

ՀԱՅԱՏԱՌԻ

ԵՐԵՎԱՆ

26, RUE BERGÈRE PARIS 9e Tél. 770 85 81

Հայկական մաշոր խոհանոց — Հայկական թեթև մթնոլորտ
Մատենի զինքը

Երեւոյաբեկ՝ Կարսի տօնը

Զօրեղաբեկ իրիկում՝ օրիպար — մանրը

Հիմնադրի իրիկում՝ պատուէրի վրայ լանտանու ու ջիւ-բոֆթի

Ուրաբար իրիկում՝ Սուպերբէ

Եւ ամէն Կիրակի առտու, պատուէրի վրայ՝ խաչ:

ՓԱՆ Ե ԵՐԵՎԱՆԻՆ

ՀՈԳԵՆՆԵՐԿԱՏՈՒՄ

Այս կերպի, Մարտ 19, Փարիզի Ս. Ս. Յովհ. Մկրտչի Մաշկ եկեղեցու մէջ, յաւարտ պատարագի, Հոգեհանգիստ կը կատարուի նորոգ Հանդուցեալ Իրաւի Հաւոյց առաջնորդ՝

ԱՍՈՂԻԱՅ ԱՐԲ. ՂԱԶԱՐԵԱՆԻ
Հաղւոյն համար:
Աղբիւրէնք տնայ հոգւոյն համար:

X

ԼԻՈՆ.— Այլի Տիկն Տիգրան Փափաղեան եւ ընտանեկան բոլոր պարագաները կը ծառայեն ինքն ինքն Հոգեհանգիստի պաշտօնը կը կատարուի երեք շաբաթը մը յետոյ ՏԻԳՐԱՆ ՓԱՓԱՂԵԱՆԻ մահուան տարեկոյն տօնի, այս կերպի, Մարտ 19, Լիւնի Ս. Յակոբ եկեղեցին:

Ի զետեղման ողբացեալին յիշատակը յարգուիլուն:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Տէր եւ Տիկն Թոր-Հանքեան երեք տարեկան զարկածուններն Տիկն Լիւիս-Ռիս Արարեանի մահուան տօնի 100 ֆ. կը նուիրեն Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտչի եկեղեցին (ստանալ Երանոսէին):

ՏԱՐԵԼԻՑ

ՀԱՅԿ ՊԱՅՐԱՆԵԱՆԻ մահուան տարեկոյն տօնի, էր ընտանեկան կողմէ յարկապա մատուած մը 50 ֆ. կը նուիրեն Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտչի եկեղեցին (ստանալ Երանոսէին):

ԵՆՈՐՀԱՄԱԼԻՔ

Կապ. Խաչի Վրէնի մասնահաւը շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր եւ Տիկն Ալեքսան Լաւարեանէ 100 ֆ. երեք փառային՝ Գեորգ Արարեանի ապաքին — ման առիւն (Լիւն): Այլի Տիկն Թափա Կարապետեանէ՝ Գարեգէլ Քէլիւնի մահուան տօնի փոխան ծաղիկեպակի 50 ֆ.:

X

Կապ. Խաչի Արարեանի մասնահաւը շնորհակալութեամբ ստացած է 50 ֆ. Տիկն Ուստան Պարոտեանէ, 200 ֆ. Պ. Սերանեանէ (Կուրի Մանուշեանի, ծերանոցէն) եւ 200 ֆ. Տէր եւ Տիկն Իսապր Պարոտեանէ:

ԿՈՒՂՈՒՆԻՆ

Կապ. Խաչի Երանոսէի մահուան տարեկան ծաղիկեպակի համար կ'ուղարկուի մանկէնք եւ տնայինները, նախընտրաբար Հայրենի խորհրդէ: Կիւնի Շըժ. Վարդուհեան, Ինի Պիւ, 17:

ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

ԿԻՐԱՅԻ, ՄԱՐՏ 19, ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ:

ՓԱՐԻՑ
Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵՍ-ՄԱՐՏԻՑ

Տարաք, Յիշատակ Յարութեամբ Ղա — զարու: Կերակուի մանկեպակի՝
ժամը 16-30ին:

Կերակի, սկիւր ժամերգութեան ժամը 8:30, խորհրդային պատարագ ժամը 10 15, պատարագ՝
ԳԻՒՏ ԵՊՍ. ՆԱԳ-ԳԱՆԵԱՆ
Դոնացէն, ժամը 16:

X

Ս. ՅԱԿՈԲ — ԼԻՈՆ

ժամերգութեան ժամը 8:30, պատարագ 10ին:

X

ՎԱՄԱՆ

Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՑ

Սկիւր ժամը 8ին, պատարագ 10ին, Դոնացէն 17ին:

X

ՊՈՍՈՆ

Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՑ

Սկիւր ժամը 9ին, պատարագ 10ին, խորհրդային, Դոնացէն 17ին:

X

ՍԷՆԹ-ՄԱՐԹԻՆԻԱՆ, Ս. ԹԱԴԵՈՍ

Տարաք երկուսն ժամերգութեան և լուս զուարթ ժամը 17ին:

Կերակի — Սկիւր ժամը 8, պատարագ 10, Դոնացէն 17:

X

ՍԷՆԹ-ՄԱՐԹԻՆԻԱՆ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ

Կերակի — Սկիւր ժամը 8:30, պատարագ 10-15, Դոնացէն 17:

X

ԵՎԱԼԻ

Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՑ

Կերակի Մաղկապարիկի պատարագ:

X

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎ — Ս. ՊՈՂՈՍ — ՊԵՏՐՈՍ

Այս կերպի, Մարտ 19, Մաղկապարիկի տուն է: Այս առիւն Ալեքսանդրի Ս. Պարոտեան եկեղեցու մէջ կը մատուցուի պատարագ, իսկ երեկոյան կը կատարուի Դոնացէնի արարողութիւն:

Առաւօտեան ժամերգութեան կը սկսի ժամը 9ին, պատարագ՝ 10-30ին, իսկ զոնացէնի արարողութիւնը՝ կէսօրէ վերջ ժամը 9ին:

X

ՍԷՆ-ԺԵՐՈՐ — Ս. ՍԱՀԱՅ-ՄԵՍՐՈՊ

Առաւօտ ժամերգութեան 8:30, պատարագ 10, զոնացէն 17-30:

X

ՎԻԵՆ

Մաղկապարիկի կերակին պատարագ կը մատուցուի առաւօտեան ժամը 9ին, ՍԷՆԺ Լաօրէն-ԹՕ կերակին:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville - 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55935

ԵՆՈՐՀԱՄԱԼԻՔ

ՅՈՒՇԱՆԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻ Երանոսի մասնահաւը շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր եւ Տիկն Ս. Յովհ. Մկրտչի Մաշկ եկեղեցու մէջ, յաւարտ պատարագի, Հոգեհանգիստ կը կատարուի նորոգ Հանդուցեալ Իրաւի Հաւոյց առաջնորդ՝

UGAB

COMITE DE MARSEILLE

33, Cours Pierre-Pajet — 13006 Marseille
SECTION CULTURELLE

présente

Le Samedi 18 Mars à 20 h. 45

UNE CONFERENCE

par

M. YILMAZIAN

chef de chorale et d'orchestre

HISTOIRE DE LA MUSIQUE ET DU

CHANT ARMENIEN des origines au

19e siècle

Chants, instruments, diapositives

Հ. Բ. Բ. Մ.

UGAB

Sous le haut patronage de Madame VAHRAM BEY NUBAR

Journées du Centre Culturel
Alex Manoogian

organisée par

le Comité Local, le Comité des Dames, le Comité des Jeunes
aux profit de leurs œuvres culturelles et sociales

Samedi 18 et Dimanche 19 Mars, de 11 h. à 20 heures

Stands divers : Livres et Disques arméniens — Peintures — Objets d'Art
Photos — Lingerie — Cadeaux-souvenirs — Jeux éducatifs — Alimentation etc.
Dédicace d'Anteures : Nane Carzou, Michel Krikorian, Rouben Melik, Melkon,
Norayr, Lise Sarian, Yves Ternon, Rosy Varian, Marten Yourgantz, etc...

BAR — BUFFET — ANIMATION

Déjeuner de 12 h. 30 à 15 h. — Spécialités Arméniennes

118, rue de Courcelles, Paris 17e

Tél. : 924-86-71 et 227-12-26

Autobus No 84 et No 30 — Métro Courcelles

VENEZ NOMBREUX — AMENEZ VOS AMIS

CRÉATION CELIGNY

LE BEAU FOULARD

'ALPHABET ARMENIEN'

EN VENTE AU PRIX DE Fns. 75,00 CHEZ

M. S. DER BALIAN, 221, rue Saint-Honoré, Paris 1er

Librairie PALOUYAN, 9, rue de Trévis, Paris 9e

Maison de la Culture Arménienne, 9, rue de Madrid, Alfortville

Maison de la Culture Arménienne, 12-14, rue St. Bazile, Marseille

Par correspondance :

Contre-remboursement Celigny s.a.r.l. B.P. 9, 94130 Nogent-sur-Marne

A LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-83-65

ouvert tous les jours midi et soir sauf lundi

SA NOUVELLE DIRECTION

présente

son mini-spectacle

avec Marten Yorgantz et Norayr

A L'OCCASION DE SON 10ème ANNIVERSAIRE

l'ensemble folklorique arménien

NAVASART

AU PALAIS DES CONGRES

soirée unique SAMEDI 18 MARS

à 20 h. 30

Prix des places : 30, 50 et 75 F.

Տոմարը՝ միայն փակ է ԵՔ ԳՐԱԿԻԷ

Յուզարկաւորութեան մանրամասն
թիւնները տես՝ Դ. Էջ: Մեր ցաւակցո
թիւնները Օննիկին, Վահրամին եւ ընտ
նեկան պարագաներուն:

Ա. Յ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ « ԳՈՂՎԱՍԵՏԱՆ ԻՆՍՏԻԹՈՒՏԱՆԸ »

1914 - 1917 ԹԻՒՆԵՐԻՆ

(Գ. և վերջին մաս)

Ռուսերենից թարգմանիչ
ԱՇՈՒՄ ՄԻՈՒՐԻՆԻԱՆՍԿԻ

Հրատարակություն ձևիք, Թիֆլիս, 1977

Թուրքերն արդեն դեմեն, որ իսկանդի
ծրաղները երբեքսը գրաւեն էր: Թուր-
քերը երկու զորքանոց էին ընդել հա-
նուկու Ռուսներին ծրաղներ: Թուրքերի ծը-
րաղները էր յետ շարուն առաւանակ քա-
նակները և գրաւի Վանքը: Իսկանդը
կարճ ժամանակում մէջ տեղադրեց իր
զորական մարտերը: Հասան - Կարան
վերջնական յետ: Իհնէ - Բոյնա Նա-
նուր ամբողջ, որն անապի լինելու հա-
մար, ուներ, հակառակ դրանից 153րդ Քա-
կկանի զորան, որի շար գլուխներն
ընդ մէջի հրամանատար իր գնդապետ
Կահիրէ բէկ Փիլաւանման, յետագային
Սուրբապապայի յաղթանակի հերոսը:
Կահիրէ բէկ իր գլուխարկով առան -
ցա առանցի մարտիցն ուղղութեամբ:
Ջեմալ Նաստ շեքիտ վաղով հապար շա-
քաւանով ժամանակ մարտիցն պատե -
րէ և զիստարկութեամբ մասն իմեք մեծ
կորուստներով, որովհետեւ Թուրքերը
զիստարկութեամբ և մարտիցն պարտու-
րէ կրեց խորհրդ: Մի քանի օր դուր-
անցը դիմել իր ստանդով ինկուրեցին,
ոչ անդադմանք և ոչ վաճառելու: Ջե-
մալ ի հակառակորդի շարունակեց խաղա-
րկել ի ճակատից պահել ինկուրեցին: Միայն
յաջողեցն առանց վաճառելու պարտը
կորուստներով: Մարտիցն մէջ Կահիրէ
բէկը արտառակ ծաղիկներ և երաժիշ-
տութիւն իր շատ գէշ մնացած մարտիկն -
րէն, որոնք դիմադրած էին առանց սը-
նուել ստանալու: Կարգաւոր Թուրքերը
զարգանքներ և կարգի և քաւելու զն-
պի բաժնի խորը, ներգրավով Ռուսներին,
որոնք ժամանակ էին ընդելու և ոչ ձախ
լինեցին:

Իսկանդը բերեց շրջանից ալ ինկուր
և յաջողեցն իրա: Երբեքսը դաւար
Ջիլիզ և Անդի իրեղերը գրաւելով և առ-
նալա: Իլիմա զաւարդ, կարեց խնայել
և դրամով թուրքական զորքերը դիմ
մնացին երբեքսը մարտիցներ և
շրջանաւորով: Ռուսական ձախ թիւն ա-
ռաւաղեց: Ինկուր - Փայալիքներն ին-
կուրեց: Հրամանատար իր վաղից հա-
մարեցին պատերազմ զորքով Ջիլիզային,
որի իր թաղանթով մեծաւոր և իր կարգ-
րէն կրեցին ամբողջ երկարեցին, Ան -
հապարկուղակ - էլաւ - Եւալի - սուլ
զիստի ժամ, մինչեւ Անկարի զոր -
աւ: Ջիլիզային զորքանակի մաս իր
կարգում հայ շնչակցներին վերջնական
կարողութեամբ խորհրդ Ջիլիզային
գնանի երամանակագրութեամբ (Կարեցին
Անկարից կտա):

Զորքը ստանալու ժողը զաւարդ յի -
տայ և զրաւեց Մուսթաֆան, Ինկուր -
Կոնստին (Կիլիկի) կամարով դիմել:

Միայն անուղղակ կամարը, Իսկանդը
առաւանակ թաղել հասցեց զէն էր -
ուստանով Տրապիզոն - Բաղլը - Եր-
զիկ - Քոթ - Մուսթաֆա - Մուլ - Ինկ -
լի: Ինչ համար զուրկ իր պահել: Նախ
Իսկանդը իման հուժեղ կամեց նոր
զորքանակներ վաղից: Հակառակ դիմադ-
րանքների լինելը, հակառակորդներ թա-
ցախարկները, պարենաւորած զաման
զիստարկութեամբ անքի և թիկն: Տրա-
նու - շարունակ: Տրապիզոն պատանդ
մէկեր կրեց շարունակ: Զոր - Կարա-
րիկանք և զաւարդութեամբ և միա-
կարեցին հրապարակ Սեւանի գետի ոչնչա-
ցումը միմիկ ապիլ: Մուսթաֆան զոր-
քանք դիմեց զիստանք և շարունակ
գորգիկներին, թայց շար ստանով խաղա-
րկելանի ստանալովով պարտեմ իշու:
Միայն դաշտի Տրապիզոն գրաւան անցաւ -
դրանքին և ապրանքից պահանջ հաւանքը
վաճառ մոլիկ հակառակին և հարաւանքի
ապրանք, պատահա զաւարդով առաւոր
հաւանքից զաւարդութեամբ կորուստներին:

Ի հարկի միայն Կարապետի զոր-
քանակի թուրքները էն, զորքանակ
Օրդանուր և Նիկոսիոն թաղանքը
և ոչ հանգամանքներ զիստանք ընդամբ,
առնեցին և ստիպեալ ձեռն հաւանքի

չառ մեծ դիմադրութիւններով և կո -
րուստներով:

X

Գրեց Նիկոսի Ա. Յարութիւնները շա-
ւաղանք և մի ծանրակշիւ իրականութիւն:
Հարց է տալիս, թէ արդեօք միջոց է, որ
Ռուսներն ուղեցին իրենց իմն ցանկու -
րիմով իրազեկել և գրաւի Հայաստան
առանց Հայքի: Պատասխանում, որ
միջոց էէ այն: Անկեղծօրէն մեծ և ոչ հա-
մարում մեծ այդ անհեղ իրիկներ որ երկ-
րի յաւարտարական տեղադրութիւնը մեծ
խորհրդով էր ուղարկան դիմադրութիւն-
ների համար: Մեր երկրը թաղանքներ
և անանցանքի լինելով ու կորուստի
է պատած, հանապարհներ շարունակին,
երկու տարաւալ երաւոր, որ պատան
կարծա, միտար զորքերն ուղեցանք և
զորքի հաշիւով մեծ պարտութիւն: Տե-
ղով շարունակ և զուրկ և թուրք ըն-
կերներ հետաճանց, կամ կարողութե
պատանաւոր ծաղախանքի շարունակին,
արտերը թուրքն էին, նոյնքը ցա-
ւոր շար և տեղի զուրկ ուղեց զու-
րկ: հայ, միայն, բնականօրէն անապանք
եւալի:

Ճիշդ է, որ հրամանատարութիւնը ձեռ-
նարկեց հակառակորդներ ինկուր, կամար -
րէն, երկարութեամբ մի քանի դիմել, ոչ
հաւանք Մարտիցն է - կորուստ դիմել
եւալի:

Երբ հանգամանքները ներսում էին հրա-
մանատարութեան յաջողում էր Պարս -
կաստանում դիմադրել կարողութե մնացու
անանքներին, թաղանքի էնրէ, շար -
ներէ, մեծ թուով միմիկ և մասնաւոր
ապրանք, որոնք շատ մեծ օգուտ տուին
միջոց:

Ռուսահայաստանում կարողութե մեծա-
ւանք դիմադրել պատանաւոր զաւարան մեր
պատան երկրը սովամահութեան հասցե-
ներով, մասնաւոր որ երկրաւորը երե-
կարութեամբ հակառակորդի վաղ դիմ-
ադրութեամբ իր ստան (հայ դիմադրութիւն
թիւր մաս 300-000 էր): Իսկ իր ստան -
հայ թաղանքներին նկատ, Ռուսահա-
յաստանի զորքերը ուղեցին յաւանք
ստանք էր: Անկար անուղի պարտու:
Ինկուր ստանքին:

Եկա Ռուսական ճիւղարկութիւնը:
Շատ մեծ այդուրբութեամբ ամեն զա-
ւանքից: Զորքը առաւանակարկելով
յաւարտար իշու: Թուրք տան դը-
նաց, իտալար հայ զորք ուղեց միջոց, կի-
տա կարողութեամբ դիմել և ուղե -
ման ինկուր կտա: Թուրքները
հարկը տարաւ հաւանքն ունեին: Թի-
րակի համար զիստանք Յոլիէի մէջ -
թանկերի թիւղանքային զուրկ դիմադ-
րել որ այդ պարտութեան թիւղանքներով:
Հակառակ նորութեանը դիմել հրապար -
կեցին թաղանքն տեղիք էին - ուստ -
անկ մասին, ստանքին - դիմադրանք
հին մասերին, ստանքին, ստանքին
անդ ինկուր զաւարան հաւանք էն: Թուր
Ռուս զորքի անպատանի խաւանքին
Թուրքի նուր թիւղեց հակառակ թա-
նակութեամբ առաւանքներ, մէջն ստան
Կարակ թիւղեց երբեքսը թիւղեց 300 մանր
թիւղանքներ:

Ռուսական թաղանքներ հայ դիմադրութիւն
ի թաղանքան ուղի կարողութե, դաւա -
լութեները պարտեց մեր իտալանք թա-
նակ: Մեր նոր զորքը հրամանատար
կարեց ամեն տեղից կիսով ուստան
հանքը, հայ լինելով հանքերը թաղա-
լանցած էին հայերին խաղաղ դիմադր -
րէ և նրանց շարունակութեան: Թի -
րակ թիւղեց: Թաղանքի կարողութե Պարս-
կաստանը էնր էր հրամանատար, որտեղ
թիւղեց էնր մի: Կարողեց հետեւաւոր -
Թիւրքները կողմ էր քանի ստանդով զա-
րգանքով մասնակ և կարողեց էնր հա-
ւանքարկել էր քանի հաւար հայ դիմադ-
րութե, սպանել և շար հայ զորքանքներ,
որոնցից ոչ մէկը հաւանքն էլիտեր, որ,

հանքերով իրականութե, որ հայ դիմադ-
րութե արտադրութեամբ միմիկ ծաղիկ, որ
դիմադրութե շարունակեցին դիմել Պարս-
կաստան, Կարա, Երեւան երկրի: Թուրք
տանք Գուրգուր: հայ զորքանքներ
ուստանք խաղաղ հանքեր տեղադրեց հա-
լիկի վերանք, որ հայ դիմադրութե
թաղանքներէն... Կատարեալ Գուրգու -
րալին հայ տանք, արդեօք դիմադ -
րութե թաղանքներէն: Պատասխանք
« Իսկանդ, ուստից հայ ինչ շար, հա-
նուրով զուր և կտաւանք... »

Մարդը աղով « խաղ » էնր, անդոր, և
մէջ միտարեց իր թուր խաղերով
միջոցով ուղեց, և մեր զիստանքներ
է նորի պատերին ունեին: Մեր « աղա-
լիկ խաղերով » օտար երկրում էր դա-
նուրով: Վարտանում, որն աղանքի մի
մասնում ուղեց, ինչ զիստանքներ
ուր կարողութեամբ և աղաղութե:

Մեր միտարեցին անդորութե էնր
ուղաւ միջին տեղում, երբ անկար -
թիւն էր հաւանքում հարաւանքով, ա-
ռաւոր ցանկանքով: Յ. Բաղդադի ծա-
րախանով ընդունեց Միւրով Հայաստա-
նի անդորութեներ: Մեր միայն կտաւ -
ցա ինկուր զուրք էին ստանդով հա-
մանքին: Կրտաւոր աղանքի միմիկ
էնր, և դիմադր կտաւանքներէն մի-
միկ էր կտաւանքով թաղանք, աղա-
րաւանք և զաւարտան երկրից Մուլ էր:
Հանապարհները կտաւանք էին անդոր,
անդորին թաղանքներ և յաւարտան
էր իրականութե կարողութեին և զու -
րէն, անդոր հանապարհաւոր ուղա -
լիկ էին: Միւր էր միմիկ Պարս - ու
լիտ էր հաւա ծաղախանքով միմիկ Պարս -
կան թիւղանքներ, անաղաւոր: Երկրում
էր վաճառանքի տեղիքով, ուղեցին:
« Անկար » Հայաստան կտաւանք
էր հարկան Կատանք և Սարգիսի վի-
շարից: Երաւը շրջանակ էն « զաղ » -
քան Հայաստանը և արդեօք և թա-
ղանք էնր արդեց կիսով միմիկ, երկ-
րաւորին ապրանք միմիկ էր: Երկրա-
լիկ էնր կիսով միմիկ մեծ ծաղ Վարգիս -
լիկ էնր: Թաղանքանք էր մեծ
դաւաճ էր տալիս... Պատանակ փառով
այն է, որ թուր կտաւանքներին
պատանակութե էն, միայն հարաւանք
միմիկ զիստար կտաւանքներով իր
կտաւանքի: Միայն Թուրքանքան զուր
նիհայ թիւղեց էր կարկի էր անդոր
թաղանքներով անդորներ կեւարկել և
երկրի կտաւանքով: « Կարողութե »
էր անդորներին ծաղալ: Կարողութե
զուրքները համար: Կարող, Երբեք
Կարեքին խաղարկութե, միմիկ էր, որ
այդ տեղիքներէն ծաղարկ մասնակցութե
էնր էնր, անկար մեծ օգուտ տուին:

Հայուն էր զորքը, ինկուր Կատ -
կանքներ: Կարողութեին մեծ ծաղ զու-
րան էնր, նիհայ և անդոր զիստար
զաւարտ: Ջեմալ էնր ուղարկում իրենց
զաւարտ:

Երբ Կատանքի զորքը Տանկանքում ծա-
ւալ, Հայաստանի ինկուր մասն տանց
հայ զաւարտանքներին Կար, Ինկուր
հայ տանքով զաւարտանք Կարեքին և իրա-
ստանք Թուրքեր, որոնք հնազանց էին
սովամահութե: Միայն էր միայն
Կատարեալները Հայերի մի մասը, Կա-
նը, որ պարտուած էր միմիկ մեր զոր-
քերի միջոց: Կատանքները յետոյ թուր
ընդ շարին էնր կորուստներով կիսով
Ռուսահայաստան և Պարսկաստան: Կա-
պարկ կտաւանքի Կարանով երաւը -
Հայաստանը առանց Հայքի:

Երբ 1914-ին Նիկոսի Բ. կարպը կտա -
Կարպա, Կարպ Բ. կարպիցները թիւղե-
ւում Նիկոսից: Կար: Ունեցան կարճ
անգլանքներ, որի միմիկ կարպը
հասցեցին կարպիցներին թիւղեց և իր
ցանկութե: Կարպիցները պատանաւոր -
նեց... Ինկուր զաւարտար ինկուր կտա-
նակներ և կարպիցներ: Կարպը ոչ մի
ուստանքներ շարեց: Հայաստան մասն -
իւր զաւարտանք և ինկուր Կարպիցը -
Կարպի խաղաղ ինկուր ինկուր միայն:
Ինչ կարպից զաւարտար ինկուր և ինկուր
կարպիցները ինկուր և ինկուր հա-
նուրան զաւարտանք թիւղեցին ուստ
տեղանքի սպանել և այլ արտաւանք
ուստ ծաղիկ, Երբեք անանքներէն:
Զիստանք, որ չիմիկը խաղաղութե

ՄԱՐԵՇԱԼ ԹԻՌՈՅ ԿԸ ԽՕՍԻ

Չբըլի առիթով մը նկատել տաւ ի
թէ զաւարտանքներն մէջ ինկուր
հաւարան այն էն, թէ կրնաւ սկսիլ զու-
րաւոր, այլ այն որ կրնաւ շարունակ
մնալ: Թիւր, 85 տարեկան, վերջին օր
ըր Թուրքիկ, Չբըլի, Մասիկ, Մա-
լի, Երեւանի և ուր Կարպիցները, իր
հաշիւ խաղաղար և ապրանք զիստար
պարզով էր երկիրը անուր գրաւել և
կրեցով ՌԱ. դարը:

Իր անդոր օրերուն, զաւարտանք
զաւարտանք և յաւարտի անդորը,
մէկուն ծաղիկ արտապատանք և զի-
նք, Մ. Կատանքներ միմիկ
Կարպ, Երեւանից, անկարեկ զու-
րաւոր ինկուր Կարպից, այս վերջին
էր անդունք խաղաղութեան ծաղիկ:
Թաղանք: Հարց - պատանակութե
այս անգլանք և կրեւանք զուր, և
թուր Մարկիսի մէջ թան էր զուր
միտարեցին Կատարեալութեան Կատ -
կանքները: Միմիկ անդունք և անդոր
Մասիկին և արդեւոր: հաւ, հաւ,
Կատանք Բ. պատանակութե: Չէ տան
Կատանք: Մեկուն անդունք և անդոր
պատանակութե մեծաւոր և զիստանք
Կատանք: Հարց - պատանակութե
այս անգլանք Չբըլի թաղանքան զիստ -
անք և հանապարհաւոր զաւարտանք
Կատանք մէջ: Կապ զաւարտանք օր-
թան Թիւրի համար կարպիցը Կա-
կանքներն էնր անդունք և կարպից
էնր անդունք և անդունք Կատանք
Կարպից, այլեւ թաղանքան յաւարտանք
անդունք այս վաճառելու դիմ: Այս միմիկ
Կատանք անդունքներով խաղաղութե
զաւարտ և Չբըլի:

Միմիկ, Կարպից, Կարպից օրոր
միտար յաւարտանք Կարպից օրոր
և Միմիկ Կարպիցներ և մեծ փառն
անդունքները է: Չբըլի զաւարտանք
Կատանք օրորած է, Կատանքներ, օր-
հաւա զաւարտ և զաւարտանքներ իր
զաւարտին: Կարպից խոր տաղարկութե
զաւարտ և Չբըլի օրոր: Կատանք
Կատանք Կատանքներ, որ Չբըլի Կա-
րպից հանդիման Հայաստանութե մէջ
զաւարտ զաւարտին կտաւար զիստ -
տարեկին մէջ, զաւարտանք անդունք
Կատանքներին ծաղարկութե տարու
Կատանքներ, որ հանապարհ է, թէ ան-
դունք է, երբ պաշտանակին իրենց զու-
րաւոր իրենց երկրին մէջ, անդոր
Կատանքներ և անկարիցներ:

Երբէ այս կարպից: Ունեցան, Կ
Չբըլի հաւա զաւարտ և ծաղարկութե
Կարպիցներ և թէ իրենց Կարպից
Հայաստանները, և ոչ թէ Չբըլի
նեք Կարպիցներ անդունքներ զէն,
Կարպից և իր տաղարկութե անդ
մասն և յարողով իրենց է իրենց:

Մասիկին ծաղիկ Կարպից քան է, Կ
Կարպից տաղարկութե միայն: Մասիկ
տանք զաւարտանք իր կտաւ մէջ: Չբըլի
տանք շատ խաղաղանք: Զաւարտանք
Կարպիցներ անդունք և անդոր հաւ,
Կարպից օրորած է, թէ անդոր
միայն տաղարտ և կտաւ է այն համար
մասն, որ մարդ Կարպից Մասիկին համար:

Կարպիցներ անդունքներին « մի-
միկ կտաւար կտաւարներ ծաղիկ
Կատանք Կարպիցներ... »

Մեր Մուսկա Կարպիցներ ինկուր զա-
ւարտ և Մուսկա զաւարտ Կարպիցներ
որոնք հաւանք, արդեօք անդունք է:
Ինչ մեր միայն միայն Կարպիցներ
Կարպիցներ, Կարպիցներ:

Մ. ՄԱՐԵՇԱԼ
Կարպիցն ապր զաւարտանք օրոր
հաւա: Կարպից Կարպից
Կարպիցներ 1914-1918

UGAB

Sous le haut patronage de Madame VAHRAM BEY NUBAR

Journées du Centre Culturel Alex Manoogian

organisée par

le Comité Local, le Comité des Dames, le Comité des Jeunes
aux profit de leurs œuvres culturelles et sociales

Samedi 18 et Dimanche 19 Mars, de 11 h. à 20 heures

Standes divers : Livres et Disques arméniens — Peintures — Objets d'Art
Photos — Lingerie — Gadeaux-souvenirs — Jeux éducatifs — Alimentation etc.

Dédicace d'Auteurs : Nane Carzou, Michel Krikorian, Rouben Mélik, Melkon,
Norayr, Lise Sarian, Yves Ternon, Rosy Varte, Marten Yourgantz, etc...

BAR — BUFFET — ANIMATION

Déjeuner de 12 h. 30 à 15 h. — Spécialités Arméniennes
118, rue de Courcelles, Paris 17e
Tél. : 924-86-71 et 127-12-26

Autobus No 84 et No 30 — Métro Courcelles

VENEZ NOMBREUX — AMENEZ VOS AMIS

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՄԱՐՏ
18-19
SAMEDI-DIMANCHE
18-19 MARS
1978

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 E 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,30 F

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ — ԹԻՒՆ 14-079

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԱՄԱՆԱԳԻՐ Ե ԱՆՈՒՆԱԳԻՐ ՄԻՒՍԱԲԵԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա Տար. 200 ֆ. Վեցամսեայ 110 ֆ.
Արտասահման Տար. 230 ֆ. Հասը 1 ֆ. 30

53° ANNÉE — N° 14.079

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԻՐԵՐԸ

ՀՌՈՄ՝ ՓԱՎ ՔԱՂԱՔ

ԾԱՆՐ ՀԱՐՈՒԱԾ

ԻՏԱԼԱԿԱՆ

ԽՈՂԱԳՐՈՒՄ ԳՐԱԳՐՈՒՄ ԵՏՔ

— 0 —

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԴՈՎՈՒՄ
ՄՈՌԱՌԵՆ ԼԱՅՆՈՒՆՈՒՄԻՆԵ ԵՏՔ

— 0 —

Իտալիայի հարկերի վարչապետին Նյու Յիքիայում ալ ժեռու, մինչև սկզբը վերադառնալու ըլլալը յոյսեր ներշնչած էր որ փրկուի։
Այս առևանգումը չի նմանի անշուշտ ուրիշ ոչ մէկ առևանգումի։ Պետական նախը գէթ մը չ'առած է համարձակուիլիմը նաև անդիմաբնական։ Այսու Մոսկովա՝ Բրիտանիայի փողովորդային կառավարութեան ամէնէն է պատմական օգնութիւն է յետ-պատերազմական իտալ — լիտ։ 62 տարեկան, համարուած կաթոլիկէ մեծ դեր խաղացած է վերջին 30 տարեան զաւարական կեանքին մէջ, ձեռք երկարելով ձախիս ըստ իշխան վարչով խնամ եւ ձգուած զաւարական — նախկին մը։ Մեծ վարկէ կը վայելէր եւ իտալի համայնաբար Թուրքիայի ըստ իշխան համար։ Վրոսո ծանր պիտի կռուէ իտալական կեանքին մէջ զայիք տարբերութիւն։ Մէկն է ալ փրփուկութիւնները, զոր կուգի ունենալ իմ կուսակցու — քան մէկը։
Առևանգումը կատարուեցաւ երբ Մոսկովայի միւս երեւոյթանքները Խորհրդային կենտրոնի վստահութեան քուէ տարւոյ համար Անտրոպոլիսի նոր կառու — վարչութեան։ Պարզ է որ ահաբեկիչները (12 հոգի, մէկ կին) լաւ պատրաստուած էին, ամէն ինչ նախաեսմած, մասնաւորապէս անկեալ Գաբրիէլ Եփրայիմի գլուխները կը գլուխներէ 48 ժամուան մէջ (մինչեւ Շաբաթ օրու) 15 ահաբեկիչներու արդաւ արեւելումը որոնց կարգին է զուլիք օրը իրենց գաղտնի Բուրձիո։ Ամբողջ իտալական արտադրի եւ վերջումի մէջն — Լորդ մէջ է, Հոսո զոց զաւրեւ մէջ է, ըստ Ուրբաթ՝ առաւել ոչ մէկ արգելիք կը տակաւն։ Ամէն պարագայի մէջ, երբ զէնքեր կատարարութիւնը կը ստանար իր վստահութեան քուէն է ալ մաշի քուէները միասնական ուղի մը կոչ ըսող իր կառավարութեան մէջն։
Այնպիսի ամէն կողմէ ընդգլուածի ձախիւն է, ձախ թէ ալ ամէն մարդ կը զատարարէ. Ժ. Մառչէ ճանքին կ'ըսէր, Թոսի համար է յետադիմութեան մէկ դրոյնն է ։ Նախագահ Ժիւրաք եւ ըստմաբնական անձնաւորութիւնները համակարան հետադիմները զրկած են իտալիայ զատարար յայտարարած է թէ կարելի չ'ընդ մը գտնուած է, որով կը պարզուի որ ահաբեկիչները շատ հազ — ուսկիս խորհրդային զէնք մը պրծածած են։

Երբ իտալիայի զուլիքները 1974ին է որ սկսեալ են իրենց մասին խոսիլ ապ իտալ — լիտ մէջ, Դալարիյե-ձախ շարժումը մինչև

Կրկին պայքարողի Պոլսոյ Գաւաթագրականի վրայ

— 0 —

Պոլսոյ թերթերէն կ'իմանաք, որ Մարտ 11ին, Շարաթ կէս-գիշերին պայքարողի մը նետուած է Գաւաթագրական որդանցին վրայ, պարտէզին կողմէն դէպի փարթիկէ մարդ։ Պայքարողին հետեւան — զով վարձարանին յառաջմասի ապակիները փշուած են։
Ազատութեան պայքարողները եկած ու քննութիւն կատարած են եւ անշուշտ այս անգամ ալ մեկնած են ձեռնուռային...

է, կողմնակից ըլլալ ուժին, պատասխանատու են ըստմաբնական առևանգումներու եւ մասնավորապէս (Նարիւր, մէկ տարուան մէջ)։

Երբ իտալիայի փաշիքը Երբ խորագրեր Ուրբաթ՝ առաւել Գաբրիէլիմ տը Գաբի, ձեռով մը ամփոփելով թուր կարծիքները։ Յատակ է թէ Երբեք ձախած Երբ նման ահաբեկչութեան մը դէմ, ամէն կողմէ։

ԲԱՆԻ ՄԵ ՏՈՒՄԼ

Լիբանանի Նարաբ եւ նոյնիսկ Պէյ — րուսի շրջանը կ'ընկնէր ստատկացած են Հնդկաբերի զէնք եւ Ուրբաթ՝ առաւել մինչ կը կարծուէ որ ամէն ինչ վերջացած է։ Հաւանական կը նկատուի որ Պաղեստինցի կըցած են հակաշարժական անցիկ, լաւ զինուած։ Զուհերու թիւը ժամէ ժամ կ'աւելնայ։ Ուսկիսկին զի — մասն է Իսրայիլի ըստմաբնական թէ զաւր իր զօրքը Նարաբ։ Կրթանքէն։

ԹՈՒՐԿ ԶՈՐՄ առաջակներ յարձական են ֆրանսացի երկու զրաւորչիկներու վրայ, որոնք Ուրբաթին ձախուած վրայ իրենց կառքը կը չէնէին։ Երկու երեսաւոր Զրաւորչիկները փորձած են զի — մարդը ըստ յաւաքիչները սկսած են կըրտակել եւ ծանրորէն վիրաւորած են Զրաւորչիկները, որոնք հիւսիսային մը փոխարկուած են Տիւրքիայի։

ՊՈՒՍՏԵ մէջ շատ ծանր խառնակութիւն կ'ընկնէր երբ իտալիայի Հնդկաբերի — երբ ըստմաբնական ստատկացած է, 24 ուրիշ իր վիրաւորած Պաղեստին, երբ ճանձնաժողովներ (Հաւանական մարդակողմ) պայքարողիկներ նետած են համաշարժային զուր կըլլալ ըստմաբնական խառնակութիւն։

ԱՆՏՐԻՔ ՊՈՒՍՏԵ, Մոնակիւրի ընկեր — արական երեւոյթան — զաւարական փորձիկ օգտանով մը անհետացած է Հնդկաբերի զէնք երբ Միլիտուէն Մոնակիւր կ'ըսէր։ Մէջ, ոչ Նաւարար պատճառ կ'ընդ է արկածի մը, ըստ Ուրբաթ՝ առաւել զի ոչ մէկ հետք զրաւորած էր։

ԹՈՒՍԻՐԻՈՒՄ Երբ մը ըստ է հարաւորին կարծիքի, ուր կը չ'ընդ որ իրեն դէմ տրուած որդանմը ապրիլի է եւ ան — մարդակին։

ՍՈՅՆԱՅԻՆ, Վարչաւ պայքար պոլիկարական օգտանով մը քննուած է առջի օր, 73 մեռելու կայ։

ԶԱՐԵՆՑ

ԱՐԵՒԻՆ

Դեմսի է երկաթէ մի ձեռք
Դեմսի վեր ոսկի մի ձեռքայ.
Բանկուի է ոսկի ձեռքայ,
Դարձի է արձանդ մի վրէպ:
Վառուի է երկնքում յալիքը.
Ու տարւի է արեւը հար կեդ, —
Հոնուի է երկնքում վերն —
Ինչքան լաւ է հաւանութը երկեդ...

×

Ինչ որ լաւ է՝ վառուի է ու վառուի,
Ինչ որ լաւ է՝ միշտ վառ կը մնայ.
Այս արեւ, այս վառ աշտարակ
Վառի կառ, վառուի ու գնմ:
Մարտիկը արեւ ի իրան,
Արեւից քող ոչինչ չ'մնայ, —
Այս արեւ, այս վառ աշտարակ
Վառի կառ՝ վառուի ու գնմ:

×

Միայն խմիր արեւակի ըստը ինչ, —
Արեւ՝ գարնի — արեւահով — անգիշ:
Ինչիչ ոչինչ չի՝ կամեայ սիրալ իմ. —
Ուրբ — Երբ, արեւահով արեւին:
Սար սուկներ, ըստմաբնական ու սեր, երբ ու գնմ,
Տնայր արեւան — արեւահով ինչուրիմ:
Իւ ձեռքներ, ոսկի ու ձախ, կանգ ու մի. —
Ուր է քեզ պէս արեւահով — անգիշ...

ԾԱՆԾԱՆԵՐ

Լուսավորիչ՝ պէս աղբի՝ աստուածամոր աշխարհ
Բաժնաւոր, իտալացի, մարմին՝ պէս երազի.
Կապոյտ աղբի, աղբի ու կարի պէս հոգեւոր,
Լուսավորիչ՝ պէս աղբի...

Եւ ի՞նչ անմի, ի՞նչ անմի որ չ'մնայ իմ հոգին,
Որ չ'մնայ իմ հոգին քա աղբի աշխարհ.
Եւ ի՞նչ անմի, որ մնայ իտալացի երեւոյթան,
Որ չ'մնայ, չ'մնայ իմ հոգու հետեւ:

Լուսավորիչ՝ պէս աղբի՝ աստուածամոր աշխարհ,
Բաժնաւոր, իտալացի, մարմին՝ պէս երազի,
Կապոյտ աղբի, աղբի ու կարի պէս հոգեւոր,
Լուսավորիչ՝ պէս աղբի...

×

Այն արեւան, ուր դու, — օ, տարիներ առաջ,
Թափախուի՜ սիրայ երգեր էր զրաւ,
Եւ գաղտնի, իրեն սերունդները երազ
Այն, որ քաղած մնայ քա զրեւան, —
Այն արեւան իմա որ քաղարարս հովա,
Երազով քեզ պէս կնք գոյամի ու սեր.
Ունեւորում է քանի շշուկներն հովի,
Եւ, երգերի սեղ զո, երգում անքաւ մի շեր...

ԳՈՐԾԱՆ ԶՆԱՒՍԻ

ԶԱՐԲՈՐՏՆԻ
ՆՈՒԱԳԱՌՈՒՄԻՐԸ

ԻՇԿԱՐԻԻ
ԻՇԿԱՐԻԻ

ՖԱՐԱՍԱՅԻ ՀԱՐԱՐ ՄԵՌՈՒՄ
ՀԱՅ ՌԱԴԱՐԱՆԵՐՈՒ
ՅՈՒՂԱՐԱՆԻ ՔԱՅՈՒՄ
ՓԷՆ - ԱՍԵՆԸ, ԱՊՐԻՒ 15Ի

Գրաստանի արտեսար, որ գրաստանի
ստանով արվեստի թանաթանդրության
թաղանթան մեկուն Համարությունը կը
դարձնէ, Իր փայլուն զննարդ ունեցող է
Հարապանի մէջ, Անտուս, Ներկայում -
դրոշմներէ մէկը երկու Գրաստան Հա-
մար, որ մասն փառաւորի վերջ (Յա-
մար, Մարտ 8) 82 տարեկանն է:

1976 Մարտի Գրաստան Հարապանի մըն-
դանքն ընտանիքի իշխանութեամբ էր Հա-
յրապանի մէջ արձար: Այդ առթիւ
հարապանի առկի քան 60ամեայ տոնըստ
արժանան աշխատանքը բնութագրած էին
Հարապանի երգչատանի Միութեան
խորհրդական ճարտար, երգչան է.
Միջոցառան, թանաթան Վ. Կարենց եւ
արժան: Ընդգծած էին, թէ վեց տարե-
կան Գրաստանի ընթացքին Հարապան ստա-
նով է շուրջ 4-000 երգ ոչ գրաստան, ա-
ռիկ քան մէկ տասնամեկ երգչատան Հէջ-
ան ու սրբակից, զբաղուել է աշխարհ-
ութեան տանական Հարգումով:

Գրաստան Հարապանի լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին
Հիմնականին լուրերը Հիմնականին

Փետր. 27ին Մարտ 14, Փարիզի Մարի
Սիրիան Բարաթին մէջ, Անտուս, Ներկայում -
դրոշմներէ մէկը երկու Գրաստան Հա-
մար, որ մասն փառաւորի վերջ (Յա-
մար, Մարտ 8) 82 տարեկանն է:

Հարապանի տղաքը՝ Հաստի տառա Գա-
րիբի մէջ, Իրենց նուագանդակ կարման
են Հայկական ժողովրդական հին մեղե-
դներով, որոնց տառան են արգիական
փառ երաժշտական տարաք: Իւրաքան-
չիւր երգի ժողովրդական Համարապան -
Խանդը գաղափարաբանով մէջ Հայ երգիւս -
տարեկները նոր շունչ ու կենդանութեան
տառան են հին թայց միշտ նոր մեր մե-
ղեկներուն:

Նուագանդակին յամարանական կտոր
- ներն են Կամեանի Գիւլ, Փիլ, Ս. Այ-
թուանի զանաւորի Քար Ներկայում -
դրոշմներէ մէկը երկու Գրաստան Հա-
մար, որ մասն փառաւորի վերջ (Յա-
մար, Մարտ 8) 82 տարեկանն է:

Նուագանդակին Հետաքրքրական կէտե-
րն մէկն էր, թէ ոչ առկին յառաւ -
նակաւոր՝ Հարապանական Կարգին առ-
նուած ու վերին իրաւաւոր: Ինչպէս իւ-
րապանի նուագէ տառ, այդ վերջինիս
պարագային ալ արտեսար թայցարու -
թիւր ընթացիկ մասին: Ընդգծած որ Հայ
մշակուի, այդ կարգին Հայ երա-
ժշտականի ստեղծող մեկը կը տանին գա-
րիւր խորքը, Հետաքրքրական խորքի
տարաք՝ Հարապանի Իրենց ծանցումն ու
իրենց տառ, մասնածան են գրուր Հանիկ
մեր Հանդեր մեղեկները եւ մեր կեն-
դաններն են Հանդերով զանաւոր բնեւ-
որ: Իրաւ ծանցումըստ պար ունեցիկը
ներստ-Փետր. 27ին ու վերին իրաւա-
ւորի Հանդերով մեղեկներն մէջ ներկայ
մեր մեղեկներն առնան Հարապան մշակուի
եր. երաժշտի տարաք Հարապան ու առ-
յառանով նուագանի ու երգչանի զարն:

Հարապանի նուագանի տարաքներն
են Ստեփան Արեան (Մանթուր, երգչան),
Լուրի Քիլիան (Երանտ, երգ), Գրաթի
Քիլիան (Իրաւ), եւ Իրաւ Կարենիան
(պարգիւր):

Իր տանակի մէջ եղանի նուագանի
մի, որ կը զան Հարապանի նոր, տանի
գրապաններն Հայ երաժշտականի արտ-
եսար:

ԳՈՐԾՈՐՆԻ մեր պաշտօնակից Հայրն -
նիք արթնորթը, վարուիական եւ իմա-
րութեան կարգադրութեամբ, Մարտ
ստանան առակին շարաքանդակին սեղան
Շարաք եւ Կրակի օրեր յոյս եւ անին
միացան թիւով՝ 8 էլ: Այդ կարգադրու-
թիւնը երաժ. ներկայ մեղեկանութեան եւ
Թիլիպտականի պարաններն պատ -
շանքն ու մասնովով: Այդ առթիւ զիտա-
րը նորութիւն է Մանկապատանեան
էլէ մը ստեղծումը:

ԳՈՐԾՈՐՆԻ Հարապանն է արձարի մէջ,
Փետր. 24ին, տեղի ունեցած է Հ. Մ. Բ.
Մ. ի 60ամեակի Հանդերով, որուն
ներկայ կղան են յոյս թարգմանական ե-
կեղեցական մշակութան անմահու -
թիւններն: Հայ սպորտականի գաղա-
փաւորը ըրած է յոյս սպորտ-իմպրուի
մը, որին հաջ Հայ սպորտական ու արե-
նայեկները գործադրած են զեղարարու-
թեան յայտարար մը: Խաղ տառան են Հ. Մ.
Բ. Մ. ի Երէ վարուիական կողմի Տարթ.
Կ. Վարապան, շրմիկ երեք երեւոյթ -
Խանդերն եւ Հիլին Միտրոյիլովը՝ որոնք
Հարապան են Հայ սպորտականի եւ
Հայ ժողովրդի արտեսարները: Ծուցա-
րուած է հաւե. թանաթանի կենսեղ առ-
նուած Ժաղաղէ մը:

ԳՈՐԾՈՐՆԻ Արտեսարի պետական Թան-
գաթանի արաճներն մէջ թայցարուն է
Պարգիւրի կերպարաւորանալը անորում ու
անաւորան ցուցանալը, ուր, տեղադր
արտեսարաններն լարեն, ցուցադրու-
թեան գրուած են երաժշտիկ ներկայանալի
կատաներ եւ Երանտ Գաղափարի գաղ-
ափաւոր:

ԳՈՐԾՈՐՆԻ Մշակութային - Գիտական
Համարապանի զարաքանդակներն միջին
մէջ, Յունուար 19ին, է Կրիթիկ Միլի-
ովն է ընտանի պատմութեան Թանաթանի
արձարին մէջ գրաստանի միջին մը տառան
է Զարգիւ Մարտան, Ինչի ունեւն -
յով է Ստանուր կենդանիներն պաշտա-
ւանք շրային միջակայիսն է: Գրաստա-
տանին, յայտանի հաջ մէկ նուագին կենսե-
ղը զարգիւն տառան է երկրի փայլ, յայ-
նայեկ խաղան է ստանուր կենդանիներն
շրային միջակայիս պաշտանքանիս պայ -
մաններն մասին, յայտանութիւններով
ցրչ յայտով այն կենդանիներն որոնք
կարգիւր ծովորեն եւ ուղիականներն մէջ
Գրաստանութեան հաջ ցուցադրան է
ծովապարտեան կենսեղ շարաքանք մը:

ՆՈՒԱՐՈՐԻ է Կէր Լուսն է ընդարձակ
արձարին մէջ, Յունուար 29ին, տեղի ու-
նեցած է Մանուի Քիլիանի երգչատան
մէջ: Պարգիւրի պետական օրերին շար-
գին երգչուին յայտարար առանք ըն-
դան մէջ մեղեկանան է Կրիթիկ, Եր-
անթիւր, Կիլիկ, Կիլիկի զործեր, իսկ
Երկրորդ ընդին երգչատանը թայցարուն
է Հայկական երգչէր՝ Կամեան, Կամե-
ան, Միշարան: Հայկական երգչուի

1977, Մայիս 29ին Փէն - Լաւէրի մէջ
Հիմնականին կատարուեցան այն յուշա-
մանին, որ կրուած է վրա պահելու յի-
շատեան Հայ թանկին ուղիքներն, մե-
տած Թանաթանի Համար:

Ինչպէս այդ օրերուն մանրամասն դր-
ուեցան Հայ մասնունի մէջ, յայտարար
խաղ առին Պ. Ն. Փրէկինան, Մէլքի Յո-
միկ Եղիպատան: Ստանի զարնի գետե-
ղում կատարեց Յոմ. Թարթիլովը, որ
կը ներկայացնէր խաղապան Փէնի Փրէկ:
Զոր. Բաստ, յանուն զարաքալիտ Շի -
րալի, ուղիւնը երկու պատարաններն
ընթացին Հայ կամարաններն եւ առջ -
միներն զործանութիւն: Այսպ. Գիտ
Եպ. Լաւգլաւան օրենք յուշարանին
ստանի թայց:

Զուարճանի Երանտանքը կը իս -
զորէ որ պաշտանական թայցարը պիտի
կատարուի Շարաք, Սարկի 15ին, եւ -
խաղապան Թանուր Սիլի Գրիկ եւ օրնու-
թեամբ Սերկով Փրէ: Մանուիկան:

ԳՈՐԾՈՐՆԻ ԱՐՏԱՐԱՆ

մեղեկանութեան ընկերացած է փոքր
նուագանքով մը:

ՔՈՒՆԹՈՐ Այդ. Երկրորդական զարա-
քանի մէջ, Փետրուար 24ին, տեղի ու-
նեցած է Հայ Արիկներն եւ Արեւոյեկներն
երգման արարուրդի միջին: Գարգիլի Տո-
ղուր Հոյիլը՝ Պարգիւր ԲՅՆ, Սարկի -
Խան, ընդունալ է երգումը 45 արեւոյն -
ներս, եւ 30 արեւոյն, որոնք կրուած
է Վաթիկանիկ Սերանոն: Խաղ
աննկող ընդանուր իմպրուիտ Գարգիլի
Թարաքանի ներկայացուցած է Քիլիկին
Հայ Արիկներն Միութեան կազմութիւնն
ու անոր երգ տարանի գործունէութիւն
ը: Այսուհետեւ տեղի ունեցած է խա-
րոյխանութեան, որը ընթացիկ կատար-
ուած խաղերն ու արարեր, երգն ու ար-
տեսանութիւններն մեծ խաղաղումը -
թեան մը տանցած են: Բուլկիկ Հայ Ա-
րիկներն եւ Արեւոյեկներն Կամարանի
հարապանի մէջ 1974ին, Բուլկիկ Կր-
թական խաղապարտեան յայտան արտե-
սարով: Երեւոյթ իր շարքերն մէջ
կը Հարապ 180 տարեկան, որին եւ զարգիւ
ՓԵՆՔԱՆԻ է Արարապ է մշակութային
միութեան արձարին մէջ, Փետրուար 17ին
եւ 18ին, տեղի ունեցած է Երանտ Անտու-
սանի պարտանքանի զարգիւր տարակա-
նութեան Հարապ: Յայտարարը թայցարուն է Հայ-
կական, ուստանալ, պարտանք, ուստա-
նալ, երաժշտ, անթիւր, անթիւր, մեղե-
կանի պարերն, որոնք ներդաշնակ մեղ-
նարանութիւնները արաքանքան են ներ-
կերուր, Գրաստաններն:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԽՈՍԷՐ,
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԼԵՆԻՆԵՐ

ԱՐԱՐՈՐ, ՄԱՍ

ՓՈՐՈՑԱՆԵՐ ԶՆԵՆԱՐԱՆԱԿ ԲԵՆԻՐԱՆ

Ինչ է լինելու վերջը, որն է վերջը:
Ինչ է լինելու վերջը, որն է վերջը:
Ինչ է լինելու վերջը, որն է վերջը:

ՆԵՐՍԵՍ ԶԱՐԴՈՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԱՍԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

Ներսէս Զարդուր Երեւանի մասն Կենտրոն-
արապան զարաքան կարգով: Նույնիկ
Թուր կատարան, որ յայտնականին
գործադրել էր անուշաւ, չէր կարող Կա-
կանի, թէ Երեւանի փայլիկ արար միւ-
րալին Հայ է: Երաժշտագիտան աղե-
ցիկ է, կենսաւորը պատկանելի, իսկ Եր-
վիկի գիտնական գրաստանի վիտ -
յալեանք թիլիկ առնալ Նուագանիկներն
անդամ զարուր կը խոստանա:

Ինչպէս աշխարհի թայց զարաքաներով,
Հայոց երգչատան եւ արարը թէլ մա-
ղաթ է, որուն մայր էլ է մանուշ Հանդ-
չուր կարապարտան: Մարաքանուր, սա-
կան, ոչ մի տպարուրթին թիլիկ Ներ-
սէս Զարդուր փայլ, թէլ. արաքանիկ
ճարտար Եր. ցուրը երկրապան Երեւն մէջ:
Գրաստանիկն օրը պարապանուած էր առ-
յուր խաղալի ու արարուրթի կմու ծալով:
Պարապանիկը մաքրում էին: Կա Ներսէս
Զարդուրի լիկերով կապակի իրեն առ-
ըր, աղիկն Բաւի՝ տար է արանցը չէ կ
գիւ: Ինչպէս այդ փայլուր մեղաւոր, թէլ. Կ
տան է: Ոչ մի Հարապան չունի արանցը:
Հիմա լիկերով այդու ամաններով թայց -
թայց են, զորը արարի արաքանուած է խա-
ղապանի կըտարի արարումը:
Երաքանի կմուստուր Երանտ Կարգիկները

կարտիկ անուն ու անորը Թիլիկներն
Զարդուր չունի հետ արաքան Երեւան
ընտանի Հարաք, — որակը պիտի Հան-
դարանի, միլիկ զարգիւ լիկանաւորան:
Ոչ, այդ ոչինք ու զոր թայց է:

Հայոց զարաքանի թայցար զոր կար՝
լիկանիկն ճարտանալներն, երեւիկ է ոչ
զուրկ: Երեւան մանրականիկը Եր-
վուր էին թայց առաքանուր, արարում
կատար:

Հատա. Սուրը Երանտ Կարենի ու կատ-
արանի Հարապան կողմ անուն: Այսպէս
նկը յայցիկը Կրիթիկ Սարգսյան: Այն,
Սարգսյան, Գրաստան Զարդուր մաքրուր Եր-
վիկին, երաժշտիկներն եր Բիւլկով թէլ. Կ
տառան: Միշարիկը՝ Եր:

Կատարանի Կարենի ու Զարդուր. երեւ-
ղիկը Գրապանին: Զարդուրիկը՝ մանրի
այս մասն Հուլիկներ, որակը միշտ մա-
մի մանր Հուտ է, փայլուր մեղաւոր Զուլ -
Հանիկ Պարգիւր չիլիկը եւ Եր մեղաւոր
Եր... Գրապանը ծննդ խաղալի:

Գրիթիկ Սարգսյան անց փուլը
զարգին Հուտ չունի: Երաժ. Դարապան
մանրական, երաժշտիկներն Կրիթիկ:
Սարգիւր Գու եւ չուրապանիկը Երան:

— Անը Երեւանի է մասնարկ Կէրենի
անդամ, Գրաստան: Ինչպէս կայ մաքրա-
րուում:
Ներսէս Զարդուր Երանտ Երան, թայց

վեցեղ անկ Գրաստան, Երանտուր:
— Հիտանք չունի հետ արաքան: Երաքանի
Կարենի ու Գրաստան, թէլ. պէտք է տե-
ղապանութեան արաքան:

Ինչ խոստան, թէլ. մասնական թիլիկ մեղ-
անցը առկի աղաղիկ է Գրաստան: Սա-
կան Սարգսյանի զննարդ օրեն են թայց
չիլիկներն: Զարդուր Գրաստան թայցարին
միլիկով՝ մեղաւոր, միլիկանք Զարդուր,
մեղաւորիկ փայլուր մեղաւոր: Երեւոյեկ
ար մանր փայլուր, արաքան Կարենի Եր-
Երանտ Երանտուրիկներն արաքաններն -
Եր: Գրաք, Երանտ: Եւ, ոչ թայց անապ-
րիկ են թիլիկներն:

Սարգսյանի կեանք Զարդուր թայց, կար-
մաճ Կրիթիկ Զարգիւր Երանտ Երանտ Եր-
անտ Զարդուր:

— Երեւի ուշադրել, Սարգսյան:
— Ինչից, — անապարիկ կենդանա -
ցալ Կրիթիկներն: — Ոչապանք մաճ -
ուումը ընդարաքանութիւն: Մանք է, արար
չէ, արար պիտի լինի: Լիկերն լիկերն
է, անթիւրիկ է, որ չի լինում: Ոչապ -
նուրիկն անապարտանքան: Եւ անին ինչ
ընդունալ են: Ինչից ուշադրել:

ՍԵՐՈ ՈՒՆԶԱՐԻՆԵՆ
(Երա. - 32)

ԱՄԱԳ ՇԱԲԱԹ

ՃԱՄԱՆԱԿԱՅՈՅՑ

ՓԱՐԻՋ

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՋ

Առաջ երեքշաբթի, Մարտ 21, յիշատակ տան կուսմանը: Երեկոյան ժամերգութիւն՝ ժամ 16-30ին:

Առաջ շինգշաբթի, Մարտ 23, յիշատակ ընթերցող ճեպան ժերոյ Յիսուսի Գրքի - ստիւ: Սկիզբ ժամերգութեանը ժամը 8, ընթերցող պատարագ՝ ժամը 10, ոտնուայ ժամը 16, խաւարում՝ ժամը 19-30:

ԱՐՄԵՆԻԱԿԱՆ

ՎԱՐՈՒՅԱՆ Ս. ԻԿԵ

Առաջ շինգշաբթի, պատարագ 10-30, ոտնուայ 16, խաւարում 20:
Առաջ Ուրբաթ, Բազում 16-30:

ԻՍԽ

Ս. ՄԱՐԿԱՍ ԱՍՏՈՒԱԾՈՒՆ

Առաջ շինգշաբթի, ընթերցող պատարագ 10-30, ոտնուայ 16, խաւարում 19-30ին:

Առաջ Ուրբաթ, Բազում 16-30:

ԻՐԱՐԱՅԵԼԻ Ս. ԱՆՆԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՐԵ ԵԿԵԼԵՑԻ

Մաղկապարտ կիսօրի, պատարագ ժամը 10/ին, զանգեք 17ին:

Առաջ շինգշաբթի, պատարագ եւ հաղորդութիւն զարդարմաներու եւ փոքրեկ 8-11, ոտնուայ 16-30ին, խաւարում 20ին:

Առաջ Ուրբաթ, ժամերգութիւն 8-30ին, Բազում 17ին:

ՊՍՈՒՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՋ

երեքշաբթի ժամը 17ին:
շինգշաբթի 8-30, պատարագ 10-30, ոտնուայ 16, խաւարում 19:
Ուրբաթ, Բազում 17:

ՄԵԼ - ԱՆԹՈՆԻԱՆ - Ս. ԹԱԴԵՍՍ

շինգշաբթի, հաղորդութիւն աշակերտներու եւ փոքրեկ ժամը 9ին, ճաշու ժամերգութիւն 11, ոտնուայ 17:
Ուրբաթ, Բազում 17ին:

ՄԵԼ-ԱՆԹՈՆԻԱՆ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ

շինգշաբթի, հաղորդութիւն 9-11, ոտնուայ 16-30, խաւարում 20:
Ուրբաթ, յիշատակ շարձարանաց ժամը 8-30, Բազում 17-30:

ՄԵԼ ԺԵՌՈՒՄ - Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ

Առաջ շինգշաբթի, մանուկներու հաղորդութիւն 9, ճաշու պատարագ 10, ոտնուայ 17, խաւարում 20-30:
Առաջ Ուրբաթ, Բազում 17:

ՊՈԼԿ. ՕՏՏՈ - Ս. ՅԱԿՈԲ

երեքշաբթի, յիշատակ տան կուսմանը երեկոյան ժամերգութիւն 18-30:
Առաջ շինգշաբթի, յիշատակ ընթերցող ստանդան ժամերգութիւն 8-30, պատարագ 10, ժամուկներու հաղորդութիւն: Երեկոյան ոտնուայ 17, խաւարում 20:
Առաջ Ուրբաթ, յիշատակ շարձարանաց երեկոյ. Բազում կարգ 17:

Ս. ՅԱԿՈԲ - ԼԻՈՆ

շինգշաբթի, պատարագ ժամը 10ին, ոտնուայ 17-30, կարգ շարձարանաց ժամը 19-30ին:
Ուրբաթ, Բազում 18ին:

ՎԱՐՈՒՅ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՋ

Առաջ երեքշաբթի, տառու ժամը 9ին, կրկնում 18ին:
Առաջ շինգշաբթի, ժամերգութիւն 8, հաղորդութեան պատարագ կիսօրի 12ին, ոտնուայ 18, խաւարում 20-30:
Առաջ Ուրբաթ, Բազում ժամը 18ին:

Ի ՅԻՇԱՆԱԿ

ԱՆՅՈՐԴԻԼԻ.— Տէր եւ Տիկին Պետրոս եւ Գեղանոյց Պետրոսեան, իրենց ծօրա-ըրոջ՝ աշխի Տիկին Մարի Մովսէսեանի մահուան քառասունօր յիշատակին (Լիւն) 100/ական ֆր. եւ նոյիքին Ագործիկ կապույտ Խաչին եւ Մակոյիքի Տան եւ 200 ֆր. Վճարաձեռն:

×

ՆԻՍԻՆ Պ. Ս. Ալեքսանեան իր կնոջ մահուան ծր. տարիցին առթիւ 100 ֆր. կը նուիրէ Կապ. Խաչի կաշանին (տառ-նալ Վճարաձեռն) եւ 20 ֆր. Վճարաձեռն:

×

ՄՐԱՍԻՆ.— Այլի Տիկին Հայրենիք Սկիզբիցին իր ողբակալ ամուսնոյն Սկրոյի եւ զաւակներուն՝ Յակոբի եւ Մի-չիկի մահուան 13րդ տարեկարգին առթիւ Վճարաձեռն քարգաւաճման կը նուիրէ 100 ֆրանք:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱՍԿԻ

Թաքալ իննէանի մահուան առթիւ, Արեւմտեան շնորհակալութիւն 500 ֆր. կը նուիրէ Փարիկի Ս. Յովն. Մկրտիկ եկեղեցիին: (Ստանալ Յաւապէն)

×

Յովն. Յակոբեանի մահուան առթիւ, իր աշխի Տիկին Ամալիա Յակոբեան 50 ֆր. կը նուիրէ Վճարաձեռն: Նոյն տարու առթիւ Տեղեան եւ Հրանդ Առանեան 50 ֆր. կը նուիրեն Վճարաձեռն:

ՇՆՈՐՀԱՍԻՆՔ

Ս. Յովն. Մկրտիկ Մայր եկեղեցույ Հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ զուգործները, որո-պէս նուր փոխան ծաղիկապակի՝ փան եկեղեցույ պարձառութեան, Օմիկի Տէ-պիլեանի մահուան առթիւով.— Տէր եւ Տիկ. Եարութեան Կապարեան (Լիւն) 100 ֆր., Տէր եւ Տիկ. Միքայի Միքայեան (Լա Սէ-Սէն Բու) 150, Տէր եւ Տիկ. Արմենակ Գուրգենեան (Նեոյի) 150 ֆր.:

×

Փարիկի հայ Աղջատարանը Լիւիզիա-յուրեան խաղաղութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է 100 ֆր. Տիկ. Արաքի Սիմոնեանի, իր ողբակալ զարմուկին՝ Տիկ. Արաքի Հաննանի մահուան առ-թիւ:

ՊԱՍԻՆԱՍՏՈՒԵՑԻՔ

ՓԱՍԻՆԱՍՏՈՒԵՑԻՔ ՀԱՅՈՅ ԼԵՃՈՒՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՅԻՆԵՐՈՆԻ ՀԵՏ

ԱՐՁԱԿՈՒՐԻ - 1978 -

ԼԻԲԱՆԱՆ — ՍՈՒՐԻՍԼ
ՅՈՐԳԱՆԱՆ — ԵԿԻՊՏՈՍ
1510 փրանքէն սկսեալ
ԹՈՒՐԿԻԱ 1115 փրանքէն սկսեալ
ՅՈՒՆԱՏԱՆ 800 փրանքէն սկսեալ
ՆԱՆԻ
ՍԵՐԲԻՆԻ — ՇՐՅԱՅՈՒՅՆԻՆԵՐ
ՇՐՅԱՅՈՒՅՆԻՆԵՐ — յատուկ Բուրձ-նիք
ԱՐՁԱԿՈՒՐ ԴԵՄԱՐԶԻ ՄԵՋ
DEMANDEZ NOS BROCHURES
ORIENTOURS
30, RUE M. LE PRINCE PARIS 6
Téléphonez-nous :
326-92-26 — 329-49-00
Վերջին պահում մի՛ սպասէ՛ք մեր
տպերը անցանկովիւ համար
L.I.C. No A. 762

ԱՊԱՀՈՎՅԵԼՔ ՕՐԻՆԱԿ ՄԵՐ

ԴՊԱՐ ՄԵՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՐԱՆԱԿ ԹԵՐՈՒՄԻՆԱՆ

Արեւմտեան Եւրոպայի մէջ, այն ան-մեր որտեղ կը փախկան օրինակ մը ու-նեան պարտին ապարիկ եւ կանխիկ վճա-րել՝
ՅԱՄԱՆԱՆԻ
Գին 100 ֆր.
(Թղթատարի մարտի 15 ֆր. ՌԴՅԻՆ, Բրթատարի՝ 140 ֆր.)

Imprimerie «sur les Presses
DU JOURNAL «HARACHES
83, rue d'Hauteville 75010 Paris
Commission Paritaire : N° 55935

Bal Annuel du Nor-Seround de Valence

GROUPE
SCHAVARCH MISSAKIAN
Le Dimanche de Pâques, 26 Mars à
partir de 21 heures, à la Salle des
Fêtes de Valence
Orchestre : « Les Méditerranéens »
ATTRactions :
Groupe arménien ANI de Déréas
et troupe de Danse SARDARABAD
de Valence

Restaurant

La Pailote

ses spécialités vietnamiennes
dans un cadre reposant

34, rue Véron, 94140 Alfortville
tél. 375 29 79

ԿԱՍԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Նոր Սերունդի կեդր. Զբոսայգի Նրե-
նային Կարուկութիւնը իր տարեկան Գր-
տահանդէսը կը կազմակերպէ

ՅՈՒՆԻՍ 18ԻՆ

Սեմ - Մօրիս տը Պէյն

PAQUES à JERUSALEM

du 29 Avril au 6 Mai 1978
— Excursions et visite de JERUSALEM
— GALILEE (NAZARETH, TIBERIADE, HAIFA, ST-JEAN D'ACRE
CESAREE, CAPHARNAUM)
— Réception par le Patriarcat Arménien de JERUSALEM
— Messe de PAQUES en la Cathédrale arménienne de JERUSALEM
— Rencontre avec la communauté arménienne de JERUSALEM
et bien sûr l'animation de :
MARTEN YORGANTZ
Dans un répertoire de chansons arméniennes et internationales.

Voyage Culturel en Arménie

Nouvelle formule :
en plus des excursions classiques (ETCHMIADZINE, SARDARABAD,
GARNI, KECHART) et...
Découverte des provinces nord de l'ARMENIE : KIROVACAN,
HACHPAT, SANAHIN, ODZOUN, etc...
et trois jours à TBILISSI, ancienne capitale intellectuelle arménienne

calendrier des départs

08 AVRIL	21 AOÛT
17 JUIN	02 SEPTEMBRE
13 JUILLET	16 SEPTEMBRE
05 AOUT	30 SEPTEMBRE
	28 OCTOBRE
	23 DECEMBRE

Pour les prix et renseignements s'adresser à :

OPTIMA Tours

Sonia Coumryantz

6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet
Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67 (licence A 946)

A LYON

MAGUY KALOUSTIAN

OPERATOURS, 45 Rue Edouard Herriot, 69002 Lyon, Tél. : 42-10-24

Արեւելեան Գերմանիոյ « Եւրո » ամսա-
գրոյն Փետրուարի Բիւլետենի 12 էջ-
երէնքէն է վերջորէ Լալլաքիւնի մէջ տեղ-
ւորեցած ճառարկէ միջազգային բնութե-
ան մեր արդիւնքներուն : Երկալ մըցած -
ներուն երեսնէջ Արալ Փետրուան ուր
միջազգայն դրամով 5-Եւրո տեղեր Զո-
նը Վեկի (Ուշիպարս) եւ Լալ Լալլաքի
(Արեւելեան Գերմանիա) հետ : Միջազգայն
գրտաւարտի Գր Խորի Ճամադ Լալլաքի
մասին, որուն ճամար Լալլաքիէն բնութե-
անը արտաճածմանն առաջին միջազ-
գային ներկայացուցչական երկրէ երկ-
րէն : Ան կարծի է ճամադներուն ու-
ռալքի կապաւորաբանական շարքի կրքով
է դուրէ միջազգային արդիւնքի Գր ճա-
մարը : Ներկայիս Արալ Փետրուան
Կր արտաճած մասնակցելու ճամար
ճամարումն ինքնանն եւ միջազգային ճա-
մարներուն :

ՏՐԻՔՍՈՒՆՆԵՐ — Տիկին Արարիկ Զարգարյան և աղջիկներ Սոֆիա, Տէր և Տիկին Եսայիան, Եսայի, Միրզան և Երանոս Զարգարյան (Պուկնոս-Լիբեր), Տիկին Զարգարի Քէլեկեան (Պուկնոս-Լիբեր), Պ. Արմենակ Քէլեկեան (Լոս-տոն), Տիկին Արամի Քէլեկեան (Թէն-թան), Տիկին Թովմի Քարամանյան, Պ. Եսայիան (Տիկնոյ), Տէր և Տիկին Լուսինա Խաչատրյան (Բալի-Քար), Տէր և Տիկին Բեգլարյան (Ուս-շիկի-Քար) խոր ցաւով և ծանօթանալով իրենց առաջնորդ, հօր, եղբոր, զետալին և աղջկաներին:

ԿԻՐՈ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Տրիքսոնի իրենց ընտանեացի Փետրոսը 24ին: Մարմինը փոխադրուեցաւ Լոստոն և ամբարշտուեցաւ իրենց ընտանեակի զամբարանը, Քէլեկեան Գրիգորի գերեզմանատունը:

ՓՈՒՄԱՆ ԾԱՆԿԵՊԱԿԻ

Պ. Վահրամ Արարիկեան Տիկին Տրիքիկեանի մահուան առթիւ 200 Փր. և ռուբլի Պուս — Բոլոյսի կարմիր Խաչի և 200 Փր. ալ Պուս — Բոլոյսի ընտանեացի Եսայի և Տիկին Եսայիան (ստանալ Վատանդէն):

×

Տիկին Գամեան 200 Փր. և ռուբլի Ուստոնի զմեռելու օրը, Մարմինը Օմիկի Տէրիկեանի մահուան առթիւ:

(Ստանալ Վատանդէն):

ԱՂԻԱՍԱՆՆԱՄ

ՀՐԱԽԻՐ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻ ԵՒ ԿՈՑ ԹԵԿԵԱՆՈՒԹԵԱՆՆԱՆ

Փարիզի Հայ Ազգայնական Ընկերակցութեան ընդհ. Ժողովը տեղի կ'ունենայ շինարարի Ապրիլ 27, ժամը 20-30ին, վարչական կեդրոնատանը 77 Ռիւ Լաֆայէթ, Փարիզ Գրք:

Բարեկիսական կանոնադրին թիւ 5 յօդուածին համաձայն, վարչական կէտը (ուրիշ առումով), նորոգելու ըլլալով, Ընկերակցութեանը կը կ'ընէ անոնց, որոնք կը փոխաբերեն մասնակցել վարչական:

Թեկնածուներն պայմանն է Հայ Ազգայնական Ընկերակցութեան առջած ըլլալ:

Թեկնածուները պարտին Ընկերակցութեան զբաղմունքները ղեկել զբաղու, ամենէն ուշը թիւին Ապրիլ 12:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՐՅՐ

Բ. տպագրութիւն

Գրեց ՎԱՅԷՎ. Վ. ԻԳՆԱՏԻՍՈՒՆ

Գիծ 10 փրամբ — Գրեի՛

P. V. IKNADIOSSIAN
Eglise St. Tatéos
Camp. Périer, S. Antoine
13015 Marseille

ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐ

Նախիկ պարտաւոր երաժիշտներ և նուագաւորներ կը փնտռէ, որոնք կը փոխաբերեն իր նուագաւորներին մէջ նուագել:

MUSICIENS

L'ensemble folklorique de danse Nairi recherche musiciens et instrumentistes désirant jouer dans son orchestre.

Pour tous renseignements, téléphoner les Lundi, Mercredi, Vendredi de 19 à 21 heures au 824-63-89, ou se présenter les Mercredi et Vendredi à la Maison de la Culture Arménienne, 17 Rue Bleue, 75009 Paris.

ՊԱՏԱՆԱՍՏՈՒՆԵՐԻՔ

ՓԱՌԱՐԱՆԵԼՈՒ ԶԱՅՈՑ ԼԵՃՈՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՅՆՆԵՐՈՒՆ ԶԵՏ

ԱՌԱԳ ՇԱՐԱՍ

ՓԱՄԱՆԱԿԱՅՈՑՈՑ

— 0 —

ՓԱՐԻՉ

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵՍ-ՄԱՐՏԻՅԵ

Ապր 2 շինգարի, Մարտ 23, յիշատակ ընթերցեց Տեան մերոյ Յիսուսի Բերի — տոթի: Ակեր ժամերգութեան ժամը 8, ընթերցեց պատարագ՝ ժամը 10, ոտնուայ ժամը 16, խաւարում՝ ժամը 19-30:

ԱՌՆՈՒՎԻԼ

ՎԱՐԱՊԱՅ Ս. ԽԱՅ

Ապր 2 շինգարի, պատարագ՝ 10-30, ոտնուայ լի, խաւարում՝ 20: Ապր Ուրբաթ, թաղում՝ 16-30:

ԽՍԻ

Ս. ՄԱՐԿԱՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՆԻՆ

Ապր 2 շինգարի, ընթերցեց պատարագ՝ 10-30, ոտնուայ 16, խաւարում՝ 19-30ին:

Ապր Ուրբաթ, թաղում՝ 17:

ԻՄԱՐՏԵԼԻ Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՒՄ ՄԱՅՐ ԵԿԵԼԵՑԻ

Ապր 2 շինգարի, պատարագ և հաղորդութիւն զարդակաւորու և փոքրիւ ժամ 8-11, ոտնուայ 16-30ին, խաւարում՝ 20ին:

Ապր Ուրբաթ, ժամերգութիւն 8-30ին, թաղում՝ 17ին:

ՊՈՄՈՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԵ

Շինգարի 8-30, պատարագ՝ 10-30, ոտնուայ 16, խաւարում՝ 19: Ուրբաթ, թաղում՝ 17:

ՍԵՆ — ԱՆԹՈՒՆ — Ս. ԹԱՆԻՍՈՍ

Շինգարի, հաղորդութիւն աշակերտներու և փոքրիւ ժամը 9ին, ճաշու ժամերգութիւն 11, ոտնուայ 17: Ուրբաթ, թաղում՝ 17ին:

ՍԵՆ — ԱՆԹՈՒՆ, Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ

Շինգարի, հաղորդութիւն 9-11, ոտնուայ 16-30, խաւարում՝ 20: Ուրբաթ, յիշատակ շարժարանայ ժամը 8-30, թաղում՝ 17-30:

ՍԵՆ ԺԵՆՈՒՄ — Ս. ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՒՄ

Ապր 2 շինգարի, մանուկներու հաղորդութիւն 9, ճաշու պատարագ՝ 10, ոտնուայ 17, խաւարում՝ 20-30: Ապր Ուրբաթ, թաղում՝ 17:

ՊՈՒԼՎ. ՕՏՏՈ — Ս. ՅԱԿՈՐ

Սրբեշարի, յիշատակ տան կուսանայ երեկոյան ժամերգութիւն 18-30:

Ապր 2 շինգարի, յիշատակ ընթերցեց առաւանակ ժամերգութիւն 8-30, պատարագ 10, մանուկներու հաղորդութիւն: Երեկոյան ոտնուայ 17, խաւարում՝ 20: Ապր Ուրբաթ, յիշատակ շարժարանայ երեկոյ. թաղում կարգ 17:

Ս. ՅԱԿՈՐ — ԼԻՈՆ

Շինգարի, պատարագ ժամը 10ին, ոտնուայ 17-30, կարգ շարժարանայ ժամը 19-30ին:

Ուրբաթ, թաղում՝ 18ին:

ՎԱՐԱՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՅԵ

Ապր 2 շինգարի, առաւանակ ժամը 9ին, երեկոյան 18ին:

Ապր 2 շինգարի, ժամերգութիւն 8, հաղորդութեան պատարագ կէսօրին 12ին, ոտնուայ 18, խաւարում՝ 20-30:

Ապր Ուրբաթ, թաղում ժամը 18ին:

ՏԵՍՈՆ — Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱՆԻՆ

Շինգարի, ոտնուայ ժամը 16-30ին, խաւարում՝ 20ին: Ուրբաթ, թաղում ժամը 18ին:

EXPOSITION

Carzou

— HUILES — AQUARELLES —
SCULPTURES

Avenue Louise 62 A.

BRUXELLES

« ԵՐԱՆ »

ԲԱՐԻԱՒԱՆԱՆ ԶԱՄԱՐ

ՄԱՐՏԻԼ — Տիկին Յովիէ Աւետիս 50 Փր. կը ներկէ:

ՊՐԱԵԼՈ — Տիկին Սիրան Ծառայող 50 Փր. կը ներկէ Ծառայող Միտիսեան յիշատակին:

A LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra Comique, Me Richelieu-Drouot) tél 742-33-65

ouvert tous les jours midi et soir sauf lundi

SA NOUVELLE DIRECTION

présente

son mini-spectacle

avec *Marten Yorgantz et Norayr*

ՅՈՒՅԱԶԱՆԻՆ ՔԱՆԻԱՆԱԳՐՈՒՄ

ԹՈՐՈՒՊ

Ս. Սահակ — Մերայ ժայր եկեղեցւոյ (Մարտիլ) վարչական նախաձեռնու. Բեմար եկեղեցւոյ նորալն ժաշու. Բա — յին սրահին մէջ կարգակցուած է ցուցակագէտ մը զանգակաւոր ԹՈՐՈՒՄ ուր պիտի ցուցադրուին զանգակաւոր — ծու. Բեան նոյնը և ալ յիշար: Յուշարանայ կը տեւ Յորեշարի Մարտ 22ին Յորեշարի Ապրիլ 5:

ԿԵ ՓԵՏՈՒԻ

Աթենքէն Տիկին Հապտայ Գրիգոր. Գարբիկեան կը փնտռէ իր եղբոր որդի Յակոբ Գարբիկեան, հօր անունը Արի կը կարծուի որ Փարիզ, Ռիւ Լաֆայէթ կ'ապրի: Գրիկ Յուշարանայ Առաջին Գարբիկ:

Prélatrice Arménienne

10, Kriez St.

Athènes 113 — GRECE

ՇԻՐԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Ճաշարաններ

PIZZA OSKIAN

ընդարձակ սրահով, յարմար խմորախորանքներու և ընթերցանական համարներ:

139, rue St. Honoré Paris 1er tél. 260 23 80

ILE DE CRETE

Հայկական և յունական խմորայ

10, rue Mouffetard Paris 5e tél. 326 31 37

ARCHE DE NOE

42, rue Descartes Paris 5e tél. 329 68 83

Խաւարներ

արեւելեան ուսանողներու:

ՇԻՐԱԿ Ա.

26, rue de Trévise Paris 9e
tél. 770 38 63

ՇԻՐԱԿ Բ.

18, rue de Chabrol Paris 10e
tél. 770 26 55/6

Ouvert jusqu'à 2 heures du matin, fermé le Dimanche
Direction arménienne

Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

ԼԻՌՆ — Տէր և Տիկին ծ. Ն. Պատանոսեան Բաժնեկիրները 250 ֆր. կարգադրելով Պոլսեան մասնաճիւղին — ստանձնելու իշխանական և 250 ֆր. էլ մնալ չարքարքանի մասնաճիւղին տարեկանը, իրաւաւորութիւնը յաջորդութեամբ և յաւաք — ղիմութեան մարմինը թերթին:

« ՅԵՐԱՅՈՒՆ »

ԲԱՐԳԱՒԱՅՈՒՆ ԶԱՄԱՐ

Գառնիկ ճառարեանի մասնաճիւղին տարեկանը « Երաւունք » թերթին մասնաճիւղին կողմէն հետեւեալ նախընտրելով, փոխան ծախսելու պատճառով ճառարեան ընտանիքները 300, Տէր և Տիկին Իսիկ Գառնիկեան 200, Տէր և Տիկին Ներսիսեան, Պ. Գրիգոր Եղեղեան, Տէր և Տիկին Անտոն Գառնիկեան, Պոլսեան ընտանիքները, Տէր և Տիկին Կարո Գառնիկեան 100ական, Տիկին Ներսիսեան, Հ. Ե. Գառնիկեան, Բեան Արմանի խումբ, Երաւունք ընտանիք, Պ. Գառնիկեան և Թագի Տէրեան 50ական ֆրանք:

ԼԻՌՆ

« ԿՈՍՏԱՆՍՍՈՒՆ »
ԵՐԿՐԱՅՈՒՆՈՒՄԱՐԻ

150 Գ. ՏԱՐԵԿԱՐԵԼ

Հոգեւորականութեան Լիւթի Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Ազգ. Միութեան Վարչութեան, Լիւթի Երաւունք ընտանիքները, իր հիմնադրութեան 150 տարեկանը կը տօնէ Կիւսիկ, Ազգիկ 2:

Առաւօտուն Սուրբ Երաւունք եկեղեցւոյ մէջ կը մասնակցի Սուրբ Պատարագի երգեցողութեան: Հոգեւորականութեան կողմէն կը կատարուի Կոմիտաս Վարդապետի, անդամներուն և Համակիրներուն: Կէսօրէ յետոյ ժամը 4ին, Ազգային Տան մէջ սրահին մէջ կը զգարուեստական կոնիկ յայտագիր մը, որուն կը յաջորդէ ընտանիքները ինքնուր ժամը, մասնակցութեամբ Սալայի Նուրա իւրաքանչիւր ժամը:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻՆ Պատանի վարձութեան ընդհանուր ժողովի կը հրապարակուի ընդհանուր ժողովի մը, որուն կը յաջորդէ ընտանիքները ինքնուր ժամը 14-30ին, տեղեկութիւնները սրահին մէջ, ինքնուր ըլլալ ներկայ և ճշգրտութեամբ:

ՀԱՅ ԿԱՐԱՐԻ ԽԱՅԻՆ ՈՐԸ

GEORGE V

Ապրիլ 2, Կիւսիկ, ժամը 15 - 24

Կը նախագահի ԿԱՌԱՅԻՆ

(Անդամ Գեղարքունիքի Անդամները)

ՅԵՐԱՅՈՒՆ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

Կը մասնակցի

ARMAND et son orchestre ARAX

Պար երգչական և երգչական երգչախումբով

ԵՐԱՐԱՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ - ՓԵՂԱՅԻՆՈՒՄԱՐԻ (Հայրենի քանդակ)

ԱՅՏԱՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ - ՅԱՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ (Երգ), ՍԵՐԱՅԻՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ (Կար)

ԼԻՌՆԱՅԻՆՈՒՄԱՐԻ - Պարսկաստանի Թաղի Հայոց վարչի ճամբարին ժամ — նախընտրելու կողմէն (ժամը 16ին)

ELECTION MISS CROIX ROUGE

Սեղանները ապահովելու համար հետաճարելու 985-36-53

Մտնել 35 ֆր. — Ուսանողները համար 20 ֆր.

CRÉATION **CELIGNY**
LE BEAU FOULARD
'ALPHABET ARMENIEN'

EN VENTE AU PRIX DE FRs. 75,00 CHEZ

M. S. DER BALLAN, 221, rue Saint-Honoré, Paris 1er

Librairie PALOUYAN, 9, rue de Trévis, Paris 9^e

Maison de la Culture Arménienne, 9, rue de Madrid, Alfortville

Maison de la Culture Arménienne, 12-14, rue St. Bazile, Marseille

Par correspondance :

Contre-remboursement Celigny s.a.r.l. B.P. 9, 94130 Nogent-sur-Marne

A LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra Comique, Me Richelieu-Drouot) tél 742-83-65

ouvert tous les jours midi et soir sauf lundi

SA NOUVELLE DIRECTION

présente

son mini-spectacle

avec *Marten Yorgantz* et *Norayr*

AVEC LE CONCOURS DE

AÉROFLOT - INTOURIST - Havas-Voyages
JACQUES CHELELEKIAN vous propose des VOYAGES à

MOSCOU - EREVAN - TBILISSI

3 jours

8 jours

3 jours

au départ de MARSEILLE tous les mois

1er voyage du 21 AVRIL au 04 MAI 78
(14 jours)

PRIX 3550F

MOSCOU - EREVAN

2 jours

5 jours

1er voyage du 09 JUIN au 15 JUIN 78
(7 jours)

PRIX 2550F

Prix comprenant : Transport aérien — Transferts — Séjour hôtel 1er classe en chambre 2 lits — Pension complète — Visites et excursions selon programme — Visa — Assurances.

Renseignements et réservations

Jacques
CHELELEKIAN
VOYAGES WASTEELS

87 la Canebière 13001 MARSEILLE
tél. (91) 50 89 12

Org. Lic. 97

ՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՏԻՆ — Մուրա — Թափաշեան
Նախկին Աշխարհային Միութեան կողմէն
ցարակութեանը կը յայտնէ Տէր և
Տիկին Վարդապետեանի և ընտանիքի
կողմէն պարսկաստանի իրենց հոր՝ Գառնիկ
ճառարեանի մասնաճիւղին:

ԱՅՏԵԼ ԼԻՌՆԱՅԻՆ

ՍԵՐԱՅԻՆ ԼԻՌՆԱՅԻՆ ԶԱՄԱՐ
Մարտիկեան Կարգադրութեանը կը յայտնէ
Տէր և Տիկին Վարդապետեանի և ընտանիքի
կողմէն պարսկաստանի իրենց հոր՝ Գառնիկ
ճառարեանի մասնաճիւղին:

ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍ

ՓԱՐԱՀԱՆԴԵՍ ԶԱՄԱՐ ԼԵՐՈՒՆ
ԿԵՐԱՅԻՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ ԵՆՏ
ԿԵՐԱՅԻՆ, ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ
ԿԵՐԱՅԻՆ ԵՐԱՐԱՆՈՒՄԱՐԻ

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Commission Paritaire : N° 55995

PAQUES à JERUSALEM

du 29 Avril au 6 Mai 1978

— Excursions et visite de JERUSALEM
— GALILEE (NAZARETH, TIBERIADE, HAIFA, ST-JEAN D'ACRE, CESAREE, CAPHARNAUM)

— Réception par le Patriarcat Arménien de JERUSALEM
— Messe de PAQUES en la Cathédrale arménienne de JERUSALEM
— Rencontre avec la communauté arménienne de JERUSALEM

et bien sûr l'animation de :

MARTEN YORGANTZ

Dans un répertoire de chansons arméniennes et internationales.

Voyage Culturel en Arménie

Nouvelle formule :

en plus des excursions classiques (ETCHMIADZINE, SARDARABAD, GARNI, KEGHART) et...

Découverte des provinces nord de l'ARMÉNIE : KIROVAGAN.

HAGHPAT, SANAHIN, ODZOUN, et...

et trois jours à TBILISSI, ancienne capitale intellectuelle arménienne

calendrier des départs

08 AVRIL	21 AOUT
17 JUIN	02 SEPTEMBRE
13 JUILLET	16 SEPTEMBRE
05 AOUT	30 SEPTEMBRE
	28 OCTOBRE
	23 DECEMBRE

Pour les prix et renseignements s'adresser à :

OPTIMA Tours

Sonia Coumryantz

6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet
Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67 (licence A 946)

A LYON

MAGUY KALOUSTIAN
OPERATOURS, 45 Rue Edouard Herriot, 69002 Lyon, Tél. : 42-10-24

երկու ամիս եւ երեք օր յետոյ, Պառնոն Անփէն որ տնտեսանում էր աւազակներու կողմէ, ազատ արձակուեցաւ Կիրակի զէնք, որ ատենանդողները տեղադրարձան, երբ ամէն ինչ « կորսուած » էր իրենց համար:

Այս վնասկան օրէն առաջ, Ուրբաթ օր

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՄԱՐՏ
30
JEUDI
30 MARS
1978

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 E 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,30 F
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ — ԹԻՆ 14-086

ՀԱՄԱՐԱԳԻՐ ԵՒ ԱՐԴՈՐԵՐ ՄԻՍԱԿԻԱՆ
Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Միսսակ 200 ֆ. Վիցախայ 110 ֆ.
Արտասահման 230 ֆ. Հասար 1 ֆ. 30

53e ANNÉE — N° 14086

ՕՐԱԲԱՐՈՐԸ

ԱՆՄԱՐԿԱՅԻՆ
ԵՒ
ԱՆՈՒՐԴԱԿԱՆ

ՕՐՈՒՆ ԴԵՊՓԵՐԸ

ԺՈՒՄԱՐ - ՄԻԹԵՐԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳՆՈՒՄԸ
ԵՐԱՐԱՐ 264088 ՄԸ ԿԱՐԱՆ

Կոր. Միութեն մէջ՝ ստալինեան թէ
բռնական ժամանակաշրջաններ ըլլան
անցը, հիմախոյն այս պատմութեան
նկ. Ու միայն թուարկին չէ ստալինա-
րութիւնը, այլեւ, բոլորիկը արձակուոյն
դարձաւ ինչպէս ամբարձար։ Իշխանութիւն
— ներս պահանջ է մտայնու հետեւո-
րական, որ ներքին թէ արտաքին բոլոր
կեանքները ներս, վարչակարգական թույ-
թէ անտեղիքներէն մինչեւ արտաքին
բնակիչ որդիները, իրենց շուրջ տես-
նել շահախոսներ։ Բողոքներու մէջ թէ
ստալին զորք՝ լոյս որդաւորուստ ծա-
փը։ Այդուչ յոռնակայ։
Նկատու մը եւ արդէն նմանակ անու-
րայն նկատուս մարդոց ցանկին վրայ
է Ու եւ սկիւ թանկ ստանիլ, մեղք մե-
քներէ։ Կանոններ հետեւորդական —
բնաւ։ Նախապէս զմեքին ու զմեզին
կարողութեան։ Արժեքներ։ Տարբերու-
թեան։

Նորհայտին անտեսել թույնութեան
— շարք Ստալինու ինտերպոլիզմը, աշ-
խարհաշույ ժամանակակից, անորոշ —
յարեւելք գտանք ստանձնուեցան այն
դէ. երբ եր յարեւելք սակ ընդունեցու
թէ բարձրագոյն Ստալինիցին։ Մտածուեց
1970 Հոկտեմբեր 31ին, երբ Բաց Նախակ
է ուղեղը խորհրդային կորս թերթերու։
Գրաւոր, Կրկնակար, Կրկնակարայնայ
կողմէ։ Մովսէսական Կուլտուրայն
Բանաւորայն, ստանց Տրադաւորականութիւն
— « Բացառուեցէ ինձի խնայմը, նայը
կտաւորար արտասանուող, բէ ինչու՞ մը
գրականութեան եւ արտաստիկ մէջ վն-
ակակ խոսք կտաւոր այնպիսի մարդոց
մէջ, որոնք իրենցով կերպով անտեսուիս
նկ անմ մարգերու մէջ։ Ինչու՞ այսպի-
սիները իրաւով ունին մը անտեսանարկե-
լու մը Ժողովրդական աշխիւ աշխիւ ։

Միեւնոյն ցաւը, լրեսուր Նամար դժա-
ւանք խորհրդային տնտեսական միջոցին
Նամար Ժողովրդական։ Երեկ ստակը
խառնարայն, այսօր նուազ, քանց միշտ
չարտանք։

Այնպէս ըլլալով, որ պայցակալին հարկա-
պահմը անորով ձգարկիլի այստորում
բնորդեր։ Այսչաւ մէջ, թէ միմիայն ա-
նկարագրական։ Յամանկին ձգարկ տար-
նէր թէ խորհրդային այսպիսի ան-
թիվ եր ծանրէր թէ թերթերին չէր թիւն-
թէ, որ թնալատութեան իրաւունք, սահ-
մանակով միայն երաշխագրական մար-
դին մէջ, Ետտակովմէ, Պրոֆեսիոնալ
նախադասին չապեղներին։ Այնչաւոր
մարդ — բնիկներն չապեղութեամբ։

Եւ, այսօր, ահա պարզ չափանաւորով
մը անտեղիկային եւ անորինական, ին-
դիւս իրաւամբ դիմելու սկիւս ինտերպոլ-
մէ եւ կիւն։ Նախկին Կուլտուրայն, նը-
մանակայն ստանիլ, իրեն երկուշտէ,
երկու արտասանութեան եր զրկուին ի-
րենց շարժանականութեան։ Հայրենիք վերա-
դառնալու իրենց տարբարակ իրաւունքներն։
Եւ իրենցն թէ մամանակ ստա՞՞՞՞ Զօր-
Գրաւոր Դեպքներին։ Մէկը, որ կտուս
մը ժողովրդային Նամար։ Իր չարեւ-
նիքին սկիւն։

Ինչ, հիմնականով։ Ինչ պատճառա-
րականութեամբ կամ անարկութեամբ։ Իր-
քեւ, թէ արտասանութեան մէջ Նախահայ
— բնաւորական թաղերու են դիման։ Հա-
կաւորորդային ընթացք են ունեցան։

Միեւնոյն իր չեւան այդ յայտարարու-
թեան մէջ — « Բանից մաղթանք եմ որ
Պետութեան ղեկավարը եւ ընդգիծութեան
պատասխանատուները կարենան իրարու
Հանդիպել խառնը Նամար Ժողովրդական
եւ Ժողովրդականներին մեծ շահերուն մասին։
Յիլ պատճառով է որ ընդունեցալ ան-
նական եւ ուղարկել չարեւելք զոր ինձի
դիմէ անցնել Հինգշաբթի եւ ստակը
ստանալ ըլլալով Ժողովրդական աշխիւ։ Ար-
դարեւ, եր խորհիմ թէ չաւ երկրին վերա-
դուին շահուն, որ հիմարդութեանց եւ ա-
նունքը զործունակութեան շուրջ մեր ստալ-
կարծութիւններին անցնել, պէտք է Հաւա-
սատուին նոր կանոններ եւ նոր սովորու-
թիւնները զորս կրնանք կոչել Ժողովրդա-
կարգութեան անհրաժեշտ զործարարութիւ-
նը։ Այնչաւոր, զերեւել լրեկուր չաղ չկալ։
Մեծամանութեան եր պատկանի կառա-
վարը։ Ընդգիծութեան՝ զործարարը
քննադատութեան իրաւունքը եւ նոր սովորու-
թիւնները ինչ։ Բաց թէկուն եւ միւսին
չարեւելք են միմիայն զործարարութիւ-
նայեցն, կոչուիմ թանկ աղարկել Հաւաքա-
րական, կոչուիմ թանկ աղարկել Հաւաքա-
րական մէջ։ Տեղիտեան կ'անդադրուան
թեան մէջ, Միեւնոյն կ'անդադրուան ու-
այն կէտերուն, զորս Նախահայտին ու-
այն կէտերուն յանձնաւ է։ Կուլտը որ ար-
շար կանոնադիր մը Հաստատուի անդ-
ար Կանոնական, թէ մտածողին ընդգիծու-
թեան պատասխանի իրաւունքը նախա-

Զօր. Գրիգորիանիդի ոչ մէկ խոսք արձա-
յանդ գտու արտասանման ժամուկին
մէջ։ Իսկ 1974 Յունուարին թէ Կոր. Մի-
ութեան սահմանները անցնելին ցոյցա-
ր, ինտերպոլիզմ եւ Վիկեմիայն շա-
րժանակեցն մայր երկրաւորար արտես-
արն։ Այսպիսի եւ ոչ անկին։
Որեքմէն։ Բաց արդէն արտասանա-
նայեց կառուցելին իրենք, այսպիսի մա-
նով իրողութեան — նորի. Միութեան
մէջ մարդուն նախադասութիւն կ'որոշուի ոչ
թէ օրէնքով, այլ մարդաբանով։

Հաւանակ եւ կառավարական յայտարա-
րութեանց իրաւունքները ինքնակա զօ-
րծարութեան խորհրդարանական հակա-
կէտ, զիսկաւորաբար մեծ յանձնարում-
ներու ինկած դերին մէջ եւ անկին արդար
քաղաքական մը անոնց ծոցին մէջ, ապա-
նայել նաեւ թուէնկեր Նամանակական
ներկայացուցչութիւնը Ազգ. Ժողովին,
պատասխան Ժողովներուն մէջ ։

Տեղիտեան վերջաւորութեան մէջ, ըն-
կերպարական պարագայերը կը չեւան —
« Կալով թաղարական պատասխանին
— րուն, որոնք մասին զաւ յայտնեց նախա-
դանք երեւելքներ արտանք իր ճաւով,
կարտապայտան իրականութիւնը ընկե-
լային պատասխաններու, որոնք իրենց
կարգին արդէնք են անտեսութեան կա-
ռուցներուն։ Ժամանակ կործանել պոյն
նախակէր անդիտուող այս քաղաքային
իրողութիւնը։ Որեքմէն, նախ պէտք է ար-
դարեւ կառուցները։ Կարծարական
կառուցներին կ'ուղէ Զօրդը մը ար-
նայարկել երկար պայմանաւորով, որ
կը Նախահայտին թէ անտեսանութեանց
նախադարձ, ճարտարարտաստական ռա-
վարութիւն մը, լրիւ ուղիտանիք թա-
րակաւորութիւն մը եւ մեր Հիմնարկու-
թեանց պակեղընդունար, ստանց մու-
նալու չարեւելք. մեծ մասին երողական
ստորութիւնը։ Պրոֆ. Կարունակել պա-
րակել անտեսանութեան մէջ որդեկել փո-
րին աշխատանքի եւ կանոնի պայման —
ներք. Ժողովրդականներու մեծ թիւն մը։ Եր-
խորհիմ որ օգտակար է անկեւնք որ ըն-
կերպարականները արտասանելիք մը
իրենց օտանակութիւնը ընկերու արեւ-
մեկանքին օգտակար՝ աղարկել անտեսու-
թեան, խաղաղութեան կառուցները եւ
Ժողովրդին ներկայութեան աշխարհի մէջ։
Անաւ, թէ ինչ ըրի Պ. Ժողովրդական
թիւն։

Որեքմէն, Միեւնոյն կ'ընդունի իմա —
ունցն Համակերպութեան քանց ոչ՝ զոր —
ճանցութեան։ Անին մարդ՝ Իր անդը, արեւ-
մեկանքին ընդգիծութեան թաղարարը
եւ Կարիսիմն տը Փարին է Հաւանարը
որ մէկ խորհրդով կ'անտեսել ընդուն-
անտեսները — շաւաղային բնաւորները

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՒՄԸ

ԱՐԱՅԱՐԱՐ Թիւն Հրապարակ չարան —
դիւն իր զորքերուն քանց եւ անցնել Հա-
պարտ ստալինարտարները դիւն կը ար-
ին ղիմարդներու։ Ճարտանց վարա-
լու մը վերաւորութեան է քաղաքակէ մը եւ
միջնակարգ Ժողովրդական եր նկատուի։ Այն
պատարկութիւնը կը տրեւ իր Արաւորու-
թեան Նորհայտը շաւ չաղանկ ստանալ
եւ կաղարտ ստալինարտար զրկուին իր օ-
րէնքով, զանի շաւ յայտն չէ թէ ինչ
պոյն ընկն։

ԿԻՊՐՈՍԻ Թուրք զօտիկն վարչակարգ
Բոնիք ճարտարեցաւ, ստալինարկութիւն
— լալով իր կառուցութեան չեւ անտեսու-
թեան թաղարականութեան մասին։ Հնա-
մարտ է նաեւ Ազգ. Միութեան կառու-
ցութեան Նախահայտին իր պաշտանքն։

ԻՏԱԿԱՆ ժամանակ եւ ռըրային արար-
չներու Նամար քաղաքականները կը
պաշտանք արդէնկալուան է կամր իր
քաղաքային չերու անդադրները սպաննել
կէք մինչեւ։ Հինգշաբթի Մարտ ստալ-
կարգութեան։ Այս վերջինք կը զատուի
է Ժողովրդային Դատարանին չ կորէ։

ՓԻՐԵՆԵԱՆԻՆԻՐՈՒ քընդը Նորհայտը
մը, որ կարողանալ իր փոխարէր յան —
կարծ փաւ մը ինկաւ, ստանց արտանք չէ
լալով։ Ութ Թեւեալ կայ, որոնք մէկ ընկ-
երկուսի եւ 25 վերաւոր, անտեսը՝ ճարտ-
րէն։

ՖՈՒՐՊՈՒ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԲԱԺԱՅ

Նորհայտին բաժակի 1/16 տարածական
մըրտներու շարքին, Մարտ 24ին, Վե-
րաքաւան Օրենսդիրները մէջ ճանցարկ
ունեցան է անդոյն Ազգարանի արժու-
րին չեւ եւ պարտուան թիւ զմէ մէկ կէ-
տով։ Նոյն օրը, Լինիտական Նորհայտը,
իր զաւորին վրայ, պարտուան է Վորս —
Ժողովրդային Վարչապետին, թիւ զմէ 2 կէ-
տով։ Այսպէսով, Վերաքաւան կը մասնա-
ցի 1/8 տարածական խաղերուն։

ԵՐԵՎԱՆ ↔ ՓՈՐԻՉ
ՀԵՐՈՒՄԻՆ

ԵՐԵՎԱՆ (Արմ.միքել, Մարտ 16-1978)

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԳՐԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԵՐԸ

ՊՈՒՆԿԱՐԵՐԸ

Վերջին տարիներուն ընդուն պարձան
են Նախարարար զրակական կապերը։ Հայ
զորքերուն երկրորդ պայլկարներին եւ
պոյլար զորքերուն զորքերը Նախարարին
Թաղարկանուան են։ Անցնել տարի Պոլ —
կարիս լոյս անտես խորհրդարանայ կարդ
արձակաւորութեան են քանտակներուն
զորքերը։ Այսպէս, ճարտարար կուլտու-
րայն Հրապարակութիւնը լոյս ընծայեց
Սերո Նախարարին «Բարեբաղն» վեր-
ջը։ Հրապարակեցան մեծ թանի մը Ժողո-
վանուան, որոնք մէկ անդ զաւան խորհ-
րդայն զրակաւորութեան ներկայացուցչը —
ներու, զորքերը։ « Մովսէսական Նոյն —
լրակաւ » Հաստորին մէջ անտեսուցու
Ստեփան Զօրեւան է Յեղիմի Նախարար —
չը » (Բարդ)։ Է. Հարպարկանիկի « Սե-
մականական պատմական-թեմ » եւ Սեմի-
ականական պատմական-թեմ Նախարար
ներուն մէջ անդ զաւան Արիկ Առաքանի
եւ Սերո Նախարարին զորքերը, իսկ
եւ Սեմիական պայլկարներ, 76 » Հաւա-
քանութեան մէջ Պարզը Սեւակի, Միլիւ
Կապարկանիկի, Գրիգը Խմբին եւ Յով —
Հաննի Շիրազի քանտակներով իրենցինը։
Վերջին լոյս անտես է Մովսէսական ճա-
րարկութեան 100 զորք զորքերին Հա-
ւաքարկանի մէջ Հրապարակեցան են նոյն
Նախարարներու կորք մը զորքերը։

X

ԴՈՒՄԱՆԱՆՆ ԵՐԿԻՉ

Դ. ՅՈՒՂԱՆԻՍԻԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ

Պարզեւն օտարեկան մենեղը Դուրթ
Յովանիսեանին արտանք է Արեւիկան
Հայաստանի Ռուսիայ ճիւղին 150ամակին
նորիւրան ինտերպոլի Կառուցներին քանց-
ըն ընկ։ Խոստանալայ երկրէն երեւանի
օտարեկան մէջ մամանակ է Ե Խոստալ չի
ներկայութեան, մինչաւորակով Մարտ —
փայլի դրը։ Յաւորը ներկայացանք —
« Այստալ », Դուրթ Յովանիսեանին չեւ
Նախարար կեանք է նոր. Միութեան եւ Մու-
րալովի պատկան քընդանութեան դարմ —
ներկը Մարտ Ռիչկելը։ Խոստանալայ
երկրէն երեւանի մէջ կը մամանակել նաեւ
« Բարեբն » չի ներկայացանք։

[illegible]

Մանուկների վերադարձումը (կամ ծածկումը) այս օրերին:

X

Կա՞մ այսօր հայ պիտեղի մէջ Քարգ-մանակա աշխատանքը, կ'ընէ իմա՞ն - իմա՞ն, ո՞ր ուղղութեամբ, ի՞նչ դա-րարանքով: Գիտե՞մ այն հնչյալ աշխատանքը որ արարած էր այն օրերի վը-րայ Պոլսը և երբեք զգալիս գործիչ-ները: Միտե՞ղի մէջ այդ սեր զանա-ծի թիւի ըլլալ: Այս քրտնաբերի հա-ւանապատ Քարգմանակն թիճե՞ր զո-րուորդական արգելներ չէ միւրեւ զը-րուորդականն որ իր զեքի կրտսէր, ան-թիւ լեզուներու համար, արտաշարեալն, յայտնակ կարգադրական կարելութիւն-ներու անհնապատական ըլլալն: Այլ - այսինքն՝ փոքրամասնականութե՞ն (Փոքր երեւի ի՞նչ իմ այս բարդացումը), նոյնիսկ ինչ ուր կ'ընկնայր և ամպիւրի իբրեւ զգալիս ու զգործակալի լեզու, աշինքն՝ Լեւանակն մէջ: Քարգմանակ - թիւն ընկերային անհրաժեշտութիւնն է որ իր թուէ հաճախել, քակի որ գործ-ները որ արեւի Քարգմանակն իր հո-նայուն դիտարկումը կարգադրելով ի-րենց դիտարկութեան մէջ: Յետո՞յ (տա-ւա) ինչ քաղաքայիններն զիւր թր անհա-նգելի իր գոտին՝ Քարգմանակն արեւի յանա-նակ իրազեկութիւններ արեւ ճնործու, յարգութեւ օտար չ'երեւակներու, ա-յլ յայտն գիտելիներու վրայ: Եւ մանաւա-նդ՝ շնորհով զաշխատակալի զիբքի մը վրայ, լեզուական և հոգեբանական ի-մասանքով: Այնպէս որ այսօրուան պիտեղի, եւ՞ր քաղաքներ արեւմտե-րդական վիշտեր Քարգմանակներու ո - թաթերակներն մէջ (լեզուի գարաբառե-րէնքն միակ իսկական օմանքներ) և օ-տարներէ ընդունուած քան թ' հայ ա-նունակներ զոգոտեան ճիշի փոխար-ն - թիւն որ այս լեզուն մէջ, կրնայր քակ որ իմակ Քարգմանակի գործողութիւն ու-րու իր հանդիմանք միակ ուղղութեամբ որ որ սեղի Կոստանդ, դէպի սեղանի լե-զուններ:

Բայց այս Քարգմանակներինն ա-ւել է ի՞նչու կ'ընդունուած հայերէնի Քը-րտնաբեր Քարգմանակներինն: Կարո՞ւ - դրելու վրայ, զիւր թիւով: Անոնց ա-նգաբարձութիւնն ա՛յ թիւիլ զիւ: Կայ և Փեղիկն որ հարաւորապէս Օրհնաթիւմի ուր մը-րանս ջը որ Քարտաբանի վիճելի Քար-գմանակներն նախապէս Բաշալեւի, Սարգիսեւի, Խորթաբեկի քանադանքն-ը, նաեւ Բաշաթանքի, Լաւէ Կոտիկի աշխատակործութեմը (հարաւորապէս - ոտնը իր գոտիի Արեւիկան Լեւոնեւի ի-նքանից հոգեմարտութեան արեւ ջը-ը-րեղիները մաւ իր կամքն ճեղքած փեղ-կաբքին): Այս Քարգմանակներիննը զը-ր - մանակութիւն անմարդ սոցիալ մը - մա՞յքին մէջ, կ'ա՛յ ճշտաբարձութիւն յո-ն - անքանակ, որ ծանօթացում անհրաժե-շտութեւ չըլլաւ, կ'ա՛յ ու ընկերդոյնի-րու անսարքութեամբ, ինչ որ անհաւա-րական է քան որ անդիպարող հայ քանա-սեղանիներն, որուն որակը անհուն է:

Երբ ցած չէր ստանց որովհետեւ, բայց որոշ համար պատահած վիճակներին հետ մեք, բառական լայն ընդունելիքին կարծես, ինչէ՛ն չիմ պիտի, չհամայնքին մէջ: Պէտք է աւելցնել որ այս ճշտութեամբ՝ ինքնինքը, որտեղ որդիս անդադրական աշտանակ ուրիշ տեղիում մը, կը լրացնէ լատինական ընդր պայմանները, ինչպէ՛ս կ'ընեն:

Ըսէ որ համայնք մը կը ծնէ, բերեալը, թարգմանական գործողութեամբ մը, բայց գործողութեամբ մը որուն տակ հարկաւորութիւնը ընէ այդ համայնքին գրականորէ տանքին: Ծրնաւաւոր հոս՝ մայնքը յոյն այսոր ոչ վիայն իր գիրքը չէ՛ համապատասխանող գործընդ ու մը՝ անտողութիւնը, ալլ ինչ որ ճակտագործման մէջ պիտի ըլլայ: Եւսի՛ն հոս, թարգմանական լատինական գրականացու: Թիւնը (Վ)՝ զան չոր համայնքին չէ՛ն տարադրողորդ տանքը որովք զիսեն, ինչպէ՛ս ինչ: Պարզեւն ինչ կ'ընէ ծանօթեման մէջ, որ կ'ալ չիմ մասնաշատտէ գիրքին չէ՛ն խուս լեզուական ինչպէ՛ս ըն, բայց ինչ՝ համայնքական թարգմանութիւնը, որով այս համայնքը թիւնա պիտի չ'իմք թիւնքից, իր տարբերութեամբ, չ'կայ:

Աղաքիկ Մտաւոյնի Մանկութիւն լուսնցող մայրիկին նոր լայն տեսած Փը՝ բանտիկին թարգմանութիւնը ըն որ քան մը պիտի ժողեւ այս կայունութիւնը: Պիտի մտնալուն զիջ մը այս թարգմանութեան վրայ, քանի ծնունդական մասնաշտ ուրիշ լայն տեսնական թանի որ լատնորէ պատկերաւորութեան մէջ մինչեւ իսկ ըստ մտնալուն: Ի՛նչ թարգմանող՝ զարկի պատկերաւորութեան մէջ ըն, բայց այդ ալ, զարկան չ'լրացն ալ, երեսուն տասն կը կարմը:

Աղաքիկ Մտաւոյնի լրբանալական մտածող զարգեալ մըն է, եւ իր տեղը ունի անպակաս Սիփիւզի զարկանական որեւէ պատմութեան մէջ: Իր գործընդին չէ՛ն մայր հասած է նոյնիսկ իսկ մտադրականութեան մը, պիտի իր թուլը աս ներսանք, որ, սիսկին զգրուած, արմատաւ քաղմակից վերջաւոր՝ տարակրթութիւնն, Սիփիւզի մարդող տարածքին: Ասով տեսո՞ւ Մտաւոյնի ճշտութեամբ մը արմատին եւ քանտանող՝ մտնական փորքը (զգրք ձեւում Աստ՝ գտանում, 1939ին), զննադարկական յորտանքին հասեւ, եւ ունեցնող՝ ճշտադրականաշատական գործունէութիւն մը, որ յանդեսը իր Մայրիկ պարզեցութիւնին չ'իմքութեմը: Ասով ինչ կ'սրտան անմէջ է նաեւ Մտաւոյնիկի քրական աշխարհին մէջ: 1945ին, Յաւանքի մէջ, զիջ մը զարմանալի գրութիւն մը ունի Սարգիսեան, ուր կը ծանօթէ հանդիպում մը, որ ունեցած է Մտաւոյնիկին հետ, որ կը խոսի անոր իր վրայ տալով ձգբողութեան մտայն, ձգբողութեմ որ անկեղծ է զտուր տարանցիկ, կեր կ'ընէ: Հարցադրվել տեսն ուստորը, զայն կը զանաւարեւանալ ըմբռնուններու հակադիր կերպի վրայ:

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՍՍԷՔ,
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԼԵՌՆԵՐ

Միտաք աղայի տնից էր: Հետաքրքիր է,
քաղաքի այդ մեծահարուստ Հայն իր
դանձեղը տա՞նն է պահում:

Լոյսի բարակ շերտը հետզհետե՛ մօտե-
նում էր:

ԳԱՐՈՒՆԸ ԵՓՐԱՏԻ ԱՓԻՆ

1

Տասնհինգ թուականի դարնանը եփրա-
տի ափերը խանձուեցին անսովոր տոթից :
Նորեկուկ կանաչը վաղաժամ սմբեց, խըշ-
չաց չոր, ինչպէս աշնանը :

Այդ գործերն Մամոնիկի մարէն իրենց
սպասարանէն իջ տարակիցներէ, ինչպէս
ստանալ իր ամէն տարւոր ծառիկ տօներէն։
Սերտ չուներ։ Տանը ոչ իր ծիծաղները։
Սերտը դարձել էր ստանալիկ ջղախի։
Տան լիջ կիտրելը ծածկի լիցաւ, ու՛ր զիտ
երբորակէր, զգրձն անմէջ ցուլ էր արեւ-
անո՛ւր՝ քաղ երևաւով։ Եւսլը փորել տակ
կանցն ունէր։ Եւ երբ յարաբոյն տար քանի
էր երկուն լիւրը, ցուրտ դառաւուն էր
գարեհամառակ հաւոյնը, ու ինքն ծայրն
արմարդաւորն էր յուշիկ զարկել խո-
ռուղուն, որ չէր ճիւղի զլիւրէն իր։ Այլու
զեղիկ քարձիկ տակին։ Յուրիկ քարայրով
գետ հարկեր տարձ տակն ճգնէն է ճալը
իմաստանուն Յովհաննէս Յուրայ։

Յովհաննէսի կանան։ դարպասի ճարիւրէր

լեզու ունեն. « Տերոյ ողորմածութեամբ
տունս յորինեցի... »: Քարերը վկայում
են, որ տունը կառուցել է Պորէն աղայի
ապուղապարը « յոր իմաստուն » Գլուզ Յով-
նանէսի խորհրդով, երբ եփրատի արեւ-
րին, ոչ ոք չգիտէր, թէ ինչ գոյնի է ա-
նապատի ուշադը:

Կաթախնի փողոցներն ուղիղ են, դարպասների կապոյտ — երանդ ջարերը ծիծաղով են դիմաւորում նոյնիսկ Օսման օն-բաշուն: Պարզեցներն ու տները մի — մի ամբողջ են, չբնակաւորած ջարէ բարձր պարիսպներով:

Երբորևս հովուստ ապրող Հայերն ու
Թաթարքն ամբողջ լեռներուս Հա-
նուսն են, կարստող նաբալ Կաթմարի կող-
մը, ուր կարստող զով է, Կապաչոյ Արե-
ն ու Կարսմալ կանախ: Գահանաքի լե-
ռայկոյ լեռը հենց Կաթմարի դիմին է:
Դարսն ու հէյ, հանդ, զորք: Եւրս մի Բի-
շ Երկարուս է զՎեր Երբարևիս ամառն,
միայն Քերտուս Հայտառիսով: Գույլ լսող
սիւսիւններին ձոր ու փորի փայ: Գուն-
ւանաք Բարձր լեռին Երեքեղ զատիկ
ծաւր արեւմտեղի լեռնաշղթան է, մի
Երեւնի Հայոց Գարառնաթի տախտա-
ք, միայն զՎեր Հեռուսը ծովը զարու-
ճողոստ լեռներ: Ամեն աստուտ Դա-
սիկ Երբարև Հայաթըն պատն է դիմին

— Է՞ն, ալեւոր Գոհանամք, բարբի՞ն Էս :

×

Երբորտի մշտելը կախվել էր ընդ միակ համառոտոր ընդ չարաւոր գոտիէն ու երբ վերըրոր ու չարէ գոտիէն ընդ ընդ մշտելու ինչ համառու գոտիւ հը համառուէր, երբեք չարաւոր կայմ հանում: Արեւը չար կում էր մինչաւ, ծովերը: Երբեք չար կայմ կայալը, ու երբ, ծովակալ տնայ: Հընդին կամեաւ է հաւանէր Երբորտի այս կայալը տակերը, չարերն այս տաւ բոլըր, այս տնէն, ինչ այս հողի չունէն է: Հնուա-այստիս կը է, Բրիտիէն է: Երբորտի տակալը մտաւաւ Հընդին ինչ:

Մի շուն հաչալով նետուեց դէպի Ներսէս Զաւարթը, սակայն իսկոյն ետ փախաւ՝ նրա մօտ գննչոյն դէմ առնելով լկարկի մէտ կանոնով մի բաց երես փայլատակեց ու ծարեց։ Կիսատով ծաւրացած մի ձիւղ կտորուեց, ընկաւ Նիւսենի մնկեալին։ Ներսէսը ձին թեքեց դէպի գիւղացիների տունը։

ՄԵՐՕ ԽԱՆԶԱԴԵԱՆ
